

№1 (3),
29 январи соли 2020

Рӯзнома аз моҳи сентябри
соли 2019 нашр мешавад

Насли истиқлолу сулҳу ваҳдатем,
Пайравони Пешвои миллатем.

Сарвар ва миллат

Нашрияи Донишқадаи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Почтаи электроники мо: sarvar.did@mail.ru

ПАЁМИ

Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии
Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

шаҳри Душанбе, 26 декабри соли 2019

**Муҳтарам аъзои Маҷлиси миллӣ ва
вакилони Маҷлиси намояндагон!
Ҷамватанони азиз!**

Соле, ки сипарӣ шуда истодааст, дар таърихи Тоҷикистони соҳибистиқлол бо дастоварду пешравиҳои ноилшудаи халқамон ба сифати боз як соли бобарор сабт мегардад.

Татбиқи чорабиниҳои «Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030» ва «Барномаи миёнамуҳлати рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020» чиҳати расидан ба ҳадафи олиии мо, яъне баланд бардоштани сатҳу сифати зиндагии мардуми шарифи кишварамон мусоидат намуд.

Соли 2019 суръати афзоиши воқеии Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ 7,5 фоизро ташкил намуд ва ин нишондиҳанда аз ҳисоби зиёд шудани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ ба андозаи 13,4 фоиз, маҳсулоти кишоварзӣ 7,1 фоиз, гардиши савдо 8 фоиз ва хизматрасониҳои пулакӣ 1,6 фоиз таъмин карда шуд.

Дар ҳафт соли охир рушди иқтисодии кишвар ҳамасола ба ҳисоби миёна дар сатҳи 7 фоиз таъмин гардида, Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ аз 45,6 миллиард сомонӣ ба 78 миллиард афзоиш ёфт.

Дар ин давра ҳаҷми умумии даромади

бюджет қариб ду баробар афзуда, аз 12 миллиард сомони соли 2013 ба 23 миллиард сомонӣ баробар шуд.

Таби солҳои зикршуда даромади пулӣ аҳоли беш аз ду баробар ва музди меҳнати миёнаи як корманд 2,4 баробар афзоиш пайдо кард.

Бақияи пасандозҳо дар низоми бонкии кишвар соли 2019 беш аз 9,5 миллиард сомониро ташкил карда, дар ҳафт соли охир 45 фоиз зиёд гардид.

Сатҳи камбизоатӣ ба 27,5 фоиз паст шуда, дарозумрии миёнаи шаҳрвандон то 75 сол боло рафт.

Ҳамзамон бо ин, тибқи таҳлилҳо дар замони соҳибистиқлолӣ нишондиҳандаи умумии фавт қариб ду баробар, аз ҷумла, фавти кӯдакони синни то панҷсола 3,2 баробар кам шудааст.

Дар ин давра аҳолии Тоҷикистон аз панҷуним миллион қариб ба 9,5 миллион нафар расида, беш аз 70 фоиз афзудааст.

Саҳми бахши хусусӣ дар Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ соли 2013-ум 54 фоиз буд ва ин нишондиҳанда соли 2019 ба 70 фоиз расонида шуд. Яъне, нишондиҳандаҳои дар соли 2013 пешбининамудаи барномаи номзад ба Президенти кишвар барои 7 сол, дар маҷмӯъ, иҷро гардиданд.

Ҳукумати кишвар вазифадор карда ме-

шавад, ки минбаъд ба ҷанбаҳои сифати рушди иқтисоди миллӣ, тақвияти нуруи инсонӣ, бо истифода аз технологияҳои муосир ва ҷорӣ намудани инноватсия вусъат додани истеҳсоли маҳсулоти ниҳой, баланд бардоштани фаъолнокии иқтисодии аҳоли, тақмили низоми дастгирии соҳибкориву сармоягузорӣ ва тавсеаи иқтисодии рақамӣ диққати аввалиндараҷа диҳад.

Шиддат гирифтани рақобати тиҷоратӣ миёни кишварҳо моро вазифадор месозад, ки дар самти пешгуи хавфҳо ва коҳиш додани таъсири онҳо ба иқтисоди миллӣ, инчунин, баланд бардоштани рақобатнокии маҳсулоти истеҳсоли ватанӣ тадбирҳои зарурӣ андешем.

Дар робита ба ин, ба Ҳукумати мамлакат супориш дода мешавад, ки соли 2020 чиҳати ба 87,4 миллиард сомонӣ расонидани ҳаҷми Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ бо суръати афзоиши он дар сатҳи 7,8 фоиз ва дар ҳаҷми 26 миллиард сомонӣ таъмин кардани қисми даромади бюджет чораҳои зарурӣ андешад.

Ҳукуматро, ҳамчунин, зарур аст, ки дар 7 соли оянда суръати афзоиши воқеии

Маҷмӯи маҳсулоти дохилро дар як сол 7-8 фоиз, афзоиши ҳаҷми онро беш аз 1,8 баробар ва ба ҳар сари аҳоли 1,7 баробар таъмин намуда, чиҳати ба 45 фоиз расонидани ҳиссаи табақаи миёнаи аҳоли ва то 18 фоиз паст намудани сатҳи камбизоатӣ нақшаҳои тасдиқгардидаро босифат амалӣ намояд.

Ҳоло мо дар давраи анҷомёбии марҳалаи аввали «Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030» ва оғози марҳалаи дууми он қарор дорем.

Вобаста ба ин, ба Ҳукумати мамлакат супориш дода мешавад, ки то охири соли 2020 барномаи миёнамуҳлати рушдро барои солҳои 2021-2025 қабул намояд.

Ҳукумати мамлакат, инчунин, вазифадор карда мешавад, ки бо мақсади ҳар чӣ зудтар ҷорӣ кардани технологияҳои рақамӣ дар соҳаҳои иқтисодиву иҷтимоӣ, ки дар Паёми соли гузашта таъкид гардида буд, концепсияи иқтисодии рақамӣ ва дар асоси он барномаи миёнамуҳлати рушди иқтисодии рақамиро қабул ва амалӣ созад.

(Давомаш дар саҳ. 4-9)

ПАЁМ – ҲУҚҚАТИ САРНАВИШТСОЗӢ МИЛЛАТ

Саҳ. 3

Саҳ. 15

ИШТИРОКИ РЕКТОРИ
АКАДЕМИЯ ДАР ФОРУМИ
11-УМИ ГАЙДАР 2020

РОҶИ САФЕД ХИЗМАТИ СОДИҚОНА БА ХАЛҚУ ВАТАН!

Саҳ. 14

ПАЁМ: БА СОҶАҶОИ ИЛМУ МАОРИФ АФЗАЛИЯТИ АВВАЛИНДАРАҶА ДОДА МЕШАВАД

Паёми навбати Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олӣ самтҳои асосии сиёсати дохилию хориҷии мамлакатро ба рои давраҳои оянда муайян намуда, оид ба таъмини пешрафти соҳаҳои иқтисоду саноат, энергетика, роҳу нақлиёт, амнияти мудофия, ҳифзи ҳукуку тартибот, тандурусти, фарҳанг, илму маориф, ҳифзи иҷтимоии аҳоли, ҷавонон, варзиш ва сайёҳӣ вазифаҳои мушаххас ба миён гузоштанд.

Аз ҷумла, таъкид карданд, ки дар марҳилаи кунуни пешрафти Тоҷикистон ба соҳаҳои илму маориф афзалияти аввалиндараҷа дода мешавад, зеро онҳо дар таҳкими пояҳои давлати демократӣ ва ҳуқуқбунёду дунявӣ нақши асосӣ мебошанд. Дар ин ростро, роҳбарони муассисаҳои таълимӣ муваззаф гардиданд, ки сатҳи сифати таълимро баланд бардошта, ҷиҳати боло рафтани савияи донишу маърифатнокии хонандагону донишҷӯён тадбирҳои иловагӣ роҳандозӣ намоянд ва барои амалӣ гардидани Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тадбирҳои зарурӣ андешанд.

Дар Паёми Сарвари давлат инчунин ба масъалаҳои фарогии донишҳои замонавӣ, мутолиаи китобҳои бадеиву илмӣ, таълими фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ таваҷҷуҳи хос зоҳир гардид. Бо назардошти боз ҳам беҳтар ба роҳ мондани омӯзиши илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ, инчунин ба-

рои тавсеаи тафаккури техникаи насли наврас Президенти мамлакат пешниҳод намуданд, ки солҳои 2020 -2040 «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» эълон карда шаванд. Ин иқдом, бешак, ба пешрафти минбаъдаи ҷомеа мусоидат хоҳад кард.

Пешниҳоди дигари созидае, ки аз ҷониби Президенти мамлакат таъкид гардид, минбаъд ҳар сол баргузор намудани Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ...» буд. Дар ин самт Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои, ки дар сохторашон муассисаҳои таълимӣ доранд, роҳбарони мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо муваззаф гардиданд, ки озмуни мазкурро аз рӯи се самт: якум- миёни тарбиятирандагон ва хонандагони муассисаҳои тахсилоти томактабӣ ва миёнаи умумӣ; дуюм - тахсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ ва сеюм - дар байни калонсолон васеъ ба роҳ монанд.

Дар Паёми навбатӣ Пешвои миллат аз таърихи пурифтихори халқи тоҷик ёдовар шуда, онро

мактаби бузурги худшиносӣ маънидод намуданд. Зикр сохтанд, ки мо бояд ба таърихи пурифтихори халқамон арҷ гузорем, саҳифаҳои дурахшонии қаҳрамониву диловарию гузаштагони худро омӯзем ва онро ҳамчун асоси гоияи ватандӯстиву садоқат ба Ватан ташвиқ намоем. Бахусус, дар шароити ҷаҳонишавӣ ва рушди технологияҳои иттилоотӣ, ки воридшавии унсурҳои бегонаро ба фарҳанги миллӣ осон гардондааст, рӯ овардан ба таърих ва огоҳ будан аз аслу насоби хеш барои ҳар фарди миллат, хусусан, насли наврасу ҷавон зарур ва ҳатмӣ мебошад. «Мо кӣ будани аҷдоду гузаштагони худро бояд донем, ба онҳо арҷ гузорем ва бо насли ориёӣ, яъне ориёитабор будани худ ифтихор кунем», - иброд доштанд Сарвари давлат.

Пешвои муаззами миллат бо мақсади омӯзиши амиқи таърихи пурифтихори халқи тоҷик ва дар ин замина дур шудан аз бегонапарастии рӯ овардан ба ҳизбу ҳаракатҳои ифротгарою даҳшатафкан Ҳукумати мамлакатро вазифадор намуданд, ки шоҳасари Бобоҷон Ғафуров

- китоби «Тоҷикон» - ро аз ҳисоби Фонди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон чоп карда, то ҷашни 30 - солагии Истиқлолияти давлатӣ аз номи Пешвои миллат ба ҳар як оилаи мамлакат тухфа намояд. Воқеан ин иқдоми Сарвари давлат моёи ифтихори ҳар шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Зеро мардуми фарҳангдӯсти тоҷик пурра имконият меёбанд, ки аз таърихи фарҳанги ғании хеш огоҳӣ пайдо намоянд.

Ҳамзамон вазоратҳои маориф ва илм, фарҳанг ва Академияи илмҳо муваззаф шуданд, ки китоби мазкурро ба забонҳои байналмилалӣ тарҷума ва чоп карда, нусхаи электронии онро тавассути шабакаҳои иттилоотӣ паҳн созанд.

Сарвари давлат арзиши илми ин асари бунёдиро ниҳоят бузург арзёбӣ намуда, тазаккур доданд, ки Бобоҷон Ғафуров бо заҳмати чандинсолаи худ мо ва мардуми ҷаҳонро бо саҳифаҳои таърихи рангини миллатамон шинос кард. Дар шароити кунунӣ, яъне замоне, ки ҳар як фарди ҷомеа ба худшиносӣ ва ҳифзи хотираи таърихии худ беш аз пеш ниёз дорад, чопи ин шоҳасар ва дастрасии тамоми мардуми мамлакат гардонидани он ба густариши эҳсоси ватандӯстиву ифтихори миллӣ ва болоравии сатҳи маърифатнокии ҷомеа ҳамаҷониба мусоидат хоҳад кард.

Дар Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон инчунин ба масъалаи таъмини рушди устувори муассисаҳои фарҳангӣ, таҷдиди инфрасохтор, таҳкими пояҳои моддиву техникаи тарбияи кадрҳои соҳа, мусоидат ба раванди ташаккули эҷодиёти

халқ, истифодаи самарабахши неруи фарҳангӣ ва маънавии миллат таваҷҷуҳи махсус зоҳир карда шуд. Дар робита ба ин, пешниҳод гардид, ки таҳти сарпарастии Президенти мамлакат Озмуни ҷумҳуриявии «Тоҷикистон - Ватани азизи ман» ҳар сол баргузор карда шавад.

Президенти мамлакат таъкид карданд, ки ба оламиён муаррифӣ кардани осори илмиву адабӣ ва намунаҳои фарҳанги тоҷикон ҳамчун миллати соҳибмаърифату тамаддунсоз, шаҳрсозу шаҳрдор ва соҳиби девону дафтар аз ҷумлаи вазифаҳои муҳимтарини мо ба ҳисоб меравад. Яъне, мо бояд фарҳангӣ будани миллати худро ба ҷаҳониён бештар муаррифӣ намоем.

Воқеан, Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии мамлакат дастури раҳнамоест, ки моро ба худшиносию худогоҳӣ, ватандӯстии меҳанпарастӣ ҳидоят менамояд. Ҷаҳати профессорону устодони Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар як нуқтаи дар Паёми Пешвои миллат ироашударо мавриди омӯзиши амиқ қарор дода, ҷиҳати омода намудани мутахассисони баланддиректисоии соҳаи идоракунии давлатӣ ва хизмати давлатӣ пайваस्ता саъю талаш хоҳанд кард.

Исмоил АБДУАЛЛИМЗОДА,
сардори раёсати кадрҳо,
коргузори ва корҳои махсус

ҶАВОНОН - ПАРЧАМБАРДОРОНИ ВАТАН

Дар ҷомеаи имрӯз дар қору пешбурди соҳаҳои гуногуни иқтисоди миллӣ мавқеи ҷавонон хеле муҳим ба назар мерасад. Ин қишри ҷомеа дорои афкори тозаю нерӯи пешбаранда буда, истифодаи технологияи муосирро дар истеҳсолоту дигар соҳаҳои гуногуни хоҷагии халқ метавонанд ба роҳ монанд. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки қисми зиёди аҳолиашро ҷавонон ташкил медиҳанд, Ҳукумати кишвар ба ин қишр таваҷҷуҳи хоса зоҳир менамояд. Махсусан, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба дастгирии ҷавонон ва таъмини онҳо бо ҷойҳои нави корӣ диққати махсус зоҳир намуда, пешниҳодҳои ҷавононро баҳри пешбурди соҳаҳои хоҷагии халқи Ватани азизамон ҳамеша дастгирӣ менамоянд ва шароити мусоидро барои онҳо фароҳам меоранд. Тавре ки Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таъкид карда буданд: «Ҷавонон ояндаи давлату миллат ва пешбарандаи имрӯзу фардои ниёгони хеш мебошанд». Президенти кишвар дар паёмашон ба Маҷлиси Олӣ соли 2016 қайд намуданд, ки ҷавонон бояд аз ҳама қишрҳои ҷомеа бештар фаъол бошанд, ташаббусҳои созанда пешниҳод намоянд, рамзҳои давлатӣ, муқаддасоти миллӣ ва дастовардҳои Истиқлолиятро ҳифз намуда, дар ҳаёти сиёсиву иҷтимоии Тоҷикистон бо дасту дили гарм ва нерӯи бунёдгарона ширкат варзанд, амнияти давлат ва шарафу но-

муси ватандориро ҳимоя карда, худро аз ҳама хавфу хатарҳои номатлуби ҷаҳони муосир эмин нигоҳ доранд ва парчамбардори ин сарзамин, марзу бум ва кишвари муқаддасамон бошанд.

Ин дастури ҳидоятҳои Пешвои миллатро ҷавонон бояд сармашқи қору пайкор ва фаъолияти ҳамарӯзаи худ донанд. Бо истифода аз ин дастури супоришҳои Пешвои миллат, ҷавонон баҳри ҳифзи Ватани азизамон кӯшиш намуда, бар зидди ҳар гуна зуҳуроти номатлуб мубориза баранд. Мавқеи фаъоли ҷавононро дар рушди Тоҷикистон ба инобат гирифта, Пешвои миллат соли 2017-ро ҳамчун «Соли ҷавонон» эълон доштанд. Ҷавонони даврони Истиқлолият аз ин таваҷҷуҳи Пеш-

вои миллат руҳу тавони тоза гирифта, ба Модар-Ватан хизмати содиқона намуда, марзу буми онро ҳимоя мекунанд. Дар ҳимояи давлату миллат хушёр буданро қарзи фарзандии худ медонанд.

Дар тӯли 28-соли Истиқлолият Тоҷикистон ба як қатор комёбиҳои назаррас ноил гардидааст. Ба вижа сохтану ба истифода додани як қатор иншооти замонавӣ бо тарҳи муосир бунёдгардида шаҳодат аз даврони Истиқлолият ва Ваҳдати комил аст. Ин ҳама пешравиҳо дар натиҷаи меҳнатҳои пурсамари Пешвои миллати тоҷикон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аст. Ғамхориҳои Пешвои миллат ба ҷавонон рӯз аз рӯз зиёд гардида, шароитҳои беҳтару хубтар барои илмомӯзӣ дар донишгоҳу донишқадаҳои олии кишвар фароҳам оварда шудааст. Ҷавонон метавонанд, бидуни ҳеҷ як мушкил дар дилхоҳ донишгоҳи дохил ё хориҷи кишвар тахсил илм намоянд. Аз ин рӯ, мо - ҷавононро мебошад, ки ба қадри ин ҳама сулҳу салоҳ, оромии осоиштагӣ ва

Ваҳдати комил бирасем.

Ҷавонони соҳибистиклол дар ҳама давру замон қувваи пешбарандаи ҷомеа буда, ояндаи давлату миллат ба онҳо вобаста аст. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон низ барои тарбияи ҷавонон як зумра қонуну санадҳо қабул кардааст, ки барои фаъолияти озодонаи онҳо шароити васеъ фароҳам меорад. Воқеан, имрӯзҳо ҷавонони кишвар дар соҳаҳои гуногун - сиёсат, иқтисодиёту иҷтимоиёт, фарҳангу маориф, тандурустиву саноат саҳми арзанда доранд.

Мо - ҷавонон бахусус, ҷавонони даврони Истиқлолият, ифтихор аз он дорем, ки як давлати соҳибистиклол ва як Сарвари дилсӯзу ғамхор дорем ва дар тӯли 28-соли Истиқлолият Тоҷикистон ба пешрафти азим ноил гардида, зиндагии мардуми тоҷик беҳтару хубтар шудааст. Мо - ҷавонон хушбахт аз он ҳастем, ки дар даврони Истиқлолият ба олами ҳастӣ чашм кушодем. Пешвои муаззами миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ҳар суҳанронихошон таъкид менамоянд, ки созандагиву ободкории миллату давлат дар дасти ҷавонон аст ва ҷавонон ояндаи имрӯзу фардои давлату миллат мебошанд. Мо, дар назди худ бояд вазифа гузорем, ки ба қадри ин ҳама суҳанрони Пешвои миллат расида, барои рушду нумӯи Ватанамон ҳамеша талаш кунем.

Мухтор РАҶАБОВ,
ассистенти кафедраи
идоракунии захираҳои инсонӣ

ПАЁМ – ҲУЦҚАТИ САРНАВИШТСОЗӢ МИЛЛАТ

Бо вучуди таъсири манфии равандҳои сиёсӣ сиву иқтисодии ҷаҳон ва минтақа Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давоми як даҳсолаи охир аз тамоми сарчашмаҳои мавҷуда самаранок истифода карда, баҳри расидан ба ҳадафҳои стратегӣ, таъмини амнияти озуқаворӣ, расидан ба истиқлолияти энергетикӣ, раҳой аз бунбасти коммуникатсионӣ ва саноатикунӣ босуръати кишвар тадбирҳои муҳиму муайянеро ба иҷро расонд.

Дар Паёми навбатии Пешвои миллат 26 декабри соли 2019 соҳаи илму маориф дар сиёсати кунуни мамлакат дар сарҳати аввал боқӣ монд, зеро дар марҳалаи навин пешрафти ин соҳа дар таҳмилии пояҳои давлатдорӣ ҳуқуқбунёду дунявӣ нақши калидӣ дорад. Вобаста ба ин, Президенти мамлакат пешниҳод намуданд, ки ба хотири боз ҳам беҳтар ба роҳ мондани омӯзиши илмҳои табиатиносии, дақиқ ва риёзӣ, инчунин барои тавсеаи тафаккури техникаи насли наврас, солҳои 2020 - 2040 ҳамчун «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатиносии, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» эълон карда шаванд.

Ҳамчунин, Пешвои миллат Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон зимни ироаи Паём иброз дошанд, ки соли сипаришуда дар таърихи навини кишвар бо дастоварду пешравиҳои ноилшудаи халқамон ба сифати боз як соли бобарору хотирмон сабт мегардад.

Воқеан ҳам, набояд фаромӯш созем, ки давоми бисту ҳашт соли соҳибистиклолии кишвари мо дар партави сиёсати созандаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон дар роҳи таъмини рушди сиёсӣ ва иқтисодӣ ва иҷтимоиву фарҳангӣ ба натиҷаҳои назаррас ноил гардид. Танҳо аз ибтидои солҳои 2000 Ҷумҳурии Тоҷикистон ба марҳалаҳои нави рушд ворид шуда, пешрафти босуботи иқтисоди миллӣ тавассути суръат бахшидани қорҳои бунёдқориву созандагӣ ва татбиқи ислоҳоти фароғии ҳамаи бахшҳои муҳим ба таври воқеӣ ташаккул ёфтанд. Дар шароити иқтисоди бозорӣ рушди соҳибқорӣ хурду миёна ва, дар маҷмӯъ, баҳши хусусӣ дар ғайи гардондани Бучети давлатӣ нақши муассир дорад.

Дар ин замина, Пешвои муаззами миллат таваҷҷуҳи аввалиндараҷа зоҳир карда, заминаи ягонаи ҳуқуқӣ барои ҳамаи самтҳои фаъолияти иқтисодӣ, сарфи назар аз шакли моликиятшон, муҳиму арзишноқ баҳогузори қарда, қорӣ гардидани чанде аз моратория ва сабуқиҳои Ҳукумати мамлакатро давоми чанд соли охир боиси пешрафти махсуси баҳши хусусӣ унвон намуданд. Аз ҷумла, ҷиҳати ҷимояву дастгирии фаъолияти соҳибқорӣ ва ҷалби сармоя аз ҷониби Ҳукумати кишвар се соли охир дар соҳаҳои саноати сабук, кишоварзӣ, дорусозӣ, парандапарварӣ, қорводорӣ, сайёҳӣ ва дигар бахшҳои афзалиятнок иловатан 30 намуди имтиёзу сабуқӣ қорӣ шуд.

Танҳо солҳои 2016 - 2018 маблағи умумии имтиёзҳои қорӣшуда беш аз 15 миллиард сомониро ташкил намуд, ки ин саҳми Ҳукумати ҷумҳурӣ ба рушди соҳибқорӣ дар соҳаҳои иқтисодиву истеҳсоли мебошад. Илова бар ин, дар заминаи ислоҳоти татбиқнамудани Ҳукумати мамлакат дар се соли охир шумораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор шаш баробар кам шудааст.

Рушди соҳаи сайёҳӣ яке аз самтҳои афзалиятноки сиёсати давлатии мо ба ҳисоб рафта, дар зарфи соли якуми эълон гардидани Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва хунарҳои мардумӣ дар деҳоти мамлакат як қатор пешравиҳо ба назар расида, рушди сайёҳӣ ва омӯзиши хунарҳои мардумӣ бомаром идора шуда. Вобаста ба ин, Пешвои миллат дар соли 2020 ва солҳои минбаъда шароити инфрасохтори сайёҳӣ дар ҳамаи мавзёҳои сайёҳӣро боз ҳам зарур шумурда, бо мақсади ҷалби ҳарчи бештари сайёҳон, пешниҳод намуданд, ки ба шаҳрвандони хориҷие, ки ҳуқуқи бо тартиби сода гирифтани раводиҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро доранд, раводиҳои навъи сайёҳии бисёрқарата дода шуда, муҳлати он то 60 рӯз дароз карда шавад. Илова бар ин, бо мақсади содагардонии рафтуомади ҳамватанони бурунмарзие, ки зодагони Тоҷикистон мебошанд, раводиҳои бисёрқаратаи сесола дода шавад.

Паёми имсолаи Пешвои миллатро аз назари мазмун ва муҳтавои умумӣ метавон ба як қатор бахшҳои муҳиму асосӣ тақсимбандӣ намуд, ки ҳар яке аз онҳо барои рушди устувору таъмини зиндагии сазовори мардум аҳамияти муайянкунанда дорад.

САФАРОВ Даврон,
Сардори раёсати таълим

Осори гаронарзиши Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон дар баробари аҳамияти илмиву адабӣ ва таърихӣ, аз назари тарбияи ҷавонон низ ғурағу маҳсуб мешавад. Махсусан, асарҳои таърихӣи Пешвои миллат оид ба таърихи тамаддун, забон ва шахсиятҳои мондагори таърихӣ дар тарбияи насли наврас ва ҷавонон нақши калиди доранд.

Яке аз ин ғуна асарҳо «Тоҷикон дар ойнаи таърих. Аз Ориён то Сомониён» мебошад, ки дар он таърихи тамаддуни ниёгони ориёӣ мо то истилои араб дар заминаи манбаъҳои бозъитимоди таърихӣ ва тадқиқотҳои пурмуҳтавои олимони ватанию хориҷӣ ба риштаи таҳқиқ кашида шудааст. Асар фароғии масоили таърихӣ, сиёсӣ, иқтисодӣ иҷтимоӣ ва фарҳангии қавми ориёнажодии Осиёи Марказӣ дар робита бо таърихи тамоми эронӣён мебошад. Дар он масъалаҳои ташаккули халқиятҳои ориёӣ, густариши тамаддуни он, падидаи омадани давлатҳои тавоною мутамарказ, нақши аҷдодони мо дар тамаддуни ҷаҳонӣ бо назари тоза ва дар заминаи дастовардҳои нави илмӣ матраҳ гардидаанд. Омӯзиши ин асар дар мавриди тарбияи ҷавонон ва дар ниҳоди онҳо густариш додани худшиносии миллӣ, ватанпарвариву ваҳдатгори беназир аст.

Пешвои миллат дар тарбияи ҷавонон, ки ояндаи миллат ба рафтору қорду ва дониши онҳо саҳт марбут аст, омӯзиши таърихи ниёгонро яке аз рӯкҳои муҳими расидан ба ин матлаб медонад: «Як сарчашмаи воқеии худшиносии миллӣ, қабл аз ҳама, бунёди давлати соҳибистиклол, ваҳдати миллӣ, рӯ овардан ба гузаштаи пирифтхор, ҳифзи тамаддуни мероси фарҳангии ниёгон ва поси хотири шахсиятҳои тавоноу фарзандони бузурги миллат мебошад. Воқеан, мактаби худшиносӣ, истиқлолият ва давлату давлатдорӣ миллӣ баробари чандин омилҳои объективӣ субъективӣ боз як омӯзгори хеле саҳтигу нуктасанҷ дорад, ки онро таърих меноманд. Сабақҳои ибратомӯзи таърих роҳи гузаштаву имрӯзу ояндаро пешорӯи мо қарор дода, чун ҳақами одил гиреҳи бурду бохтҳои силсилаи давлату давлатдорӣ тоҷиконро бароямон мекушоянд».

Пешвои миллат сарчашмаи ноби тарбияро дар омӯзиши ҳамаҷонибаи таърих аз ҷониби насли муосир медонад. Ӯ таъкид менамояд, ки дар камолоти инсон ва ҷомеа донишҳои таърихи гузашта, аҳамияти аввалиндараҷа дорад ва дар ташаккули андеша ва тафаккури пешқадам мусоидат менамояд. Масалан, барои ҷавонони имрӯза донишҳои он муҳим аст, ки гузаштагони бонангу номуси мо дар ҳама ҳолатҳои тоқатфарсо, ҳатто таҳти тасарруфи дигар давлату халқият буданаш волеияти забону фарҳангашро пос медошт ва намегузошт, ки гавҳари ноби илму адаб ба дасти душманони миллат афтад. Омӯзиши ҳақиқати таърихӣ ҷавонони моро аз бегонапарастӣ, инқори хидматҳои падарону модарон, безъитиборӣ ба равандҳои пешқадами ҷомеа бозмедорад ва дар тинати онҳо эҳтиром ва сипосмандиро нисбати ашхоси ватанхоҳу ватандӯст бедор месозад.

Назари нек, муҳаббат ва самимияти комиле, ки Пешвои миллат нисбати таърихи халқи тоҷик дорад, ибрати бузургест ба ҷавонони имрӯза. Андешаи зерини Сарвари давлат дар китоби «Тоҷикон дар ойнаи таърих. Аз Ориён то Сомониён» аз умқи қалби муаллиф ба қалам омадааст: «Ман аз саҳифаҳои кӯҳани таърихи диёр, аз осори шаҳристонҳои вайронаву нимвайронаи сарзамини аҷдодӣ, аз миёни гарду чанги асрҳо нақши гузаштаро меҷӯям. Меҳоман пораҳои шикастаро васл кунем, риштаҳои гузаштаро бо ҳасм билайвандам, ҳақро аз ноҳақ, ростро аз дурӯғ ҷудо карда, аз сабақҳои таърих панде биомӯзам».

Таваҷҷуҳи Сарвари Давлат ба китоби диниву ахлоқӣ, қомусномаи ниёгон – «Авасто», ки ҳамчун қадимтарин ва муқамалтарин сарчашмаи хатти ниёгони мо пазируфта шудаасту ҷавҳари онро «Пиндори нек, гуфтори нек ва рафтори нек» ташкил медиҳад, махсус аст. Пешвои миллат ҳамчун муаррихи нуктасанҷ зикр менамояд, ки «Авасто» дар зиндагии ҳамарӯзаи

ҶАНБАҲОИ ТАРБИЯВИИ АСАРҲОИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ

аҷдоди мо ҳамчун роҳнамои муҳим барои тамоми табақоти ҷомеа - кишоварзон, хунармандону қосибон, сарлашқорону сипоҳиён, подшоҳону тоҷварон, муъбадону қоҳинон хизмати арзандаро иҷро мекард.

Ба андешаи Пешвои миллат маҳз мазмуни мундариҷаи баланд, арзиши тарбиявӣ ахлоқии ин китоб буд, ки новобаста ба беадолатии замона, қурдливу бераҳмӣи ҳокимони қоҳил, гирумони таърих то ба имрӯз омада расид. Воқеан, қисматҳои боқимондаи «Авасто» аз камолоти фарҳангу маънавияти аҷдодонамон дар давраҳои қадим шаҳодат медиҳанд. Аз мисолҳои фаровони дар асар овардашуда маълум мегардад, ки аҷдоди тоҷикон соҳиби донишу маърифати пешрафта будаанд, ки ба халқҳои Аврупо ва Осиё илҳом бахшидааст. Бемуҳобо, имрӯз яке аз ҷанбаҳои муҳими сиёсати хирадмандонаи Президенти мамлакат, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон аз маҷмӯи назари ахлоқии ҳамаи ниёгон маншаъ мегардад. Таълимоти Зардушт, ки ҷавҳараш даъват ба ваҳдат, некӣ, рӯшноӣ, ободонӣ, ростӣ, созандагӣ мебошад, яке аз он сарчашмаҳои ноб буда, дар рушди ахлоқии ҷомеаи ҷаҳонӣ, аз ҷумла тоҷикон, нақши муҳим гузоштааст. Таҳаммулпазирӣ, арғузори илму маърифат, пеш гирифтани роҳи ободониву созандагӣ, меҳнатдӯстӣ, ахлоқӣ ҳамаи ва дигар падидаҳои неки зиндагӣ аслан самарайи неки тамаддуни ориёӣ мебошанд.

Пешвои миллат бо китоби «Тоҷикон дар ойнаи таърих. Аз Ориён то Сомониён» ба рисолати таърихи мардуми тоҷик бори аввал дар илми таърихшиносӣ баҳои сазовор дода, ҳамзамон аз арзишҳои ахлоқии таърихӣ ёд мекунад, ки барои насли имрӯз дарку маърифати он ҳатмист. Пеш аз ҳама, халқи тоҷик табиатан халқи созандаву бунёдқор, оромтабиату некиришт, шикастанафсу меҳнатдӯст аст. Дар хуни аҷдоди ӯ пархошҷӯиву набардписандӣ ва ҷанг пеша қардан қариб набудааст. Сипас, таърихи ҳазорсолаи дуру наздик гувоҳ аст, ки оини давлату давлатдорӣ тоҷикон саҳтиҳои хорошикани таназулу эҳёи шуданро борҳо аз сар гузаронда, аз дунболи ҳар шикасту инқирози чашмас боз эҳёшавӣ ва камолоти афзунтарро ноил гаштааст. Ин рисолати таърихиро, ки дар раванди давлатдорӣ ҷаҳон назир надорад, метавон фарҳанги давлатдорӣ тоҷикон номид. Ин баҳои сазовори Сарвари давлат мебошад, ки таъриху фарҳанги халқи ҳешро бо ҷиддияту маъсулияти том омӯхтаву тадқиқ намуда, баробари миллати худ роҳи пурпечутоби сулҳу созандагиро тай намудааст ва дар лаҳзаҳои ҳассоси таърихи Ватан маъсулияти гарони наҷоти халқро аз даргириҳо ва бӯхронҳо бар дӯши худ гирифтааст.

Пешвои миллат бо таълифи китоби ҳеш насли имрӯзаро даъват менамояд, ки аз қорномаи гузаштагон ибрати ватандорӣ омӯзанд. Чун дар ҷодаи созандагӣ дар баробари мавҷуд будани андешаи қавми миллӣ, ки омилҳои музаффариятҳои минбаъда мебошад, ахлоқи некуи инсонӣ низ нақши бориз дорад.

Китоби дигари Пешвои миллат, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон «Ҷеҳраҳои мондагори» низ дорои арзиши баланди илмиву таърихӣ ва аҳамияти бузурги тарбиявӣ мебошад. Китоби мазкур ифодагари таърихи пурғановати тоҷик мебошад. Муаллиф дар бораи ҳаёт ва фаъолият, ҳамчунин фидокориву қоннисориҳои фарзандони фарзонаву далери миллати ҳеш тадқиқоти ҷалил бурда, дар ниҳоди хонанда, ҳосса ҷавонони Ватан, эҳсоси худшиносӣ, худогоҳӣ ва ватандориро тақвил медиҳад. Китоб арғумони маънавии Пешвои миллат бахшида ба 25-солагии Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон буда, як бори дигар собит месозад, ки эътиқоду эътимоди Сарвари кишвар ба таърих, адабиёт ва фарҳанг - тақягоҳи устувори миллат, беандоза аст. Ӯ воқеаҳои таърихиро барои имрӯзиён дарси ибрат ва ҳаёт медонад.

«Ҷеҳраҳои мондагори» беҳтарин намунаи осори таърихӣ аз лиҳози

мазмуну мундариҷа инчунин, аз назари сабуқу услуб ва шеваи таҳқиқ аст, ки дар зоти худ беҳамтод. Дар китоб 25 нафар ҷеҳраи мондагори тамаддуни олам, ки решапайванди миллати бузурги тоҷик мебошанд, барои имрӯзиён муаррифӣ гардидаанд. Ақсарияти ин ҷеҳраҳои таърихӣ шахсиятҳои барҷастае мебошанд, ки дар тағйири қуллӣ бахшидани таърихи аҳли башар, ё миллати сарбаланди тоҷик таъсири бузурги расонидаанд. Махсусан, хидмати ин ҷеҳраҳои мондагори дар муаррифӣ намудани фарҳангу тамаддуни миллат дар арсаи ҷаҳонӣ назир надорад. Пешвои миллат ҳини тадқиқот паҳлӯҳои ибратбахши ҳаёт ва фаъолияти афроди таърихиро ба қалам додааст. Чунончи аввалин ҷеҳраи мондагори таърихӣ дар китоби Пешвои миллат Куруши Кабир аст, ки дар тамаддуни ориёӣ ҳамчун асосгузори нахустин империя дар таърихи башар номбар мешавад. Дар заминаи сарчашмаҳои муътамади таърихиву археологӣ, маълумотномаҳои катибаҳо муаллифи китоб собит месозад, ки Куруши Кабир маҳз тавассути сиёсати оқилонаи кишваркушоӣ, сабуқу услуб ва тартиби ҷадиди идоракунии давлат, адолатҷӯӣ, ободкорӣ ва муҳимтар аз ҳама, бо эҷоди эълумияи таърихӣ худ, ки нахустин Эълумияи ҳуқуқи башар эътироф шудааст, маъруфият дорад. Тақдирӣ давлати муосири тоҷикон ба тақдирӣ давлатдорӣ Куруш шабоҳат дода шудааст. Воқеан, ин ҷо метавон дар мавриди умумияти ҳукуматдорӣ Куруши Кабир ва Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон суҳан қард. Ҳамоҳангӣ ва монандии давлатдорӣ аз хусусияти сиёсати фардӣи онҳо, аз қабилӣ ифтихори ватандориву миллатпарварӣ, адолат ба мардум, маъсулияти баланд дар назди тақдирӣ Ватан ва соҳибони он, пуштибонии сулҳу ваҳдат ва монанди инҳо рӯи қор омадааст. Эълумияи Куруши Кабир, ки дар китоб сабт ёфтааст, бо сатрҳои хотима меёбад, ки дилу ниёт ва омили Пешвои миллати моро ифода мекунад: «Сулҳу оромӣро ба тамоми мардум ато қардам».

Дар китоби «Ҷеҳраҳои мондагори» Пешвои миллат дар бораи Зардушт – паёмбари оини рости, Монӣ - нақҳои беҳамто, Маздак - пешвои мардумдӯсти Эрони бостон, Муҳаммад (с) - паёмбари дини барҳақ, Имоми Аъзам - асосгузори пешвои мазҳаби таҳаммулгаро, Исмоили Сомонӣ – абармарди хирад ва сиёсат бо санаду далелҳои раднопазирӣ таърихӣ изҳори назар мекунад. Омӯзиши зиндагиномаи ин ҷеҳраҳои ҷаҳонӣ ба ҷавонони имрӯза нерӯ, боварӣ ва эътимод ба худ эҷод мекунад. Дар китоб ҳамчун ҷеҳраҳои мондагори таърихӣ, як қатор суҳанварон ва олимони классик, чун Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, Абулқосим Фирдавӣ, Абӯалӣ ибни Сино, Носири Хисрав, Ҷалолуддини Балхӣ, Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ, Камолӣ Хучандӣ, Абдурахмони Ҷомӣ, Мирзо Абдулқодирӣ Бедил, Нақибхон Туғрали Аҳрорӣ муаррифӣ гардидаанд. Ҳамчунин, зиндагиномаи қадрамонии Тоҷикистон Садриддин Айний, Нусратулло Махсум, Шириншо Шотемур, Бобоҷон Ғафуров, Мирзо Турсунзода зикр ёфтаанд, ки воқеан дар бунёди Тоҷикистони навин, дифои ҳуқуқи тоҷикон дар солҳои вазнини мавҷудияти миллат хидматҳои арзанда қардаанд.

Хулоса асарҳои «Ҷеҳраҳои мондагори» аз «Тоҷикон дар ойнаи таърих. Аз Ориён то Сомониён» хонандаи тоҷикро бо таърихи воқеии миллати тоҷик, қорномаҳо, шебу фарози таърих ва пойдорӣ миллати мо ошно месозад. Асарҳо баёнгари ҳадафҳои олии инсонӣ, аз ҷумла некиву нақуқорӣ, ҷавонмардиву фарзонагӣ, садоқату вафодорӣ буда, барои ҷавонони имрӯза дарси бузурги одамият маҳсуб меёбад.

БОБОЗОДА Фаридун,
декани факултети муносибатҳои байналмилалӣ
Насриддин ВОҲИДОВ,
устоди АИДНПҚТ

(Аввалаш дар саҳ. 1)

Мақомоти давлатӣ дар шароити иқтисоди бозаргонӣ ва рақамгардонии фаъолияти идоракуниву истеҳсолот бояд сиёсати ягонаи иқтисодиро танҳо бо истифодаи механизм ва шакли усулҳои муосир ба танзим дароранд.

Дар мулоқоте, ки ман бо кормандони мақомоти молия, андоз, гумрук, сармоягузорӣ ва бонкҳо доштам, чиҳати таҳияи Кодекси андоз дар таҳрири нав супориши қатъӣ додам.

Масъулро зарур аст, ки ҳангоми таҳияи он ҳавасмандсозии истеҳсолкунандагони ватанӣ, боз ҳам содаву оммафаҳм гардонидани маъмурикунонии андоз ва бехтар кардани фазои сармоягузорию пешбинӣ намоянд.

Мо бояд ба рушди баҳши хусусӣ таваҷҷуҳи аввалиндараҷа зоҳир карда, заминаи ягонаи ҳуқуқиро барои ҳамаи иштирокчиёни фаъолияти иқтисодӣ, сарфи назар аз шакли моликияти онҳо, муҳайё созем.

Чиҳати ҳимояву дастгирии фаъолияти соҳибкорӣ ва ҷалби сармоя аз ҷониби Ҳукумати кишвар дар се соли охир дар соҳаҳои саноати сабук, кишоварзӣ, дорусозӣ, парандапарварӣ, чорводорӣ, сайёҳӣ ва дигар бахшҳои афзалиятнок иловатан 30 намуни имтиёзу сабукиҳои қорӣ карда шуданд.

Танҳо солҳои 2016-2018 маблағи умумии имтиёзҳои қоришуда беш аз 15 миллиард сомони ташкил намуд, ки ин саҳми Ҳукумати мамлакат ба рушди соҳибкорӣ дар соҳаҳои иқтисодиву истеҳсолӣ мебошад.

Илова бар ин, дар заминаи ислоҳоти татбиқнамудаи Ҳукумати мамлакат дар се соли охир шумораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор шаш баробар кам шудааст.

Агар соли 2016 шумораи чунин санҷишҳо қариб 300 ҳазорро ташкил дода бошад, соли қорӣ ҳамагӣ 48 ҳазорро ташкил кардааст.

Ҳадафи мо аз такмили қонунгузорӣ, ки ба дастгирӣ ва рушди баҳши хусусӣ, махсусан, истеҳсоли маҳсулоти ниҳой, равона гардидааст, қорӣ намудани низоми дақиқи андозбандӣ, сода гардонидани расмиёти иҷозатдиҳиву иҷозатномадиҳӣ ва кам кардани шумораи онҳо, ба талаботи замони муосир мутобик намудани тартиби пешниҳоди хизматрасониҳои давлатӣ ва роҳандозии чораҳои ҳавасмандгардонӣ мебошад.

Ба Ҳукумат ва парламенти кишвар зарур аст, ки ҳангоми баррасӣ ва такмили қонунгузорӣ, махсусан, зимни таҳияи Кодекси андоз дар таҳрири нав, ба ин масъалаҳо диққати аввалиндараҷа диҳанд.

Ҳукумати Тоҷикистон ба сармоягузорию соҳаҳои иқтисодӣ ҳамаҷун воситаи асосии саноатикунони босуръат таваҷҷуҳи хоса зоҳир намуда, дар самти бехтар гардонидани фазои сармоягузорӣ ва ҷалби ҳар чӣ бештари сармояи мустақим тадбирҳои мушаххасро амалӣ карда истодааст.

Дар солҳои 2013-2019 ба соҳаҳои гуногуни иқтисодии кишвар 57,3 миллиард сомони сармояи хориҷӣ ворид гардидааст, ки қариб 30 миллиард сомони он сармояи мустақим мебошад.

Тибқи санадҳои қабулшуда ҷалби сармояи хусусӣ бояд афзоиш ёфта, соли 2020 ҳиссаи он нисбат ба Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ ба 10 фоиз расонида шавад.

Солҳои 2013-2019 барои амалисозии афзалиятҳои дар барномаҳо муайяншуда 80 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ татбиқ гардида, ба иқтисодии мамлакат зиёда аз 13,2 миллиард сомони сармояи давлатӣ равона карда шудааст.

Ҳоло дар кишвар 66 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ амалӣ шуда истодааст, ки маблағи умумии онҳо 32,4 миллиард сомони ташкил медиҳад.

Дар соли 2020 татбиқи боз 23 лоиҳаи нави давлатии сармоягузорӣ ба маблағи 3,8 миллиард сомони оғоз меёбад.

Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ, вазорату идораҳои

ПАЁМИ

Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

шаҳри Душанбе, 26 декабри соли 2019

ва роҳбарони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳоро зарур аст, ки бо истифода аз захираву имкониятҳои иқтисодии кишвар фаъолияти худро чиҳати бехтар намудани фазои сармоягузорию соҳибкорӣ ва истифодаи воситаҳои дастгириву ҳавасмандгардонии соҳибкорон ҷоннок намоянд.

Инчунин, ҳамкориро бо ширкатҳои ватаниву хориҷӣ бо мақсади ҷалби сармояи мустақим барои ташкили корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсолӣ, баҳусус, дар соҳаҳои саноати сабук ва хӯрокворӣ, тақвият бахшанд.

Ба Ҳукумати мамлакат супориш дода мешавад, ки барои дастгирии соҳибкории хурду миёна, махсусан, дар соҳаҳои истеҳсолӣ ва содироткунандагони ватанӣ, чиҳати иҷрои вазифаҳои Фонди дастгирии соҳибкорӣ бонк таъсис диҳад. Ҳамзамон бо ин, зарур аст, ки барои фаъолияти самарабахшӣ қарздиҳии ин бонк ҷудо кардани маблағ аз буҷети давлат ҳамаҷола зиёд карда шавад.

Сиёсати давлат дар соҳаҳои савдо ва хизматрасонӣ дар ояндаи наздик бояд ба се самти асосӣ - ҳавасмандгардонии содирот, таъмин намудани гуногуншакли истеҳсолоти ватанӣ содирот нигаронидашуда ва содагардонии расмиёти савдо равона гардад.

Дар робита ба ин, Вазорати рушди иқтисод ва савдо, Ҳадамоти гумрук, Агентии содирот, Палатаи савдо ва саноатро зарур аст, ки корҳоро чиҳати татбиқи равангаи ягонаи амалиёти содиротиву воридотӣ ва транзитӣ суръат бахшида, дар масъалаи шомил шудан ба низоми умумии бархӯрдорӣ аз имтиёзҳо ва «долонҳои сабз» тадбирҳои амалиро ба роҳ монанд.

Ҳарчанд ки дар сохтори содирот молу маҳсулоти истеҳсоли корхонаҳои кишвар зиёда аз 450 номгӯро ташкил дода, ҳиссаи содирот дар гардиши савдои хориҷӣ аз 18,9 фоизи соли 2013 ба 27,4 фоиз дар соли 2019 расидааст, вале ин ҳоло ҳам қонеъкунанда нест. Яъне, суръати афзоиш ҳанӯз паст мебошад.

Дар ин давра ҳамаи содироти семент, риштаи пахтагӣ, маъдану концентратҳо, қолинҳо ва баъзе намудҳои дигар афзоиш ёфта, содироти алюминии аввалия, нахи

пахта, меваву сабзавот ва консерва бо сабабҳои гуногун коҳиш ёфта истодааст.

Ҳукумати мамлакат вазифадор аст, ки дар солҳои минбаъда тамоми захираҳоро ба баланд бардоштани иқтисоди содиротии кишвар, зиёд намудани ҳиссаи маҳсулоти ниҳойи саноатӣ дар ҳамаи содирот ва аз байн бардоштани монеаҳои маъмурии мавҷуда равона созад.

Яке аз масъалаҳои ҳалталаб дар пешбурди содирот муаррифи нагардидани маҳсулоти истеҳсоли ватанӣ ва иштироки нокифоя дар намоишгоҳҳои байналмилалӣ мебошад ва аз масъулон, аз ҷумла, Палатаи савдо ва саноат, тақозо менамояд, ки дар ин самт корро ҷоннок намоянд.

Бо ин мақсад ва чиҳати дастрасӣ ба маълумот оид ба номгӯи маҳсулоти содиротӣ ва корхонаҳои истеҳсолкунанда зарур аст, ки портали савдои Тоҷикистон такмил дода шуда, корхонаҳои саноатӣ барои муаррифии маҳсулот ва пайдо намудани шарикони хориҷӣ сомонаҳои интернетии худро таъсис диҳанд.

Вазорати саноат ва технологияҳои нави бояд бо истифода аз таҷрибаи байналмилалӣ ва бо мақсади муаррифии маҳсулоти ватанӣ маълумоти дахлдорро бо зикри номи корхона, номгӯи маҳсулоти содиротӣ ва дигар иттилооти зарурӣ мунтазам ба нашр расонад.

Имрӯз дар берун аз кишвар имконияти пайдо кардани маълумоти кофӣ доир ба корхонаҳои саноатӣ ва маҳсулоти аз лиҳози экологӣ тозаи Тоҷикистон маҳдуд аст.

Сомонаҳои интернетии корхонаҳо роҳи аз ҳама самаранокӣ муаррифии маҳсулоти саноатӣ ба ҳисоб мераванд. Роҳи дигари пешниҳоди маҳсулот барои фурӯш иштирок дар намоишгоҳҳои маҳсулоти саноатӣ дар кишварҳои хориҷӣ мебошад. Яъне, аз ҳамаи воситаҳо бояд васеъ истифода карда шавад.

Дар робита ба ин, Вазорати рушди иқтисод ва савдо, Агентии содирот ва Палатаи савдо ва саноат вазифадор карда мешаванд, ки барномаи рушди содиротро барои солҳои 2021-2025 таҳия ва ба баррасии Ҳукумати кишвар пешниҳод намоянд.

Илова бар ин, бояд гуфт, ки масъ-

алаи дастрасии соҳибкорон, махсусан, молистеҳсолкунандагон ба захираҳои молиявии дарозмуҳлат ва нисбатан арзон то ҳанӯз ҳамаҷун масъалаи ҳалталаб боқӣ мемонад.

Низоми бонкӣ бояд ба рушди соҳаҳои воқеии иқтисодӣ, фаъолнокии баҳши хусусӣ ва гардиши савдои хориҷӣ мусоидат намояд ва сарчашмаи асосии дастгирии молиявии ҳадафҳои давлат бошад.

Бинобар ин, Бонки миллии вазифадор карда мешавад, ки чиҳати муайян намудани сабабҳои кам ҷалб гардидани сармояи дохиливу хориҷӣ барои ташкили бонкҳои нави камшавии сармояи оинномавии бонкҳои амалкунанда чораҳои зарурӣ андешида, сиёсати пуливу қарзиро ба рушди устувори иқтисоди миллии ва афзоиши содирот равона намояд.

Бонки миллии Тоҷикистон яқчо бо Бонки давлатии амонатгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон - «Амонатбонк» бояд чиҳати ба таври назаррас зиёд намудани ҳаҷми қарздиҳӣ ба соҳаҳои иқтисодӣ, алаҳусус, баҳшҳои истеҳсолӣ ва паст кардани фоизи он чораҳои таъхирнопазир андешида.

Бонки миллии вазифадор аст, ки яқчо бо мақомоти дахлдори давлатӣ барои дар доираи нишондиҳандаҳои пешбинишуда нигоҳ доштани сатҳи таваррум тадбирҳои мушаххасро амалӣ гардонад.

Инчунин, бо мақсади таъсиси намоишгоҳҳои бонкҳои алоҳидаи кишварҳои шарик чиҳати таъмини шароити бехтар барои фаъолияти корхонаҳои истеҳсолӣ бо сармояи шарикон чораҷӯӣ намояд.

Вакилони муҳтарам!

Мо саноатикунони босуръатро ҳамаҷун ҳадафи чоруми стратегии кишвар қабул кардем, зеро рушди саноат барои таъмин намудани устувори иқтисодӣ, ташкили ҷойҳои нави корӣ, баланд бардоштани иқтисоди содиротии мамлакат ва рақобатнокии он замина мегузорад.

Дар натиҷаи тадбирҳои андешидашуда дар 7 соли охир ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ қариб 3 баробар (аз 10 миллиард сомони ба 27,5 миллиард сомони) ва ҳиссаи соҳа дар Маҷмӯи маҳсулоти дохилии кишвар 5,1 банди фоизӣ (аз 12,6 ба 17,7 фоиз) зиёд гардидааст.

Вале нишондиҳандаҳои соҳа чиҳати иҷрои босифати барномаҳои қабулгардида ҳанӯз нокифоя буда, корҳо дар самти баланд бардоштани рақобатнокии маҳсулоти истеҳсоли ватанӣ, татбиқи сиёсати мусоидат ба содирот ва воридотивазкунӣ қонеъкунанда нестанд.

Аз ин лиҳоз, роҳбарони вазоратҳои саноат ва технологияҳои нави, рушди иқтисод ва савдо, кишоварзӣ, корҳои хориҷӣ, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ, Кумитаи рушди маҳал ва Агентии содирот бояд яқчо бо роҳбарони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо доир ба интихоби минтақаҳо тибқи занҷираи «ашёи хом - истеҳсоли маҳсулоти ниҳой - дарёфти бозори фурӯш» тадбирҳои зарурӣ андешида.

Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ, Агентии содирот яқчо бо роҳбарони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо чиҳати баланд бардоштани малакаи соҳибкорон дар самти омода намудани нақшаҳои пешбурди фаъолият мунтазам чораҷӯӣ намоянд.

Бо мақсади таҳияи лоиҳаҳои сармоягузорӣ дар асоси ашёи хоми ватанӣ ва пешниҳоди онҳо ба сармоягузoron бояд дар назди Корхонаи воҳиди давлатии «Тоҷинвест»-и Кумитаи сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ бо ҷалби мутахассисони дохиливу хориҷӣ воҳиди алоҳидаи қарордоҳӣ таъсис дода шавад.

Бо талошҳои Ҳукумати мамлакат дар панҷ соли охир бо ширкатҳои сармоягузорию хориҷӣ ва ватанӣ 14 созишномаи сармоягузорӣ чиҳати ҷалби сармояи мустақим ба маблағи беш аз 14 миллиард сомони ба имзо расонида шудааст, ки бо татбиқи онҳо 20 корхонаи нави истеҳсолӣ бунёд карда мешавад.

Ҳоло дар соҳаи энергетика 12 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ ба маблағи умумии 16,1 миллиард сомони татбиқ шуда истодааст.

(Идома аз саҳ. 1)

Дар доираи ин лоиҳаҳо мо ду агрегати Неругоҳи барқи оби «Роғун»-ро ба кор андохтем.

Соли 2019 таҷдиди неругоҳҳои барқи оби «Норак» ва «Қайроққум» ба маблағи 5,5 миллиард сомони оғоз гардида, татбиқи чунин лоиҳа дар Неругоҳи барқи оби «Сарбанд» ба маблағи 1,3 миллиард сомони идома дорад.

Таҷдиди Неругоҳи барқи оби «Сарбанд» аввали соли 2021 ба анҷом расида, дар натиҷа иқтидори он қариб 45 мегаватт зиёд карда мешавад.

Имрӯз корҳои барои оғози бунёди Неругоҳи барқи оби «Себзор» дар ноҳияи Роштқалъаи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон босуръат идома доранд.

Бо ин мақсад, Ҳукумат беш аз 470 миллион сомони сармояи давлатиро равона менамояд ва мо ният дорем, ки ин иншооти муҳимро соли 2022 ба истифода супорем.

Амалишавии лоиҳаҳо дар соҳаи энергетика имкон дод, ки ҳаҷми истеҳсоли неруи барқ дар 7 соли охир, яъне солҳои 2013-2019 - ум 1,3 баробар (аз 16 миллиард ба зиёда аз 20 миллиард киловатт - соат) афзоиш ёбад.

Дар робита ба ин масъала, Ҳукумати мамлакатро вазифадор месозам, ки ба истифодаи самаранок ва сарфақоронаи неруи барқ тавассути баҳрабардорӣ аз технологияҳои каммасраф, бунёди иқтидорҳои ва шабакаҳои нави барқ, таҷдиди барқарорсозии шабакаҳои мавҷуда, ҷорӣ намудани низоми муносири назорату баҳисобгирӣ ва қошқодани талафоти неруи барқ тадбирҳои зарурӣ андешад.

Бунёди инфрасохтори нақлиёт барои ба кишвари транзитӣ тақдир додани Тоҷикистон ва осон намудани содироти маҳсулоти ватанӣ ниҳоят муҳим мебошад.

Имрӯзҳо дар соҳаи нақлиёт 11 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ ба маблағи умумии беш аз 8,5 миллиард сомони татбиқ шуда истодааст.

Соли 2020 лоиҳаҳои таҷдид ва бунёди қитъаи Обигарм-Нурободи шоҳроҳи Ваҳдат-Қарамиқ (яъне Лахш) ба маблағи 3,5 миллиард сомони, Қалъаихумб - Ванҷ бо арзиши лоиҳавии 2,2 миллиард сомони, Хулбук - Темурмалик ба маблағи 200 миллион сомони ва сохтмони пули ҳафтуми дарёи Панҷ миёни Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон дар мавзеи Кокул бо 18 километр роҳи мошингард ба маблағи 70 миллион сомони ва дигар лоиҳаҳо оғоз меёбанд.

Ҳоло таҷдиди сохтмони роҳҳои мошингарди Душанбе - Бохтар, Ҳуҷанд - Исфара, Кӯлоб - Шамсиддин Шохин, Шкев - Қалъаихумб, Кӯлоб - Муъминобод ба маблағи беш аз 4 миллиард сомони идома дошта, роҳҳои зикршуда то ҷашни 30 - солагии Истиқлолияти давлатӣ ба истифода дода мешаванд.

Вазорати нақлиёт вазирадори карда мешавад, ки яқҳо бо Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ ҷиҳати дарёфти маблағҳои сармоягузорӣ барои бунёди долонҳои зидди тарма дар қитъаҳои осебпазири роҳи мошингарди Душанбе - Чанок ва беҳтарсозии имкониятҳои нақби «Истиқлол» тадбирҳои зарурӣ андешад.

Ҳамчунин, Вазорати нақлиёт корҳоро дар самти таҳияи лоиҳаҳои таҷдиди азнавсозии роҳи мошингарди Ҳуҷанд - Конибодом, Бохтар - Данғара - Кӯлоб, Бохтар - Носири Хусрав ва роҳҳои дигар ҷоннок намояд.

Бояд гуфт, ки танҳо дар се соли охир, тибқи нақшаи корҳои ободониву бунёдкорӣ ба истиқболи 30 - солагии Истиқлолияти давлатӣ, дар шаҳру деҳоти кишвар аз ҳисоби соҳибкоруни шахсони сарватпеша ва аҳоли 1450 километр роҳҳои ҷумҳуриявӣ маҳаллӣ ва 108 пул бунёду таҷдид карда шуданд.

Чунин корҳо, ки гувоҳи фаъолнокии баланди мардуми кишвар ба хотири ояндаи неки Ватани маҳбубамон ба ҳисоб мераванд, ҳоло бомаром идома доранд.

ПАЁМИ

Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

шаҳри Душанбе, 26 декабри соли 2019

Масалан, Бобоҷонов Муҳиб - сокини 80-солаи ноҳияи Рашт яқҳо бо фарзандонаш соли гузашта 42 километр ва имсол 16 километр роҳро азнавсозӣ карда, толори варзиш, пул, чоҳҳои обкашӣ ва чор хонаи истиқоматӣ барои маъюбон ва оилаҳои камбизоат сохта, ҳоло ба масофаи 10 километр хатти оби нӯшокӣ кашада истодааст ва мақсад дорад, ки дар шаҳри Душанбе як корхонаи бузурги нассочӣ бунёд намояд.

Аз ҷониби соҳибкори ватанӣ Абдухалил Гуломов дар ноҳияи Фирдавсии шаҳри Душанбе сохтмони мактаб барои 2400 ҷойи нишаст дар як баст ба маблағи беш аз 35 миллион сомони оғоз шудааст.

Аз ҷониби ҳамин соҳибкор як сол қабл дар деҳаи Шаҳристони ноҳияи Рӯдакӣ бинои замонавии муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ барои 1280 хонанда бо харчи 21 миллион сомони сохта, ба истифода дода шуд.

Ҳамчунин, аз ҷониби ин соҳибкор дар шаҳри Кӯлоб бинои муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ ба маблағи 35 миллион сомони барои 2500 ҷойи нишаст бунёд шуда истодааст, ки соли 2021, яъне, дар арафаи таҷлили 30 - солагии Истиқлолияти давлатӣ, ба истифода дода мешавад.

Дар ду-се сол барои 6200 толибилм ҷойи таҳсилу шароити сатҳи баланд муҳайё кардани як соҳибкор лоиқаи таҳсину офарин аст.

Дар ин самт роҳбарони ширкатҳои истеҳсолӣ низ фаъол мебошанд. Аз ҷониби Ширкати «Чунгтсай Моҳир семент» дар ноҳияи Синои шаҳри Душанбе сохтмони мактаб барои 2400 ҷойи нишаст ба маблағи 45 миллион сомони оғоз карда шуда, дар арафаи таҷлили 30-солагии Истиқлолияти давлатӣ мавриди баҳрабардорӣ қарор дода мешавад.

Ширкати «Чунгтсай Моҳир семент» соли 2016 дар деҳоти «Даҳана»-и ноҳияи Ёвон мактаби таҳсилоти умумиро барои 640 хонанда ба маблағи 13 миллион сомони сохта, ба истифода додааст. Ин ширкат, дар маҷмӯъ, қариб 1000 ҷойи кори доимӣ муҳайё кардааст.

Ин гуна иқдому ташаббусҳо, ки имрӯзҳо аз ҷониби садҳо нафар соҳибкоруни шахсони ҷимматбаланд амалӣ шуда ис-

тодаанд, ҳамеша қобили таҳсину дастгирӣ мебошанд. Воқеан, вазифаи муқаддаси ҳар яки мост, ки ба хотири пешрафти минбаъдаи Тоҷикистони азизамон ва фароҳам овардани шароити зиндагии арзанда барои сокинони кишвар саъю талош намоем.

Вобаста ба нақшаи корҳои ободониву бунёдкорӣ дар шаҳру ноҳияҳо рушди соҳаи сохтмон барало ба назар мерасад.

Сохтмон яке аз соҳаҳои муҳими иҷтимоиву иқтисодӣ, инъикоскунандаи рушди кишвар ва сатҳи сифати зиндагии мардум мебошад.

Бо мақсади беҳтар намудани пешбурди фаъолият дар соҳаи меъмориву шаҳрсозӣ ва сохтмон санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи тақдир дода шудаанд.

Танҳо дар давоми ҳафт соли охир ба маблағи беш аз 37 миллиард сомони фондҳои асосӣ ба кор андохта, қариб 8 миллион метри мураббаъ манзилҳои истиқоматӣ ва иншооти дигар ба истифода дода шудаанд.

Дар замони соҳибистиқлолӣ бо дарназардошти афзоиши шумораи аҳолии мамлакат ва бо мақсади ҳалли мушкилоти иҷтимоии мардуми кишвар 135 ҳазор гектар замин барои бунёди манзили истиқоматӣ тақсим карда, дода шуд.

Доир ба ин масъала таъкид менамоем, ки ҳангоми бунёди манзилҳои истиқоматӣ ва иншооти гуногун бояд санъати меъморӣ риоя гардида, барои боз ҳам беҳтару зебо гардидани симои шаҳру деҳот кӯшиш ба харҷ дода шавад.

Дар робита ба ин, Кумитаи меъморӣ ва сохтмон, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомоти марбутаро зарур аст, ки дар вақти таҳияи нақшаҳои шаҳраку деҳот, банақшагирии бунёди иншооти иҷтимоиву сайёҳӣ ва иншооти дигар риояи ҳатмии қоидаву меъёрҳои шаҳрсозӣ ва сохтмон, истифодаи васеи суннату унсурҳои меъморӣ миллӣ ва сифати масолеҳи сохтмонро таъмин намоянд.

Ҳамчунин, масъулорно зарур аст, ки барои таъмини рушди соҳаи сохтмон ҷиҳати ба стандартҳои муосир мутобиқ гардонидани сифати иншооти сохташаванда ва омода намудани кадрҳои сатҳи баланди

соҳаи меъморӣ дар дохил ва хориҷи кишвар тадбирҳои иловагӣ андешанд.

Бо истифода аз фурсат, ба тамоми мардуми шарифи Тоҷикистон, аз ҷумла, соҳибкоруни ва шахсони ҷимматбаланд, барои корҳои ободонӣ то имрӯз амаликардаашон бори дигар изҳори сипосу миннатдорӣ менамоем.

Ба ҳамаи сокинони мамлакат мууроҷиат мекунам, ки то ҷашни муқаддасу бузурги 30 - солагии Истиқлолияти давлатии Тоҷикистони маҳбубамон ҳар як оила ба масъалаи таҷдиди азнавсозӣ, тозаву озода ва ободу зебо гардонидани манзили зист, қучаву хиёбон ва ҳамаи маҳалҳои аҳолинишин кӯшиш намояд.

Мо бояд ин ҷашни мубораки миллимонро дар шароити аз имрӯза беҳтар ва бо дастовезҳои арзандаи миллати некномон истиқбол намоем.

Ҳамватанони азиз!

Маҷмаи умумии Созмони Милали Муттаҳид бо дастгирии ташаббуси ҷаҳруми мамлакатаи мо дар кишварҳо, ки норасоии об дар онҳо зиёд аст, як силсила барномаҳои амалӣ карда истодааст.

Дар ин росто, мо низ ҳамчун пешоҳанги ин амал дар Тоҷикистон дар доираи «Барномаи ислоҳоти соҳаи оби Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2025» доир ба таъмин кардани аҳолии кишвар бо оби босифати ошомиданӣ як силсила корҳоро анҷом додем.

Дар самти таъминоти аҳоли бо оби босифати ошомиданӣ ва обёрии заминҳои кишварӣ дар ҳамаҷониби шарикони рушд 52 лоиҳаи сармоягузории давлатӣ дар ҳаҷми 7,8 миллиард сомони татбиқ шуда истодааст.

То имрӯз дар 23 шаҳру ноҳияи кишвар, аз ҷумла, дар аксари шаҳру ноҳияҳои вилоти Суғд, татбиқи лоиҳаҳои сармоягузории давлатӣ доир ба обтаъминкунӣ дар ҳаҷми 1,5 миллиард сомони ба анҷом расида, 9 лоиҳаи дигар ба маблағи боз 1,5 миллиард сомони идома дорад.

Дар натиҷа дар шаҳрҳои Душанбе, Ҳуҷанд, Ваҳдат, Ҳисор ва ноҳияҳои Панҷу Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ мушкилоти таъмини аҳоли бо оби босифати нӯшокӣ асосан ҳал гардидааст.

Аммо сифати иҷрои корҳо дар доираи лоиҳаҳои сармоягузории давлатӣ ва таъминоти сокинони чандин шаҳру ноҳияи кишвар бо оби ошомиданӣ ҳанӯз моро қонеъ карда наметавонад.

Бо вучуди он ки Тоҷикистон кишвари сероб мебошад, дар шароити имрӯза ва бо дарназардошти манфиатҳои наслҳои оянда мо бояд роҳҳои истифодаи самаранок сарфақорона ва муносибати эҳтиёткорона бо захираҳои обро васеъ ҷорӣ намоем.

Дар шароити ки пайомадҳои тағйирёбии иқлим аксари мамолики дунёро ба ташвиш овардаанд, олимони моро зарур аст, ки ба ин масъалаи глобалӣ бештар аҳамият диҳанд.

Ба Академияи илмҳо зарур аст, ки дар ҳамаҷониби олимони кишварҳои дигар дар самти пайомадҳои тағйирёбии иқлим таҳқиқоту омӯзиш гузаронида, дастовардҳои кишварро дар ин самт ҳамаҷониба муаррифӣ намояд.

Ба ҷаҳониён шарҳ додани аҳамияти ташаббусҳои Тоҷикистон дар соҳаи об, пеш аз ҳама, вазифаи олимони кишвар мебошад.

Дар Тоҷикистон истеҳсоли 98 фоизи неруи барқ ба соҳаи гидроэнергетика рост меояд.

Бинобар ин, кишвари мо аз ҳисоби нишондиҳандаи партови газҳои гулхонаӣ дар ҷаҳон ҷойи 135 - умро ишғол менамояд, ки ин мақоми хеле баланд ва саҳми арзишманди Тоҷикистон дар ҳалли мушкилоти глобалӣ мебошад.

Ин чунин маъни дорад, ки ҳаҷми партови газҳои гулхонаӣ дар Тоҷикистон ба ҳар як нафари аҳоли дар миқёси минтақа камтарин буда, саҳми муносиби мо дар беҳдошти вазъи экологии минтақа ва сайёра мебошад.

Дар нигоҳ доштани сатҳи пасттарини партовҳои зараровар ба мо истифодаи васеи манбаҳои барқароршавандаи энергия, асосан, гидроэнергетика, мусоидати ҷиддӣ менамояд.

Хотирнишон месозам, ки истифодаи васеи манбаҳои барқароршавандаи энергия, бахусус, захираҳои об, яке аз сарчашмаҳои асосии тавлиди «энергияи сабз» ва рушди «иктисоди сабз» ба ҳисоб меравад.

Бо пурра ба кор даромадани Неругоҳи барқи обии «Роғун» Тоҷикистон дар миқёси олам ба қатори се кишвари аввали тавлидкунандаи «энергияи сабз» шомил мегардад.

Дар ҳудуди Тоҷикистон 13 ҳазор пиряхҳои хурду бузург, аз ҷумла, дарозтарин ва бузургтарин пиряхи дар хушкӣ ҷойгиршудаи дунё бо номи Федченко, ки дарозии он 76 километрро ташкил медиҳад, мавҷуд буда, масоҳати умумии онҳо 6 фоизи ҳудуди кишварро дар бар мегирад.

Дар чил соли охир аз таъсири гармшавии иқлим беш аз ҳазор пирях об шуда, пурра аз байн рафтааст.

Ҳолати кунунии пиряхҳо тақозо менамояд, ки якҷо бо сохторҳои байналмилалӣ-ву минтақавӣ, аз ҷумла, дар самти ташкил намудани экспедитсияҳои омӯзиши вазъи онҳо, тадбирҳои андешида шаванд.

Дар солҳои минбаъда пайомадҳои манфии тағйирёбии иқлим ба соҳаи кишоварзӣ низ меафзояд.

Сол ба сол афзоиш ёфтани масоҳати заминҳои бекор, биёбоншавӣ ва камобиву хушксолий боиси торафт паст шудани ҳосилнокии зироатҳои кишоварзӣ мегардад.

Моро зарур аст, ки маданияти баланди заминдориро риоя намуда, ҷиҳати истифодаи самаранокӣ сарфакоронаи об барои обёрии заминҳо, ҷорӣ намудани технологияҳои каммасраф дар соҳаи кишоварзӣ ва ҷиҳзи захираҳои об тадбирҳои доимӣ андешем.

То имрӯз дар самти азхудкунии заминҳои нави обёришаванда, барқарорсозии заминҳои аз гардиши кишоварзӣ берунмонда ва рушди соҳаи кишоварзӣ дар минтақаҳои гуногуни кишвар 12 лоиҳаи сармоягузори давлатӣ дар ҳаҷми қариб 2 миллиард сомонӣ татбиқ гардидааст ва ҳоло чунин лоиҳаҳо ба маблағи 665 миллион сомонӣ идома доранд.

Бо вучуди ин, ҳар сол майдони беш аз 40 ҳазор гектар замин дар ҳолати ғайриқаноатбахши мелиоративӣ қарор мегирад.

Вазорати кишоварзӣ, Агентии беҳдошти замин ва обёрӣ якҷо бо мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ вазифадоранд, ки дар самти пешгирии қардани аз гардиши кишоварзӣ баромадан ва шӯршавии заминҳо тадбирҳои доимӣ андешанд.

Роҳбарони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо вазифадоранд, ки якҷо бо Вазорати кишоварзӣ ҷиҳати зиёд қардани майдони кишти зироатҳо, ташкили гармхонаву сардхонаҳо ва беҳтар намудани таъминоти бозори истеъмолӣ бо маҳсулоти хушсифати ватани аз лиҳози экологӣ тоза, қоркарди маҳсулоти соҳа ва афзоиш додани ҳаҷми содирот чораҳои қатъӣ андешанд.

Аз як қитъаи замин гирифтани на як-ду, балки се-чор ҳосил, баланд бардоштани ҳосилнокии зироатҳо ва рушди соҳаи тухмпарварӣ низ аз ҷумлаи масъалаҳои муҳими фаъолияти олимони ва кишоварзон дар ин самт ба ҳисоб меравад.

Ҳамватанони арҷманд!

Рушди соҳаи сайёҳӣ самти афзалиятнокии сиёсати давлати мо ба ҳисоб рафта, ҷиҳати боз ҳам тараққӣ додани он аз ҷониби Ҳукумати мамлакат вобаста ба пардохти андоз ва боҷҳои гумрукӣ як қатор имтиёзҳо пешбинӣ гардидаанд.

Аллакай, дар зарфи соли якуми эълон гардидани «Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва хунароҳи мардумӣ» дар деҳоти мамлакат як қатор пешравиҳо ба назар расида, рушди сайёҳӣ ва омӯзиши хунароҳи мардумӣ идома ёфта истодааст.

Бо вучуди ин, мо бояд суръати ободонӣ

ПАЁМИ

Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

шаҳри Душанбе, 26 декабри соли 2019

ва бунёдкориро боз ҳам вусъат бахшем, мушкilotи ҷойдоштаро бартараф созем ва барои рушди деҳот, сайёҳӣ ва тақвияти омӯзиши хунароҳи мардумӣ тадбирҳои иловагиро роҳандозӣ намоем.

То имрӯз дар кишвар зиёда аз 200 ширкати сайёҳӣ фаъолият дошта, 15 лоиҳаи инфрасохтори сайёҳӣ аз имтиёзҳои пешбинишуда бархӯрдор гардидааст.

Дар нуҳ моҳи соли ҷорӣ беш аз як миллион нафар сайёҳон аз мавзёҳои нодири кишвари мо дидан кардаанд, ки нисбат ба соли гузашта 20 фоиз зиёд мебошад.

Зарур аст, ки дар соли 2020 ва солҳои минбаъда шароити инфрасохтори сайёҳӣ дар ҳамаи мавзёҳои сайёҳӣ беҳтар карда, сатҳи сифати хизматрасонӣ боз ҳам баланд бардошта шавад.

Бо мақсади рақобатпазир гардонидани соҳа дар бозори ҷаҳонӣ сайёҳӣ моро зарур аст, ки мутахассисони забондон, донандаи фарҳангу таърих ва технологияҳои муосирро омода кунем, кормандони ширкатҳои сайёҳӣ, роҳбаладҳо, тарҷумонҳо ва дигар мутахассисони соҳаро мутобиқ ба талаботи бозори сайёҳӣ ба воя расонем.

Рушди сайёҳӣ ва тарбияи кадрҳои баландихтисос дар ин самт ба пешрафти иқтисоди миллии кишвар такони ҷиддӣ бахшида, шумораи сайёҳонро ба мамлакат зиёд менамояд ва барои таъсиси ҷойҳои корӣ имкони бештар фароҳам меорад.

Ба хотири муҳайё кардани шароити муосири таълимӣ барои тарбияи кадрҳои пешниҳод менамоям, ки дар заминаи Донишқадаи соҳибкорӣ ва хизмат Донишқадаи сайёҳӣ, соҳибкорӣ ва хизмат таъсис дода шавад.

Бовар дорам, ки ба хотири рушди ин соҳаи муҳим тамоми сохторҳои давлатӣ, соҳибкорон, ҷомеаи шаҳрвандӣ ва ташкилоту созмонҳои ғайриҳукумати якҷо фаъолият намуда, ҷиҳати муаррифии арзандаи Тоҷикистони азиз талоши бештар мекунанд.

Бо мақсади боз ҳам беҳтар намудани фазаи сармоягузорӣ ва ҳавасмандгардонии соҳибкорони хориҷие, ки ба иқтисодиёти Тоҷикистон зиёда аз як миллион доллари амрикоӣ сармоягузорӣ менамоянд, пешниҳод мешавад, ки ба онҳо аз ҷониби Вазорати корҳои хориҷӣ ва наомандагҳои дипломатии Тоҷикистон дар хориҷи кишвар раводиди бисёрқаратаи панҷсола дода шавад.

Дар доираи «Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва хунароҳи мардумӣ», ҳамчунин, бо мақсади ҷалби ҳар чӣ бештари сайёҳон, пешниҳод мегардад, ки ба шаҳрвандони давлатҳои хориҷие, ки ҳуқуқи бо тартиби сода гирифтани раводиди Ҷумҳурии Тоҷикистонро доранд, раводиди навъи сайёҳии бисёрқаратаи дода, муҳлати он то 60 рӯз дароз карда шавад.

Илова бар ин, бо мақсади содагардонии рафтуомади ҳамватанони бурунмарзие, ки зодагони Тоҷикистон мебошанд, раводиди бисёрқаратаи сесола дода шавад.

Вазорати корҳои хориҷӣ ҷиҳати татбиқи пешниҳодҳои зикргардида лоиҳаи санади метъерии ҳуқуқи дахлдорро ба Ҳукумати мамлакат пешниҳод созад.

Ҳамчунин, Кумитаи рушди сайёҳиро зарур аст, ки бо мақсади тарғиби бештари омилҳои таърихиву фарҳангӣ, кӯҳнавардӣ, истироҳативу табобатӣ ва экологии

Тоҷикистон барои ҷалби сайёҳони хориҷӣ бо истифода аз таҷрибаи кишварҳои дар ин соҳа пешрафта пешниҳодҳои мушаххас манзур намояд.

Дӯстони азиз!

Мо то имрӯз барои пешрафти соҳаҳои илму маориф, тандурустӣ, ҷиҳзи иҷтимоии аҳолӣ, фарҳанг, татбиқи сиёсати ҷавонон, занон ва оила ва рушди варзиш корҳои зиёдеро ба анҷом расонидем.

Дар марҳалаи кунунии пешрафти Тоҷикистон ба соҳаҳои илму маориф афзалияти аввалиндараҷа дода мешавад, зеро онҳо дар таҳкими пояҳои давлати демократӣ ва ҳуқуқбунёду дунявӣ нақши калидӣ мебозанд.

Соли ҷорӣ ба маблағи 500 миллион сомонӣ 130 муассисаи таҳсилоти умумӣ бо зиёда аз 32 ҳазор ҷойи нишаст ба истифода супорида шуд.

Аз ин шумора 32 муассиса бо қариб 10 ҳазор ҷойи нишаст аз ҳисоби соҳибкоруни шаҳрвандони саховатпешаи кишвар ба маблағи беш аз 122 миллион сомонӣ бунёд шуда, ҳиссаи онҳо дар сохтмон ва таъмиру азнавсозии муассисаҳои соҳаи маориф ва дигар бахшҳои рӯз ба рӯз афзуда истодааст.

Соли 2020 сохтмони 181 муассисаи таҳсилоти умумӣ дар ҳаҷми 900 миллион сомонӣ бо муҳайё намудани 54 ҳазор ҷойи нишаст пешбинӣ шудааст.

То ҷашни 30 - солагии Истиқлолияти давлатӣ 128 муассисаи томактабӣ ва 338 муассисаи таҳсилоти умумӣ бунёд гардида, дар маҷмӯъ, 1332 муассисаи таълимӣ ва томактабӣ тармиму таҷдид карда мешавад.

Илова бар ин, ҳоло бо саъю кӯшиши соҳибкорон зиёда аз 400 муассисаи фарҳангӣ, 105 беморхонаву дармонгоҳ, 257 маркази саломатӣ ва 467 бунгоҳи тиббӣ бунёд ва таъмиру азнавсозӣ шуда истодааст.

Ман аз номи худ ва Ҳукумати Тоҷикистон ба кулли мардуми кишвар, аз ҷумла, ба ҳамаи соҳибкоруни ватаниву бурунмарзизамон ва дигар шахсон ҳимматбаланд, ки дар амалӣ шудани Амри Роҳбарӣ давлат дар бунёду таҷдиди роҳу пулҳо ва иншооти иҷтимоӣ, аз ҷумла, муассисаҳои маориф ва фарҳангу тандурустӣ, коргоҳу корхонаҳои истеҳсолӣ, хатҳои обрасонӣ ва дигар корҳои хайр саҳми ватандӯстона гузошта истодаанд, миннатдорӣ самимӣ изҳор менамоям.

Роҳбарону кормандони соҳаи маорифро зарур аст, ки дар баробари чунин дастгириҳои давлат ва афроди ватандӯст сатҳи сифати таълимро дар ҳар як муассисаи таълимӣ, сарфи назар аз шакли молияи онҳо ва дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот баланд бардоранд.

Инчунин, назорати азхудкунии донишҳои замонавиро пурзӯр гардонидани, наврасонӣ ҷавононро ба мутолиаи китобҳои бадеиву илмӣ ташвиқ намоянд, қобилияти эҷодии онҳоро тақвият бахшанд ва ба таълими фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ тавачҷуҳи бештар зоҳир намоянд.

Вобаста ба ин, пешниҳод менамоям, ки ба хотири боз ҳам беҳтар ба роҳ мондани омӯзиши илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ, инчунин, барои тавсеаи тафаккури техникаи насли наврас солҳои 2020 -2040 «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои

табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» эълон карда шаванд.

Вазорати маориф ва илм, Академияи илмҳо ва дигар вазорату идораҳо, ки дар сохторашон муассисаҳои таълимӣ доранд, вазифадор карда мешаванд, ки нақшаи чорабиниҳоро доир ба ин масъала дар муҳлати се моҳ ба Ҳукумати мамлакат пешниҳод намоянд.

Инчунин, пешниҳод менамоям, ки ҳамасола олимпиадаҳои ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ, шаҳрӣ ва ноҳиявиро оид ба илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот баргузор намуда, ғолибони озмунҳо аз ҷониби вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо аз лиҳози моддиву маънавӣ қадрдонӣ ва ҳавасманд гардонидани шаванд.

Мардуми мамлакат барои иҷрои ниёзҳои динии худ дар як муддати кӯтоҳи соҳибистиқлолӣ зиёда аз 5 ҳазор масҷид бунёд карданд.

Акнун вақти он расидааст, ки маъракаи бунёди мактабҳо ва боғчаҳои кӯдакгонро вусъат бахшида, дар ин кори хайр ҳама якҷо саъю талош кунем ва саҳми худро барои ояндаи давлату миллат гузорем, яъне, ғамаи фарзандонамонро хӯрем.

Ислоҳи ин мушкilotи ҷомеа, ки давлат ба он афзалият медиҳад, вазифаи ҳар як сокини банангу номус ва боиродаву ватандӯст ба ҳисоб меравад ва бовар дорам, ки ин кори хайру савоб аз ҷониби аҳли ҷомеа дастгирӣ меёбад.

Мо бояд забони шево ва шоиронаи тоҷикиро мисли модар ва Ватани худ дӯст дорем ва онро ҳамчун гавҳари бебаҳои ҳастаи мо ҳифз кунем.

Забон оинаест, ки дар он симои пурҷилои миллат равшан инъикос мешавад ва мо бояд ба қадри ин нишонаи ҳастии миллатамон расем ва дар баробари ин, ба омӯзиши забонҳои русиву англисӣ ҳамчун забонҳои муоширати байналмилалӣ эътибори аввалиндараҷа диҳем.

Мо омӯзиш ва аз худ кардани забонҳоро на барои худнамоӣ, балки бо мақсади маърифатнок гардонидани ҷомеаи густариш медиҳем.

Аз ин рӯ, ҳар як фарди бедордил бояд барои ғайи гардидаи забони модарӣ ва омӯхтани забонҳои хориҷӣ кӯшиш кунад, ба мутолиаи китоб диққати аввалиндараҷа диҳад ва ҷиҳати баланд бардоштани маърифатнокии худ саъю талош намояд.

Чунки тибқи таҳлилҳо вақтҳои охир дур шудан аз китобҳои яке аз масъалаҳои нигаронкунанда дар байни хонандагону донишҷӯён ва омӯзгорони онҳо мебошад.

Доир ба ин масъала ман дар Рӯзи дониш Вазорати маориф ва илм ва роҳбарони муассисаҳои таълимӣ вазифадор намудам, ки муносибати хонандагонро ба хондани китоб ва аз ёд кардани порчаҳои назму наср ҷиддӣ назорат кунанд ва барои боло бурдани сатҳи маърифатнокӣ, тавсеаи ҷаҳонбинӣ ва сухандону сухангӯ шудани насли ояндаи кишвар тадбирҳои ҷиддӣ ва судмандро ба роҳ монанд.

Роҳбарону масъулони соҳаро зарур аст, ки сатҳи сифати таълимро баланд бардошта, ҷиҳати боло рафтани савияи донишу маърифатнокии хонандагону донишҷӯён тадбирҳои иловагиро роҳандозӣ намоянд ва ҳамзамон бо ин, ба тарбияи насли наврас диққати бештар дода, барои амалӣ гардидани Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон чораҳои зарурӣ андешанд.

Вобаста ба ин, ҳар сол озмуни «Фурӯғи субҳи доной»-ро баргузор намуда, ба он доираи ҳар чӣ васеътари ҷомеаи ҷалб ва ҷиҳати ҳавасмандсозии ғолибон аз мактаб сар карда, то мақомоти маҳаллии марказии ҳокимияти давлатӣ чораҷӯӣ карда шавад.

Яъне, Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳо, ки дар сохторашон муассисаҳои таълимӣ доранд, роҳбарони мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо вазифадор карда мешаванд, ки минбаъд ҳар сол озмуни «Фурӯғи субҳи доной...»

— ро аз рӯи се самт: якум миёни тарбия-гирандагон ва хонандагони муассисаҳои тахсилоти томактабӣ ва миёнаи умумӣ; дуюм тахсилоти ибтидоӣ, миёна ва олиӣ касбӣ ва сеюм дар байни калонсолон васеъ ба роҳ монанд.

Китобхонаҳо бояд ба маркази муҳими илму фарҳанг табдил дода шаванд, зеро китоб маҳсули ақлу заковати мардуми соҳибтамаддун, омили асосии ҳифзи фарҳанги миллӣ ва яке аз муҳимтарин воситаҳои маърифатнок кардани аҳли чомеа буда, қобилияти суҳандониву суҳанрониро сайқал медиҳад, доираи андешаву тафаккур ва ҷаҳонбинии инсонро васеъ ва ўро ба роҳи дурусти зиндагӣ раҳнамоӣ мекунад.

Вобаста ба ин, ба вазоратҳои маориф ва илм, фарҳанг, сохторҳои илмӣ, роҳбарони вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳо ва муассисаҳои таълимии ҳамаи зинаҳои тахсилот супориш дода мешавад, ки ба хотири баланд бардоштани сатҳи маънавийи аҳолии ҷумҳурии бадеиро зиёд намуда, дар як сол хондани на камтар аз панҷ китоби бадеӣ ва ҳифзи асарҳои манзуму мансури адибони гузаштаву муосирро барои калонсолону хонандагон ба роҳ монанд ва иҷрои онро зери назорати қатъӣ қарор диҳанд.

Дар солҳои 2014-2019 аз ҳисоби Вазорати маориф ва илм қариб 6 миллион нусха ва аз ҳисоби Вазорати фарҳанг беш аз 2 миллион нусха китобҳои бадеӣ ба нашр расидаанд. Вале як қисми онҳо ба гардиш ворид нагардида, то ҳол дар анборҳо нигоҳдорӣ мешаванд.

Дар баробари ин, бо дастури мо аз соли 2007 то соли 2019 - ум 38 ҷилди китоби «Ахтарони адаб» 190 ҳазор нусха чоп шудааст, аммо қисми зиёди он ба фурӯш нарафта, дар анборҳои нашриёт боқӣ мондааст.

Умуман, дар анборҳои нашриётҳо беш аз 2 миллион нусха китобҳо ба фурӯш нарафта, бе гардиш мондаанд.

Аз ин рӯ, роҳбарони мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо вазифадор карда мешаванд, ки бо мақсади зиёд кардани фонди китоб барои китобхонаҳои соҳавӣ ва муассисаҳои тахсилоти умумӣ маблағҳои зарурӣ ҷудо намоянд.

Олимону донишмандони моро зарур аст, ки ба шинохти дурусти таърих, тарғиби мероси маънавий ва суннату оинҳои мардумӣ низ, ки тайи асрҳо дар хотираи таърихӣ миллати тоҷик нақш бастаанд, тавачҷуҳи ҷиддӣ зоҳир намоянд.

Таърихи пурифтихори халқи тоҷик мактаби бузурги худшиносӣ мебошад ва мо вазифадорем, ки ба он арҷ гузорем, саҳифаҳои дурахшони қаҳрамониву дилварии гузаштагони худро омӯзем ва онро ҳамчун асоси гоҷаи ватандӯстиву садоқат ба Ватан ташвиқ намоем.

Бахусус, дар шароити ҷаҳонишавӣ ва рушди технологияҳои иттилоотӣ, ки воридшавии унсурҳои бегонаро ба фарҳанги миллӣ осон гардондааст, рӯ овардан ба таърих ва огоҳ будан аз аслу насоби хеш барои ҳар як фарди миллат, хусусан, насли наврасу ҷавон, зарур ва ҳатмӣ мебошад.

Мо кӣ будани аҷдоду гузаштагони худро бояд донем, ба онҳо арҷ гузорем ва бо насли ориёӣ, яъне, ориёитабор будани худ, ифтихор кунем.

Дар робита ба ин, ба Ҳукумати мамлакат супориш дода мешавад, ки бо мақсади омӯзиши амиқи таърихи пурифтихори халқи тоҷик шоҳасари Бобоҷон Ғафуров - китоби «Тоҷикон» - ро аз ҳисоби Фонди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон чоп карда, то ҷашни 30 – солагии Истиқлолияти давлатӣ аз номи Роҳбари давлат ба ҳар як оилаи кишвар тухфа намояд.

Вазоратҳои маориф ва илм, фарҳанг ва Академияи илмҳо вазифадор карда мешаванд, ки китоби мазкурро ба забонҳои байналмилалӣ тарҷума ва чоп карда, нусхаи электронии онро тавассути шабакаҳои иттилоотӣ паҳн созанд.

Арзиши илмӣ ин асар бунёдӣ бениҳоят бузург аст ва Бобоҷон Ғафуров бо заҳмати чандинсолаи худ мо ва мардуми ҷаҳонро бо саҳифаҳои таърихи рангини

ПАЁМӢ

Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

шаҳри Душанбе, 26 декабри соли 2019

миллатамон ошно кард.

Фикр мекунам, ки дар шароити кунунӣ, яъне, замоне, ки ҳар як фарди чомеа ба худшиносӣ ва ҳифзи хотираи таърихӣ худ беш аз пеш ниёз дорад, ҷопи ин шоҳасар ва дастраси тамоми мардуми кишвар гардонидани он ба густариши эҳсоси ватандӯстиву ифтихори миллӣ ва болоравии сатҳи маърифатнокии чомеаи мо ҳамаҷониба мусоидат хоҳад кард.

Мо миллати фарҳангӣ, тамаддунсоз ва аз насли ориёӣ буда, бояд ба таърихи гузаштаамон ҳар чӣ бештар рӯ оварем ва дар қалби фарзандонамон меҳри китобхонӣ ва ҷустуҷӯи илму донишноро ҷой кунем.

Ҳифз ва рушди фарҳанги миллӣ бо дарназардошти завқи наслҳои имрӯза аз муҳимтарин вазифаҳои мо дар замони муосир ба ҳисоб меравад.

Бо пешниҳоди мо чанд рӯз пеш Конфронси генералии ЮНЕСКО доир ба баргузори ҷашнҳои 5500-солагии Саразми бостонӣ ва 700 - солагии шоири барҷастаи тоҷик Камоли Хуҷандӣ қарор қабул кард.

Ба оламиён муаррифи кардани осори илмиву адабӣ ва намунаҳои фарҳанги тоҷикон ҳамчун миллати соҳибмаърифату тамаддунсоз, шаҳрсозу шаҳрдор ва соҳиби девону дафтар аз ҷумлаи вазифаҳои муҳимтарини мо ба ҳисоб меравад. Яъне, мо бояд фарҳангӣ будани миллати худро ба ҷаҳониён бештар муаррифи намоем.

Ҷиҳати таъмин намудани рушди устувори муассисаҳои фарҳанг мо бояд ба таҷдиди инфрасохтор, таҷмиби ҷояҳои моддиву техникӣ ва тарбияи кадрҳои соҳа, мусоидат ба раванди ташаккули эҷодии халқ, истифодаи самарабахши неруи фарҳангӣ ва маънавии миллат тавачҷуҳи бештар зоҳир кунем.

Дар робита ба ин, пешниҳод менамоем, ки тахти сарпарастии Президенти мамлакат озмуни ҷумҳуриявии «Тоҷикистон - Ватани азизи ман» ҳар сол баргузор карда шавад.

Ҳамчунин, сиёсатмадорону сиёсатшиносон, фарҳангиён ва зиёиёни моро зарур аст, ки дар самти фаҳмондадиҳии моҳияти равандҳои муосир, мубориза бо хурофоту иртиҷоъпарастӣ ва тақлид ба расму оинҳои бегона миёни чомеаи тоҷик тарғиботи тоҷикӣ бахшида, рисолати сиёсӣ иҷтимоӣ ва фарҳангии худро дар назди халқу Ватан содиқона иҷро намоянд.

Ҳозирини гиромӣ!

Мо ба соҳаи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии низ диққати махсус дода, тайи як сол садҳо иншооти тандурустӣ, аз ҷумла, беморхонаҳои замонавӣ, марказҳои саломативу бунгоҳҳои тиббиро бунёд ва мавриди истифода қарор додем.

Бо ин роҳ инфрасохтори ин соҳаи муҳими иҷтимоӣ, махсусан дар деҳоти кишвар ва сифати хизматрасониҳо, ба кулلى тағйир ёфта истодааст. Соли 2019 дар мамлакат 154 муассисаи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии ба истифода дода шуд.

Танҳо дар ду соли охир 320 номгӯи таҷҳизоти тиббӣ, фармасевтӣ ва технологияҳои навтарин барои истеҳсоли доруворӣ дар ҳаҷми 950 миллион сомонӣ ворид гардида, барои муассисаҳои тандурустии шаҳру ноҳияҳо 150 воситаи нақлиёти санитариву махсусгардонидашуда харидорӣ карда шудааст.

Буҷети соҳаи тандурустӣ дар ҳафт соли охир аз 716 миллион сомонӣ ба 1 миллиарду 740 миллион сомонӣ расидааст, ки ин нисбат ба соли 2013-ум 2,4 баробар зиёд мебошад.

Дар соли 2020 маблағгузориҳои давлатии соҳа қариб 2 миллиард сомонӣ ё худ бо афзоиши қариб 6 фоиз назар ба соли 2019 пешбинӣ шудааст.

Ҳарчанд ки дар натиҷаи таъмин кардани муассисаҳои тиббии шаҳру ноҳияҳо бо таҷҳизоти муосир як қисми мушкилоти соҳа рафъ гардидааст, аммо сатҳи сифати хизматрасонӣ ба аҳолии ва савияи касбии кормандони миёна ҳоло ҳам ба беҳбудӣ ниёз дорад.

Вобаста ба ин, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолиро зарур аст, ки фаъолияти муассисаҳои тиббиро зери назорати қатъӣ қарор дода, сатҳи сифати хизматрасониро ба аҳолии бехтар ба роҳ монад ва давра ба давра курсҳои бозомӯзиро дар миёни ҳамаи зинаҳои кадрӣ соҳа ташкил намояд.

Барои ҳар як давлат солимии аҳли чомеа зарур мебошад. Аз ин рӯ, мо бояд халқамонро солим нигоҳ дорем ва барои тандурустии он тамоми шароитро фароҳам оварем.

Соли 2020 дар кишварамон барӯйхатгирии аҳолии ва фонди манзил гузаронида мешавад. Ин чорабинӣ дар марҳалаи нави рушди иқтисодиву иҷтимоии Тоҷикистон барои муайян намудани нишондиҳандаҳои миқдорӣ ва сифатии равандҳои демографӣ равона карда шудааст, ки дар ҷараёни банақшагири ва амалӣ гардонидани сиёсати давлат дар ин самт муҳим мебошад.

Тибқи ояндабинии ниҳоди марбути Созмони Милали Муттаҳид аҳолии кураи замин соли 2050 то 9,7 миллиард нафар афзоиш меёбад. Мувофиқи ҳамаи дурнамо аҳолии кишвари мо соли 2050 ба 17 миллион нафар мерасад.

Агентии омор, роҳбарони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо вазифадоранд, ки якҷо бо Вазорати қорҳои дохилӣ, Кумитаи давлатии идораи замин ва геодезӣ, Корхонаи воҳиди давлатии «Ҳоҷагии манзилию коммунали» ва дигар сохторҳои марбути ба истифода аз технологияҳои муосир ҷиҳати омодагӣ ва дар сатҳи баланд баргузор намудани чорабиниҳои зикршуда тадбирҳои зарурӣ андешанд ва маблағҳои ба ин мақсад ҷудошударо самаранок истифода намоянд.

Ҳамватанони азиз!

Мо ба масъалаи таъсиси ҳар чӣ бештари ҷойҳои корӣ, рушди соҳибкории хурду миёна, хунаҳои мардумӣ ва шуғли хонагӣ диққати зарурӣ медиҳем.

Ҳоло дар кишвар дар зинаи тахсилоти ибтидоии касбӣ аз рӯи 97 ихтисос, дар марказҳои таълими калонсолон аз рӯи 57 ихтисос ва дар зинаи тахсилоти миёнаи касбӣ аз рӯи 166 ихтисос, дар маҷмӯъ, аз рӯи 454 ихтисос кадрҳои коргарӣ омода карда мешаванд.

Вобаста ба ин, Ҳукумати мамлакат, вазоратҳои маориф ва илм, меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии ва дигар вазорату идораҳои, ки дар сохторашон муассисаҳои таълимӣ доранд, инчунин, раисони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо вазифадор карда мешаванд, ки дар муддати

панҷ соли оянда шаҳрвандони аз 18-сола болоро, ки касбу хуна надоранд, ба касбу хунаромузӣ ҷалб намуда, ҷиҳати саросар соҳибкасб кардани аҳолии тадбирҳои ҷидди роҳандозӣ намоянд.

Дар баробари ин, барномаи касбомӯзии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистонро барои солҳои 2020-2025 таҳия намуда, ҷиҳати иҷрои он тадбирҳои мушаххас андешанд.

Ҳамчунин, Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолиро зарур аст, ки сифати тахсилот ва касбомӯзиро дар муассисаҳои таълимӣ бехтар созад ва ихтисосу хунароҳоро, ки барои кишвар заруранд, таъсис дода, ҷиҳати ба шуғл таъмин шудани сокинони мамлакат, бахусус, занону духтарон, тадбирҳои иловагиро роҳандозӣ намояд.

Мувофиқи маълумоти оморӣ, соли ҷорӣ шумораи шаҳрвандони мо, ки берун аз кишвар фаъолияти меҳнатӣ доранд, қариб 60 фоиз кам шудааст, ки ин натиҷаи рушди иқтисодӣ ва ташкили ҷойҳои корӣ дар дохили кишвар мебошад.

Шумораи аз ҳама зиёди муҳоҷирони меҳнатӣ 1 миллиону 100 ҳазор нафар ба соли 2010 рост меояд. Соли ҷорӣ ин рақам 486 ҳазор нафарро ташкил медиҳад. Вале ин нишондиҳанда ҳоло ҳам қонеъкунанда нест.

Роҳбарони ҳамаи сохтору мақомоти марказиву маҳаллӣ, корхонаву муассисаҳо, чомеаи шаҳрвандӣ, ташкилоту муассисаҳои давлативу ғайриҳукуматӣ, соҳибкорону тоҷирон ва умуман, ҳар як фарди ватандӯсту бонангу номусро зарур аст, ки барои ташкил кардани ҷойҳои корӣ дар кишвар талаш намоянд.

Бо ин мақсад, мо бояд то ҷашни 30 - солагии Истиқлолияти давлатӣ фаъолияти худро боз ҳам бехтар карда, бо истифода аз тамоми захираву имкониятҳои барои сокинони кишвар ҳар сол на кам аз 100 ҳазор ҷойҳои нави корӣ таъсис диҳем ва бо ҳамаи роҳи шиддати муҳоҷирати меҳнатиро паст намоем.

Бо мақсади рушди низоми сугуртаи иҷтимоӣ ва нафақа, бехтар намудани сатҳи хизматрасонии иҷтимоӣ ба нафақахӯрон ва таъмини устувории низоми молиявии сугуртаи иҷтимоӣ ва нафақа як силсила корҳо ба анҷом расонида шудаанд.

Буҷети сугуртаи иҷтимоӣ ва нафақа, ки соли 2013-ум 1 миллиарду 683 миллион сомониро ташкил карда буд, соли 2020 дар ҳаҷми 3,2 миллиард сомонӣ пешбинӣ шудааст, ки дар муқоиса бо соли 2013 қариб ду баробар зиёд мебошад.

Ҳоло дар мамлакат 700 ҳазор нафар нафақахӯрон, аз ҷумла 148 ҳазор маъюбон, 5277 нафар ятимони кулл ва 74 ҳазор ятимон зери сарпарастии давлат қарор доранд.

Соли ҷорӣ аз ҳисоби буҷети давлат муассисаҳои пиронсолон ва маъюбон беш аз 36 миллион сомонӣ маблағгузорӣ шудаанд, ки ба ҳар як нафар 22 ҳазору 600 сомонӣ рост меояд.

Ҳаҷми маблағгузорӣ ба ҷумлаи муассисаҳо дар давоми 10 соли охир 3,2 баробар афзоиш ёфтааст. Илова бар ин, танҳо соли 2019 ҳаҷми кумақпулӣ аз ҳисоби буҷети давлат барои шаҳрвандони имконияташон маҳдуд беш аз 102 миллион сомониро ташкил намуд.

Имрӯз дар кишвар расонидани кумак ба оилаҳои камбизоат, ятимону бепарасторон ва шахсони эҳтиёҷманд ба ҳукми анъана даромадааст.

Халқи сарбаланди тоҷик дар ҳама давру замон ба табақаҳои ниёзманд дасти ёрӣ дароз карда, саховату ғамбатбаландии ибратомӯзӣ нишон додааст.

Ҳукумати кишвар минбаъд низ ба ин гурӯҳи иҷтимоӣ, аз ҷумла ятимону маъюбон, шахсони бемору барҷоманда ва оилаҳои камбизоат кумак мерасонад ва бовар дорад, ки соҳибкорону тоҷирон ва дигар шахсони саховатпеша баробари сохторҳои давлатӣ дар амалҳои хайру саов боз ҳам фаъолона саҳм хоҳанд гузошт.

Бо мақсади танзими раванди таъини нафақаи маъюбӣ ва пешгирии кардани пардохти нафақаҳои маъюбии беасос ҳоло

дар ҳамкорӣ бо шарикони рушд лоиҳаи «Таҳкими низоми ҳифзи иҷтимоӣ» амалӣ шуда истодааст, ки тибқи он маҳзани ягонаи иттилоотӣ ва тартиби муосири баҳисобгирии шахсони маъҷуб таҳия гардида, то 6 моҳи минбаъда маълумоти дахлдор ба шабакаи ягонаи электронӣ гузаронида мешавад.

Ин тадбир имкон фарҳам меорад, ки маблағҳои аз ҳисоби буҷети давлатӣ ҷудошаванда самаранок суроғавӣ истифода гардида, шахсони воқеан маъҷуб аз онҳо бархӯрдор бошанд.

Ҳукумати Тоҷикистон вазъи иҷтимоӣ табақаҳои осебпазири ҷомеа ҷамъа дар маркази диққати худ қарор дода, вобаста ба рушди иҷтимоӣ ва иқтисодии кишвар барои беҳтар намудани шароити онҳо пайвасти чораҷӯӣ менамояд.

Дар сиёсати иҷтимоӣ Ҳукумати кишвар дастгирии молиявии муассисаҳои ҳифзи иҷтимоӣ ва оилаҳои камбизоат афзалият дорад ва ин бартарият дар солҳои минбаъда низ боқӣ мемонад.

Дар ҳамин асос ва бо мақсади дастгирии иҷтимоӣ табақаҳои осебпазири ҷомеа нафақаи шаҳрвандони маъҷуби то 18 - сола, инчунин, дигар гурӯҳҳои маъҷубон, ки қор намекунанд ва ба нигоҳубин эҳтиёҷ дошта, ба онҳо дар асоси Қонун «Дар бораи таъмини нафақаи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон» нафақаи иҷтимоӣ таъин шудааст, пешниҳод менамоям, ки аз 1 сентябри соли 2020 нафақаи онҳо 50 фоиз зиёд карда шуда, андозаи он ба нафақаи нафақагироне, ки тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи нафақаҳои сугуртаӣ ва давлатӣ» муқаррар гардидааст, баробар карда шавад.

Тадбири мазкур имкон медиҳад, ки вазъи иҷтимоӣ қариб 30 ҳазор нафар нафақагир беҳтар гардад.

Инчунин, ҷиҳати боз ҳам беҳтар намудани шароити иҷтимоӣ нафақагирони кишвар пешниҳод менамоям, ки аз 1 сентябри соли 2020 ҳадди ақал ва ҳадди ниҳири нафақа аз рӯи синну сол ва нафақаи заминавӣ, инчунин, нафақаҳои меҳнати шаҳрвандон 15 фоиз зиёд карда шаванд.

Дар баробари ин, музди меҳнати қормандони мақомоти ҳокимият ва идоракуни давлатӣ, муассисаҳои маориф, илм, фарҳанг, варзиш, тандурустӣ, муассисаҳои соҳаи ҳифзи иҷтимоӣ ва дигар ташкилоту муассисаҳои буҷетӣ, инчунин, стипендияи донишҷӯён ва дигар намудҳои стипендия 15 фоиз ва музди меҳнати қормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва хизматчиёни ҳарбӣ 10 фоиз зиёд карда шаванд.

Ҳозирини арҷманд!

Занону духтарон дар ҷомеаи имрӯзаи мо нақши фаъол дошта, дар аксари соҳаҳо, бахусус, дар бахшҳои иҷтимоӣ бештар қору фаъолият менамоянд.

Ҳоло шумораи занон дар соҳаҳои маориф беш аз 70 фоиз, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ 67 фоиз, фарҳанг 51 фоиз ва дар сафи хизматчиёни давлатӣ 23,3 фоизро ташкил медиҳанд.

Дар соҳаи кишоварзӣ низ саҳми занону духтарон бисёр арзишманд мебошад.

Мо минбаъд низ ҷиҳати амалӣ намудани Фармони Президент доир ба баланд бардоштани мақоми иҷтимоӣ занон дар ҷомеа чораҳои зарурӣ андешида, занону бонувони лаёқатмандро ба вазифаҳои давлативу роҳбарӣ ҷалб мекунем.

Бовар дорам, ки дар интиҳоботи дарпешистодаи Маҷлиси намоёндагон ва маҷлисҳои маҳаллӣ шумораи бонувон бештар мешавад ва онҳо дар қорҳои ҷамъиятӣ низ фаъолона ширкат хоҳанд кард.

Бо қаноатмандӣ изҳор мекорам, ки занону бонувони мамлакат дар татбиқи сиёсати давлат баробари мардон қору фаъолият намуда, дар рушди ҷомеаи демократӣ ва ҳуқуқбунёду дунявӣ саҳми арзанда гузошта истодаанд.

Мо минбаъд низ дастгирии занону духтаронро густариш бахшида, ташаббусҳои созандаи онҳоро дастгирӣ менамоем.

Ҷавонони мо давомдиҳандагони қору фаъолияти насли калонсол, нуруи тавоно ва иқтидори воқеии пешрафти ҷомеа,

ПАЁМИ

Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

шаҳри Душанбе, 26 декабри соли 2019

хулоса, ояндаи давлат буда, фароҳам овардани шароити мусоид барои фаъолияти онҳо минбаъд низ ҳамчун яке аз масъалаҳои муҳимтарини сиёсати Ҳукумат боқӣ мемонад.

Насли ҷавони кишвари мо бо дарки масъулияти баланд, иродаи мустақкам, садоқату муҳаббати ватандорӣ, эътиқод ба арзишу муқаддасоти миллӣ ва ақлу заковати худ исбот намуд, ки роҳи интиҳобкардаи мо дар масири ватансозиву ватандорӣ дуруст мебошад.

Мо иштироки фаъолонаи ҷавонони мамлакатро дар сохтмони нуругоҳу қорхонаҳои азими кишвар, аз ҷумла, Нуругоҳи барқи оби «Роғун» ва қорҳои бунёдкориву созандагӣ баръало мушоҳида менамоем.

Сафи ҷавонон дар соҳаҳои дигар, аз ҷумла, саноату сохтмон, маорифу тандурустӣ ва кишоварзӣ, низ торафт афзоиш ёфта истодааст.

Саҳми ҷавонон, дар ҳифзи Модар - Ватан шоистаи таҳсин буда, онҳо дар тамоми ҷузъу томҳои Қувваҳои Мусаллаҳ ва дигар сохторҳои ҳарбӣ содиқона хизмат мекунанд ва дар ҷимояи сарҳади давлатӣ низ нақши бузург мекӯзанд.

Имрӯзҳо беш аз 257 ҳазор нафар ҷавонон, ки 30 фоизи онҳоро духтарон ташкил медиҳанд, дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии дохил ва хориҷи кишвар ба таҳсил фаро гирифта шудаанд.

Барои таҳкими заминаҳои меъёри ҳуқуқи соҳа ва ҳифзи минбаъдаи манфиатҳои ҷавонон сохтору мақомоти марбутаро вазифадор месозам, ки Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҷавонон ва сиёсати давлатии ҷавонон», «Стратегияи сиёсати давлатии ҷавонон то соли 2030»-ро дар таҳрири нав таҳия ва ба Ҳукумати мамлакат манзур намоянд.

Дар рӯҳияи ҳисси баланди миллӣ, садоқат ба давлату миллат, таҳаммулгарой, ватандӯстиву ҳештаншиносӣ ва пос доштани арзишҳои миллӣ тарбия намудани ҷавонон вазифаи муҳимтарини ҷамаи сохтору мақомот ва аҳли ҷомеа мебошад.

Варзиш ба фаъолияти ҷавонон алоқамандии мустақим дорад.

Имрӯз дар кишвар 10 ҳазор иншооти варзиш фаъолият дошта, тайи солҳои 2011-2018 қариб 2200 иншооти соҳаи варзиш бунёд ва 1059 иншоот таъмиру таҷдид гардидааст.

Дар соли 2019-ум 358 иншооти варзиш, аз ҷумла, зиёда аз 200 иншоот дар пойтахти кишвар сохта шудааст.

Мо бояд дар оянда низ ба оммави-гардонии варзиш ва таблиғи тарзи ҳаёти солим диққати аввалдараҷа диҳем ва барои тандурустии аҳли ҷомеа шароити боз ҳам беҳтар фароҳам оварем.

Кумитаи қор бо ҷавонон ва варзишро зарур аст, ки якҷо бо Кумитаи миллии олимпӣ ва федератсияҳои варзиш навъҳои мухталифи варзишро васеъ қорӣ карда, ҷиҳати баргузор намудани мусобиқаҳо мунтазам чораҷӯӣ кунад.

Ҳамзамон бо ин, Ҳукумати мамлакат, роҳбарони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо вазифадор карда мешаванд, ки дар давоми даҳ соли оянда дар ҳар як деҳа ва маҳалҳои аҳолинон аз 100 хочагӣ зиёд як муассисаи томақтабӣ, як толор ва як майдони варзиш бунёд карда, ба оммавӣ шудани варзиш ва солимигардонии аҳоли мусоидат намоянд.

Ҳамватанони азиз!

Мувофиқи меъёрҳои Конституцияи халқ баёнғари соҳибхитиёрӣ ва сарчашмаи ягонаи ҳокимияти давлатӣ мебошад ва онро бевосита ё ба воситаи вакилони худ амалӣ менамояд.

Интиҳобот ифодаи олии бевоситаи ҳокимияти халқ тавассути изҳори озодона ва ихтиёрии иродаи интиҳобкунандагон буда, ба таври демократӣ ва озоду шаффоф баргузор намудани он яке аз вазифаҳои муҳими давлат мебошад.

Мо хуб медонем, ки нооромиву бесарусомониҳо, ба гурӯҳҳои муқобил ҷудо шудани шаҳрвандони кишвар ва ихтилофоти шадид дар ҷомеа аз интиҳоботи президентии соли 1991 оғоз шуд ва оқибат боиси сар задани ҷанги таҳмили кишварандӣ гардид.

Интиҳобот ҳамчун маъракаи муҳими сиёсӣ аз ҳар як шаҳрванди кишвар ба хо-тири рушду ободии фардои мамлакат ва

осоиши наслҳои оянда фарҳанги баланди сиёсӣ, ҳисси ватандӯстӣ ва масъулиятшиносиро тақозо мекунанд.

Бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4 декабри соли 2019 интиҳоботи навбатии вакилони Маҷлиси намоёндагон ва маҷлисҳои маҳаллӣ рӯзи 1 март соли 2020 таъин шуд.

Интиҳоби вакилони Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олӣ, вакилони маҷлисҳои маҳаллӣ ва ҷамоатҳо ҳуқуқи истисноии интиҳобкунандагон мебошад.

Ҳеҷ як ҳизбу созмон ё шахси мансабдор ҳақ надорад, ки ин ҳуқуқи конституционии шаҳрвандонро вайрон карда, иродаи худро ба интиҳобкунандагон зӯран ё бо роҳҳои дигар таҳмил намояд.

Комиссияи марказии интиҳобот ва раъйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон қорро бояд тавре ташкил намояд, ки шаҳрвандон дар ин маъракаи сиёсӣ бо масъулияти баланд иштирок кунанд.

Барои дар сатҳи баланд баргузор намудани интиҳоботи дарпешистода мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ вазифадоранд, ки дар доираи талаботи қонун ба комиссияҳои интиҳоботӣ шароити мусоиди қорӣ муҳайё созанд.

Таъкид менамоем, ки даҳлат ба фаъолияти комиссияҳои интиҳоботӣ манъ аст ва сохтору мақомоти марбута дар ин ҷараён бояд танҳо вазифаҳои тибқи қонун ба зиммашон гузошташударо иҷро кунанд.

Мувофиқи талаботи қонунҳои амалкунанда ҳизбҳои сиёсӣ, ки масъул ва субъекти асосии пешбарӣ намудани номзадҳо ба вакилӣ мебошанд, инчунин, шаҳрвандони алоҳидаи худпешбарिशуда, ки барои соҳиб шудан ба мандати вакилӣ талош мекунанд, вазифадоранд, ки фаъолияти худро танҳо дар қорҷӯбаи Конституция ва қонунҳо амалӣ намоянд.

Ҷамаи ҳизбҳои сиёсӣ ва шаҳрвандонро даъват менамоем, ки дар доираи қонунҳои амалкунанда талош кунанд, то ки ин қорабинӣ ба таҳмили боз ҳам бештари ваҳдати миллӣ, сулҳу субот ва густариши демократия дар кишвари соҳибистиклоламон мусоидат намояд.

Комиссияи марказии интиҳобот ва раъйпурсӣ ва комиссияҳои интиҳоботӣ дар маҳалҳо уҳдадоранд, ки шахсияти номзадҳои пешбарिशударо ҷамъарафа санҷида, талаботи мутобиқати онҳоро ба қонунгузорӣ ба таври ҷиддӣ баррасӣ кунанд.

Ба мақомоти намоёндагӣ, аз ҷумла, ба парламенти кишвар, бояд шахсони до-нишманду соҳибмаърифат, ботаҷрибаву обрӯманд ва ватандӯсту поквичдон пешниҳод ва интиҳоб шаванд.

Ба шумо - шаҳрвандони азизи мамлакат муроҷиат мекунам, ки ҳангоми баргузории интиҳоботи навбатӣ, аз вакилони Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олӣ сар карда, то вакилони ҷамоатҳо, бо дарки баланди масъулият намоёндагони арзандаи худро барои ояндаи давлату миллат интиҳоб намоед.

Вакилони муҳтарам!

Амалҳои даҳшатноки террористӣ, ки солҳои охир дар гӯшаҳои гуногуни олам содир гардида, боиси марги ҳазорон одамони бегуноҳ шуда истодаанд, возеҳ нишон медиҳанд, ки терроризм имрӯзҳо ба таҳдиди воқеиву ҷиддӣ ба амнияту суботи ҷаҳон ва пешрафти инсоният табдил ёфтааст.

Инсоният дар симои терроризми байналмилалӣ бо душмани бераҳму шафқат ва макқоре рӯ ба рӯ омадааст, ки тамоми меъёрҳои ахлоқӣ ва арзишҳои умуминсониро поймол карда, барои расидан ба ҳадафҳои худ аз ягон ваҳшоният рӯй намегардонад.

Созмонҳои террористӣ бо истифода аз технологияҳои муосири иттилоотӣ ва бо роҳи тафсири ғаразноки сарчашмаҳои динӣ дар мафкураи ҷавонони камтаҷрибаву ноогоҳ ғояҳои тундгароиро қорӣ карда, онҳоро ба қатлу қуштор, барҳам задани амният ва суботу оромӣ дар мамлакатҳои гуногун ташвиқ менамоянд.

Ҷунони шумо хабар доред, чанде аз аъзои яке аз гурӯҳҳои созмони террористии

ба ном давлати исломӣ ба дидбонгоҳи Қўшунҳои сарҳадӣ ҳуҷум карда, даст ба қатли сарҳадбонон заданд.

Аз ин лиҳоз, сохтору мақомоти марбутаро зарур аст, ки дар роҳи ташвиқи тарғиби тундгароии динӣ садди устувор гузошта, ҷавобноро ба ҳушёриву зиракӣ ҳидоят кунанд ва онҳоро дар рӯҳияи садоқат ба халқу Ватан ва эҳтиром ба арзишҳои умуминсонӣ тарбия намоянд.

Шарти муҳими ба даст овардани муваффақият дар мубориза бо терроризм ва экстремизм фаъолияти ҳамоҳангшудаву босамари мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва тақвияти заминаҳои ҳуқуқии танзимкунандаи фаъолияти онҳо дар ин самт мебошад.

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мубориза бар зидди терроризм», ки соли 1999, яъне, 20 сол пеш, қабул шуда буд, вобаста ба талаботи замон ба такмил ниёз дорад.

Ба вазоратҳои адлия ва қорҳои дохилӣ, Кумитаи давлатии амнияти миллӣ ва Прокуратураи генералӣ супориш дода мешавад, ки лоиҳаи қонуни зикршударо дар таҳрири нав таҳия ва ба Ҳукумати мамлакат манзур намоянд.

Мусаллам аст, ки муомилоти ғайриқонунии маводи муҳаддир яке аз сарчашмаҳои асосии маблағгузори фаъолияти созмонҳои экстремистиву террористӣ мебошад.

Ҳарчанд ки дар натиҷаи чораҳои андешидашуда солҳои охир қочоқи маводи муҳаддир ба кишвар то андозае коҳиш ёфтааст, афзоиши воридоти дигар намудҳои маводи нашъаовар, ки ба саломати инсон зарари бештар дорад, ба назар мерасад.

Аз ин рӯ, Прокуратураи генералӣ, Агенсии назорати маводи нашъаовар, вазоратҳои қорҳои дохилӣ, адлия, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, Кумитаи давлатии амнияти миллӣ ва Ҳадамоти гумрук вазифадор карда мешаванд, ки доир ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба қонуногузори ҷиноятӣ чораҷӯӣ намуда, қорро ҷиҳати пешгирии воридоти маводи нашъаовари сунъӣ боз ҳам тақвият бахшанд.

Коррупсия яке аз монеаҳои қиддии рушди босуботи кишвар буда, метавонад боиси коҳиш ёфтани эътибори обрӯи давлат дар арсаи байналмилалӣ ва норизоии шаҳрвандон аз фаъолияти сохтору мақомоти давлатӣ гардад.

Дар кишвари мо ҷиҳати пешгирӣ ва аз байн бурдани омилҳои коррупсионӣ ва тавсеаи ҳамкорихоии давлат бо ҷомеаи шаҳрвандӣ заминаҳои дахлдори ҳуқуқиву сохторӣ фароҳам оварда шудаанд.

Бо вучуди ин, таҳлили муроҷиатҳои шаҳрвандон нишон медиҳад, ки фаъолияти баъзе мақомоти давлатӣ ва шахсонӣ мансабдори онҳо дар ин самт ҳанӯз ҳам ба талабот ҷавобгӯй нест.

Бинобар ин, роҳбарони вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва худидоракунии шаҳраку деҳотро зарур аст, ки ба масъалаи интихоби ҷобачогузориҳои дурусти кадрҳо, тарбияи онҳо дар рӯҳияи поквирдонӣ ва муносибати боэҳтиром ба шаҳрвандон эътибори аввалиндараҷа диҳанд.

Вазъи сиёсии тағйирёбандаи сайёра ва минтақа омодабошии ҳарбӣ ва тайёрии доимии ҷангии Қувваҳои Мусаллаҳро тақозо менамояд.

Ҳизматчиёни ҳарбиро зарур аст, ки ҳушёриву зиракии сиёсиро ҳаргиз аз даст надиҳанд ва донишу малакаи касбии худро пайваста баланд бардошта, барои рафъи ҳолатҳои фавқулодаву ғайриҷамъадошт ҳамеша омода бошанд.

Ҳамчунин, роҳбарони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои низомӣ вазифадор карда мешаванд, ки риояи интизоми ҳарбӣ, низомии тарбия ва ҷобачогузориҳои кадрҳо, идоракунии ҷузъу томҳои ҳарбӣ, огоҳсозӣ ва робитаи байниҳамдигариро доир ба вазъи фаврӣ пайваस्ता такмил дода, ба масъалаи ҳифзи амнияти инфрасохтори низомӣ бисёр қиддӣ муносибат намоянд.

Ҳозирини арҷманд!

Имрӯз Ҷумҳурии Тоҷикистон дар арсаи

ПАЁММИ

Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

шаҳри Душанбе, 26 декабри соли 2019

байналмилалӣ ҳамчун кишвари пешбарандаи сиёсати хориҷии сулҳҷӯёнаву созанда эътироф гардида, эътибор пайдо кардааст.

Ба шарофати сиёсати «дарҳои кушода», ки қавҳари равобити байналмилалӣ Тоҷикистонро ташкил медиҳад, мо тавонистем бо аксари давлатҳои дунё муносибатҳои неқ ва ҳамкорихоии судманди гуногунҷанбаро дар соҳаҳои мухталиф ба роҳ монда, тақвият бахшем.

Мо минбаъд низ ин сиёсатро, бо дарназардошти воқеиятҳои нави байналмилалӣ, идома дода, кӯшиш ба харҷ медиҳем, ки ҳамкорихоӣ монро бо шарикони стратегӣ ва минтақавӣ байналмилалӣ ба сатҳи сифатан нав барорем.

Рушду тавсеаи ҳамкорихоии минтақавӣ ва таъмину тақими амнияти субот дар минтақаи Осиёи Марказӣ яке аз рӯкҳои бунёдии сиёсати хориҷии давлати моро ташкил медиҳад.

Мусаллам аст, ки амнияти суботи минтақаи мо, қабл аз ҳама, бо вазъи Афғонистон вобастагӣ дорад ва идомаи минбаъдаи муноқишаву низоъ дар Афғонистон метавонад ҳам барои ин кишвар ва ҳам барои минтақа оқибатҳои манфии дарозмуддатро ба бор орад.

Авзои ноороми ин кишвари дӯсту ҳамсоя тайи чил соли охир исбот месозад, ки қазияи Афғонистон роҳи ҳалли низомӣ надорад ва фақат воситаи фишангҳои сиёсӣ дипломатӣ, иҷтимоӣ ва иқтисодӣ метавонад қалиди ҳалли масоили печидани он бошад.

Тоҷикистон кӯшишҳои Ҳукумати Афғонистонро ҷиҳати дарёфти роҳҳои сулҳомези ба эътидол овардани вазъи сиёсӣ низомӣ ва таъмини рушди устувори иҷтимоӣву иқтисодӣ он ҳамҷониби пуштибонӣ мекунад.

Мо чунин мешуморем, ки тақдир Афғонистон ва роҳи ояндаи онро бояд ҳуди мардуми ин кишвар ҳаллу фасл ва муайян созанд.

Ба ин манзур, мо аз ҳама гуна иқдомоти созандаи роҳандозӣ намудани раванди музокироти сулҳ дар Афғонистон истиқбол менамоем ва умед дорем, ки талошҳои ҷонибҳои алоқаманд дар ин ҷода натиҷаҳои

мусбат ба бор хоҳанд овард.

Зимнан, мо боз ҳам ба ҷомеаи ҷаҳонӣ муроҷиат намуда, даъват ба амал мерорем, ки доир ба масъалаи истиқрори сулҳу оромӣ дар сарзамини азиятдидаи Афғонистон бо масъулияти том мавқеъгирӣ намояд.

Ҷониби Тоҷикистон минбаъд низ саҳми амалии худро дар ин самт хоҳад гузошт.

Мо робитаҳои муассиру самарабахш ва созандаи худро бо созмонҳои байналмилалӣву минтақавӣ, шарикони рушд ва ниҳодҳои бонуфузи молиявӣ, ки бо онҳо тӯли солҳои соҳибистиклолӣ ҳамкорихоӣ судманд дорем, идома хоҳем дод.

Бояд тазаккур дод, ки имрӯз шаҳри Душанбе ба маркази баррасии масъалаҳои глобалӣ ва минтақавӣ табдил ёфтааст.

Дар ин росто, танҳо соли қорӣ дар пойтахти кишвар як қатор чорабиниҳои муҳими байналмилалӣ, аз ҷумла, Саммити Машварати ҳамкорӣ ва тадбирҳои боварӣ дар Осиё ва Конфронси байналмилалӣ сатҳи баланд оид ба мубориза бар зидди терроризм ва маблағгузори он доир гардидаанд.

Тоҷикистон соли 2019 раёсати як қатор созмонҳои минтақавӣ ва ниҳодҳои онҳо, аз ҷумла, Машварати ҳамкорӣ ва тадбирҳои боварӣ дар Осиё, Созмони ҳамкорӣ иқтисодӣ ва Форуми ҳамкорӣ амнияти Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо ба уҳда дошт.

Соли оянда раёсати Тоҷикистон дар Ҳазинаи байналмилалӣ наҷоти баҳри Арал, Созмони ҳамкорӣ Шанхай, Созмони аҳдномаи амнияти дастаҷамъӣ ва Раванди Истанбул оид ба Афғонистон оғоз мешавад.

Гузашта аз ин, боиси қаноатмандист, ки чорабиниҳои байналмилалӣ ҷониби мо доир ба захираҳои об миёни ҷомеаи ҷаҳонӣ таҳти унвони «Раванди Душанбе дар соҳаи об» эътибор пайдо кардааст.

Дар ин радиф, мо тасмим гирифтаем, ки соли оянда ҷиҳати идомаи раванди мазкур ва табиқи ташаббуси чоруми глобалӣ Тоҷикистон - Даҳсолаи байналмилалӣ амал «Об-барои рушди устувор, барои солҳои 2018-2028» дар пойтахти кишва-

рамон Конфронси байналмилалӣ сатҳи баландро баргузор намоем.

Дар ин росто, Вазорати қорҳои хориҷӣ бояд яқчо бо дигар вазорату идораҳои кишвар табиқи амалии Консепсияи сиёсати хориҷии Тоҷикистонро пайгирифта идома дода, ҷиҳати расидан ба натиҷаҳои матлуб тадбирҳои пайваста ва зарурӣ андешад.

Мо минбаъд низ ба мақсади тавсеаи бештари робитаи ҳамкорихоӣ бо тамоми кишварҳои шарик доир ба ҳаллу фасли масъалаҳои мубрам ва расидан ба ҳадафҳои мутақобилан судманд, инчунин, таъмини манфиатҳои Тоҷикистон ва мардуми он дар арсаи байналмилалӣ талош хоҳем кард.

Ҳамватанони азиз!

Муҳтарам вакилони халқ!

Ҳадаф аз стратегияву барномаҳои қабулшуда, ки ҷараёни табиқи онҳо дар паёми имрӯза таҳлилу баррасӣ гардид, инчунин, мақсади ниҳои қонунҳои қабулкардаи парламент, фармону амрҳои Президент ва қарорҳои Ҳукумати мамлакат аз он иборат аст, ки пешрафти давлат, ободии Ватан ва муҳимтар аз ҳама, баланд бардоштани сатҳи сифати зиндагии мардуми шарифи Тоҷикистон таъмин карда шавад.

Ман андешаҳои худро доир ба тақвият бахшидани қорҳо дар ин самт баён доштам ва ҳамаи шумо, ҳозирини гиромӣ, яъне вакилони парламент, роҳбарони вазорату идораҳо, сохтору мақомоти давлатӣ, хизматчиёни давлатӣ ва тамоми шаҳрвандони мамлакатро даъват менамоем, ки дар роҳи пешрафти Ватани азизамон боз ҳам сарҷамъу муттаҳид бошем, то ин ки мо ҳама яқчо кишвари азизу муқаддасамонро ба як сарзамини обод ва ҳамҷадами ҷаҳонӣ муосир табдил диҳем.

Мардуми мо дар тӯли таърихи наҷандон тӯлоии даврони соҳибистиклолӣ аз уҳдаи иҷрои бисёр қорҳои қиддиву сарнавиштсоз бо сарбаландӣ баромаданд ва эътимод дорам, ки ба хотири тақими пояҳои давлати миллии худ минбаъд низ содиқона ва софдилона заҳмат мекашанд.

Бовар дорам, ки то ҷашни муқаддасу бузурги миллиамон 30- солагии Истиқлолияти давлатӣ мо боз қорҳои зиёди бунёдгаронаро амалӣ мекунем, тамоми захираву имкониятҳои барои бунёди қорхонаҳои хурду бузург сафарбар менамоем, барои ҳамватанонамон ҷойҳои нави қорӣ муҳайё месозем ва сатҳи неқуаҳолии халқамонро боз ҳам беҳтар мегардонем.

Ман ба қудрати созандаву офарандаи мардуми сарбаланди тоҷик эътимод дорам ва як нуктаро дилпуруна изҳор менамоем: мо ҳамаи иқтидорҳои имкониятҳои дорем, ки раванди ободкориву созандагиро беш аз пеш густариш бахшем, барои расидан ба ҳадафҳои миллиамон кӯшишву ғайрати бештар намоем, бо сарҷамъиву муттаҳидӣ камбудҳои мавҷударо бартараф кунем, рушди устувору босуботи кишвари азизамонро таъмин созем ва рӯзгори ҳар як хонадони Тоҷикистонро аз имрӯза беҳтар гардонем.

Дар ин раванд қарзи имонӣ ва вазифаи вичдони ву инсонии ҳар яке мост, ки истиқлолу озодии давлати тоҷиконро чун неъматӣ муқаддаси ҳаётимон ва мисли гавҳари бебаҳои зиндагиамон гиромӣ дорем ва барои ҳимояи он ҳамеша омода бошем.

Эътимоди комил дорам, ки мардуми бонангу номуси мо ин нуктаро хуб дарк мекунанд.

Мо бояд ба хотири пешрафти давлати соҳибистиқоматон ва Ватани аҷдодиамон – Тоҷикистони озоду маҳбуб минбаъд низ сарҷамъона заҳмат кашем ва барои наслҳои ояндаи халқи худ мулкӣ обод мерос гузорем, то ки онҳо бо натиҷаҳои заҳмати ватандӯстонаи мову шумо ифтихор намоянд.

Дар ин роҳи пуршараф ба тамоми сокинони кишвар ва ба ҳамаи шумо - вакилони халқ ва ҳозирини гиромӣ барору комёби орзу менамоем.

Ҳамеша сарбаланду комёб бошед, ҳамватанони азиз!

ПЕШВОИ МИЛЛАТ ВА ЭҶҒИ ЗАБОНИ ТОҶИКӢ

**Дар ҳаду сарҳадшиносии ҷаҳон,
Сарҳади тоҷик забони тоҷик аст.
То забон дорад, ватандор аст ӯ,
То забондор аст, бисёр аст ӯ.**

Бале, ҳар халқ офаранда, рушддиҳанда ва ниғаҳбони забони хеш мебошад. Дар баробари ин, дар рушду устувори забон ва ташаккули самтҳои пешрафти он нақши шахсиятҳои сиёсӣ, чеҳраҳои фарҳангӣ, пешвоёни ҳаракату роҳбарони алоҳидаи давлатҳо беназир буда метавонанд. Вале агар зиммодорону абарқудратони халқу миллат ба рушди забони модарии худ диққат надиханд, дар тақвияти он саҳмгузори нақунанд, аз байн рафтани пойдори он забон ногузир аст. Албатта, мисолҳои дигаре низ ҳастанд, ки халқу миллат забони модарии худро аз қаъри асарҳо инҷониб нигоҳ дошта омадаанду ватану давлати мустақил надоранд, ки забони онҳо соҳибдавлат бошанд.

Шахсияту пешвоёне, ки дар рушду устуворӣ ва пойдори забони миллати худ саҳмгузори менамоянд, ба таври абадӣ номбардори миллати хеш менамоянд.

Бесабаб нест, ки агар сарвари давлат нисбат ба забон хайрхоҳ бошад ба он муносибати ғамхорона зоҳир намояд, офарандагону соҳибони забон ҳам ҳакин тавр муносибат менамоянд. Дар акси ҳол бепарвоиву бетафовутӣ ба беэҳтиромӣ ва нобудшавии забон оварда мерасонад.

Имрӯз ба бахти миллату забони тоҷикӣ шахсе сарвари давлати соҳибистиклоли мо гаштаанд, ки эҳсоси бузурги ҳештаншиносӣ ва арҷгузори ба забони модарӣ доранду худ бо гуфтори қозибона ва маҳорати баланди нотикӣ суҳанронӣ менамоянд. Бахти бузурги тоҷикон боз як бори дигар дар он бурд кард, ки дар баробари ба сари қудрат омадани муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва бо забони ба мардум наздик, фасеҳу бурро ба боадабонаи тоҷикӣ суҳангӯ намуданашон дили миллионҳо мардуми тоҷикро гарму фараҳманд намуданд. Мардум дар симои он кас роҳбари воқеи ин сарзамини куҳанбунёду таърихӣ ва пушту паноҳи худро дарёфт.

Масъалаи забони давлатро ҳамчун як рӯки муҳимтарини сиёсати фарҳангии худ қарор додани Президентини муҳтарамини кишвар эҳтиромӣ мардуми тоҷикро ба шахсияти он кас афзонда, умедбахши ояндаи неки давлати тоҷикон гардонид.

Масъалаи забон ва густариши он дар барномаи сиёсати фарҳангии Сарвари давлат мавқеи муҳим дорад. Аз нигоҳи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон забон нафақат падидаи фарҳангӣ мебошад, балки, пеш аз ҳама, масъалаи муҳими сиёсату давлатӣ маҳсуб мегардад. Дар ин маврид ҳанӯз дар суҳанронии худ дар Рӯзи забони тоҷикӣ 22 июни соли 1996 таъкид доштаанд, ки «Забон рӯки асосии миллат ва давлат аст. Миллату давлат соҳиб ва пуштибони забонанд. Забон омили асосии рушду камолати миллат ва давлат аст. Забон ва давлату миллат дар паноҳи якдигаранд».

Дар ин замина давлату ҳукумат вазифадор ҳастанд, ки нисбат ба забон ба таври доимӣ ғамхор бошанд, барои рушду ҳифзи он тадбирҳои мушаххас андешанд. Яке аз ҳакин гуна чораҳо, ки дар ин самт андешида мешавад, таҳия, бақррасӣ ва қабули асноде мебошад, ки ба устуворӣ ва тақвияти забони миллӣ асос мегарданд. Ба баррасии тамоми аҳли ҷомеа пешниҳод намудани лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва бо дарназардошти тақлифу пешниҳодҳои онҳо қабул гардидани он, таъсиси Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар саросари ҷумҳурӣ ботантана ҷашн гирифтани Рӯзи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳо, ки дар ин маврид ба тасвиб мерасаду чорабиниҳои махсуси бошукӯҳ мегузаранд, аз ҷумлаи асноди қабулгардида мебошанд, ки дар рушду тақвияти забони миллӣ асоси бозтаъкид мебошанд. Эълон доштани соли 2008 ҳамчун бузургдошти Соли забони тоҷикӣ аз мисоли барҷастаи хусни таваҷҷуҳи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба масъалаи забони модарӣ мебошад.

Барномаи сиёсати фарҳангии Сарвари давлат дар Паёми ҳарсолаи он кас ба Маҷлиси Олӣ, мулоқоти ҳамасола бо аҳли зиё, занон, ҷавонон ва дигар чорабиниҳои сиёсӣ фарҳангӣ мавриди баррасӣ қарор мегирад.

Дар суҳанронии худ аз пайвастиҳои сарнавишти забони тоҷикӣ бо таърихи халқ ишора карда, насли давронро ба омӯхтан ва донишони таърихи гузаштагони худ,

таърихи забону фарҳанги миллӣ ҳидоят намуда, дар онҳо ҳудудиҳои миллӣ ва ҳисси ҳештаншиносиро тарбия менамоянд.

Китоби нави асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон «Забони миллат-ҳастии миллат» аз падидаҳои қадим ва дастоварди бузурги илмию фарҳангӣ ва муждаи нодиртарин барои миллати тоҷик ва кулли форсидабони ҷаҳон маҳсуб гардид.

Зеро китоби нави Пешвои муаззами кишвар, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон доир ба сарнавишти таърихи забони тоҷикӣ, шебу фарозҳои он дар масири зуҳури гузариш ва зарфиятҳои фароҳу фарогири забони тоҷикӣ буда, дар он решаҳои ориёии забони тоҷикӣ бо далелҳои қавии илмӣ ва таърихӣ исбот шудаанд. Ҳамчунин, дар он даврандони таърихи забони тоҷикӣ дар асоси маводи нави илмӣ матраҳ шудааст.

Таъриху фарҳанги ниёгон маҳз ба воситаи забон то ба мо ба мерос мондааст. Аз ин ҷост, ки нақши забон дар муқаррар ва барқарор намудани саҳифаҳои бузурги таърих беҳамто мебошад. Бешубҳа, суҳанрони Президентини кишвар исботи ин гуфтаҳо гардидааст: «Ҳамчун номи тоҷик забони тоҷик ҳам таърихи ғаниву рангин дорад ва дар набардҳо баҳри ҳифзи ҳастии худ бо забонҳои бегона ҳамеша пирӯз мондааст». Истиклолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои пешрафти забони тоҷикӣ замина ва имкониятҳои воқеӣ ба вуҷуд овард. Масъалаҳои забон дар сатҳи давлатӣ қарор дошта, аз ҳама гуна хавфу таҳдид ҳифз карда мешавад.

Масъалаҳои забон дар сатҳи давлатӣ қарор дошта, аз ҳама гуна хавфу таҳдид ҳифз карда мешавад. Мақоми тоҷикӣ дар Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҷунин сатҳ қарор дода шуд: «Моддаи 2. Забони давлатии Тоҷикистон забони тоҷикӣ аст».

Дар ин маврид муайян намудани муносибати давлат нисбат ба забон аз масъалаҳои муҳими сиёсати давлатдорӣ маҳсуб мегардад. Ин нуктаро Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар барномаи худашон ҳанӯз 22 июли соли 1996- Рӯзи забони тоҷикӣ ҷунин иброз дошта буданд: «Забон рӯки асосии миллат ва давлат аст. Миллату давлат соҳиб ва пуштибони забонанд. Забон омили асосии рушду камолати миллат ва давлат аст. Ин аст, ки забон ва давлат дар паноҳи якдигаранд».

Пешвои миллат, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар суҳанронии худ дар ҷашнгирии 15-солагии Истиклолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷунин гуфта буданд: «Мо барои раванқи забони модарии худ боз ҳам

бештар ғамхорӣ хоҳем кард, онро ҳамчун гавҳараи қиматҳои миллӣ ҳифз хоҳем кард».

Дар ин замина, таваҷҷуҳи ҳосеа, ки дар рушду нумуи забони тоҷикӣ тақони ҷиддӣ ба амал овард, ин ба баррасии умуми пешниҳод гардидани лоиҳаи нави Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» мебошад. Талаботи давру замон ва муносибатҳои нави иҷтимоиву иқтисодӣ тақозо намуд, ки Қонуни забон иваз карда шавад. Баъди баррасии бардавом ва бо дарназардошти тақлифу пешниҳоди аҳли ҷомеа бо имзои Президентини Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон аз 5 октябри соли 2009, таҳти №553 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» қабул гардид. Қонуни мазкур ваъзи ҳуқуқи забони тоҷикиро ҳамчун забони давлатӣ муайян ва истифодаи онро дар фаъолияти мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, инчунин шахсон ҳуқуқӣ, новобаста аз шакли ташкили ҳуқуқӣ, хоҷагиҳои деҳқонӣ, фермерӣ ва соҳибқирони инфиродӣ танзим менамояд. Ба хотири татбиқи сиёсати ҳадафмандонаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи забони давлатӣ ва амалӣ сохтани қонуни мазкур сохтори нави кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода шуд. Кумита ягона ниҳоди ҷумҳуриявӣ дар амалӣ сохтани сиёсати Ҳукумати кишвар дар масъалаҳои марбут ба забони давлатӣ маҳсуб мешавад. Он барои танзим ва ҳамгунсоии истилоҳот, назорати иҷрои муқаррароти қонун ва риояи меъёрҳои забони адабӣ масъулияти муҳимро ба уҳда дорад.

Бо дарназардошти он ки забони тоҷикӣ ҳамчун забони сиёсату қонунгузори ва муоширати коргузори дар ҳамаи соҳаҳои ҳаёти иқтисодии миллӣ истифода мешавад, омӯзишу донишони он барои ҳар як сокини ҷумҳурӣ зарур аст.

Хулоса, дар даврони Истиклолияти давлатии ҷумҳурии азизонан зери роҳбарии Президентини Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон забони тоҷикӣ рушду нумӯи худро касб кард, барои ин шароити имкониятҳои мусоид ва муҳити мувофиқи сиёсату иҷтимоӣ фароҳам оварда шуд ва дурнамои густариши забони тоҷикӣ муайян ва тарҳрезӣ гардид.

**САЙФИДДИН Б.,
дотсенти кафедраи идоракунии
захираҳои инсонӣ,
МУХАМЕДОВА З.,
муаллими калони кафедраи забони
тоҷикӣ ва ҳуҷҷатнигорӣ**

ТАҶЛИЛИ РҶЗИ ПРЕЗИДЕНТ - РАМЗИ МУҶИМИ ДАВЛАТДОРИСТ

Тақими давлатдори миллӣ дар Тоҷикистон аз омилҳои муҳими рушди устувори кишвар ба шумор меравад. Дар ин замина, тӯли 28 соли Истиклолияти давлатӣ тамоми рамзҳои аслии давлати соҳибистиқлолӣ шакл гирифтанд, ки имрӯз дар самти рушд додани эҳсоси ватанпарастӣ ва давлатмеҳвари шахрвандон васеъ истифода мешавад. Дар ин мундта Тоҷикистон ба як қатор дастовардҳои ноил гардид, ки ҳамаи онҳо таҳти роҳбарии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президентини Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва бо пуштибонии мардуми кишвар рӯи даст омаданд. Рушд ва тақияти дастовардҳои соҳибистиқлоли давлатӣ барои наслҳои минбаъда фазои озод ва шароити мусоидро ба вуҷуд меорад, ки дар дарозмуддат барои ҳифзу татбиқи манфиатҳои миллии Тоҷикистон мақоми калидӣ доранд. 15 апрели соли 2016 Маҷлиси намоёндогони Маҷлиси Олӣ бо назардошти саҳми арзандаи Пешвои миллат, Президентини Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ

Раҳмон дар ташаккули давлати миллӣ, эҳёи фарҳанг ва тафаккури давлатдорӣ, таъмини сулҳу субот, Ваҳдати миллӣ ва баланд бардоштани имиджи Тоҷикистон дар арсаи байналмилалӣ ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи рӯзҳои ид» тағйирот ворид намуда, 16 - уми ноябрро ҳамчун «Рӯзи Президентини Ҷумҳурии Тоҷикистон» муқаррар намуд, ки аз ин баъд ҳамасола таҷлил карда мешавад. Имрӯзҳо мо дар арафаи таҷлили Рӯзи Президентини Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дорем ва бори аввал аст, ки ҷунин ид дар саросари кишвар таҷлил карда мешавад. Аҳамият ва зарурати ин ид аз он иборат аст, ки он ба ҳайси як рамзи муҳими давлатдорӣ соҳибистиқлолӣ баромад намуда, таҷрибаи миллии бунёди давлатдорӣ ва давлатсозиро дар Тоҷикистон пурра мекунад. Дар аксари кишварҳои пешрафтаи дунё рӯзи Сардори давлат таҷлил мегардад, ки ин, пеш аз ҳама, барои боло бардоштани эҳсоси садоқат ба роҳбарияти олии мамлакат нигаронда шудааст. Таҷрибаи миллии давлатдорӣ дар Тоҷикистон

собит менамояд, ки кишвари мо тӯли 28 сол, таҳти роҳбарии хирадмандонаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президентини Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои эҳёи суннатҳои ва анъанаҳои миллӣ давлатдорӣ ба дастовардҳои назаррас ноил гардид, ки дар маҷмӯъ барои муаррифи намудани тоҷикон ҳамчун миллати соҳибдавлату соҳибтамаддун ва дорони тафаккури давлатдорӣ мусоидат мекунад. Дар замони истиқлолияти давлатӣ як силсила таҳаввулоте ба вуҷуд омаданд, ки онҳо муқтадими ба фаъолияти сиёсату роҳбарии Пешвои миллат иртибот дошта, барои фаъолнокии сиёсати шахрвандон, шинохти ҷойҳои давлати тоҷикон дар ҷаҳони муосир, тағйири ҳувият ва эҳёи анъанаҳои миллӣ ва ғайра таъсири мустақим расонданд. Муҳимтарин таҳаввулот ин тағйир ва тақияти ҳувияти миллӣ буд. Аҳамияти ин раванд дар он зоҳир мегардад, ки дар 70 соли дар ҳайати Иттиҳоди Шӯравӣ будани кишвар, қандашавӣ аз аслҳои худ ба назар расида, дар замони истиқлолият эҳёи онҳо шурӯъ

гардид. Имрӯзҳо дар Тоҷикистон тақими арзишҳо ва рамзҳои миллӣ, инчунин аслҳои ҳувияту худшиносии миллӣ, ба назар мерасад. Тағйироти ҳувияти замони истиқлолиятро метавон дар шакли зерин маънидод кард: Якум, эҳёи суннат ва анъанаҳои миллӣ сурат гирифт. Дар замони Шӯравӣ таҷлил намудани идҳои миллӣ ва динӣ аз қабилӣ Наврӯз ва идҳои Рамазон ва Қурбон ғайриимкон буд. Дар солҳои аввалини соҳибистиқлолӣ таҷлил намудани ин идҳо ва рӯзи истироҳат эълон кардани онҳо бо қабули санади ҳуқуқӣ қонунӣ кард. Дуюм, эҳёи суннатҳои давлатдорӣ шурӯъ гардида, соли 1999 дар тамоми қаламрави кишвар 1100 - солагии давлати Сомониён таҷлил карда шуд ва дар майдони марказии шаҳри Душанбе пайкараи асосгузори давлати Сомониён - шоҳ Исмоили Сомонӣ қомат афрохт. Сеюм, таҷлили солгарди як қатор шахсиятҳои илмӣ, фарҳангӣ ва динии тоҷикон сурат гирифт, ки дар эҷоди ҳувияти муосири шахрвандон таъсири мусбат расонд ва худшиносии миллиро дар ҷомеа густариш дод. Чорум, забони тоҷикӣ ҳамчун забони коргузори давлатӣ ба амалияи васеъ даромад, гарчанде ҷунин қонун дар замони бозсозӣ, яъне соли 1989 қабул гардида буд, истифодаи амалии он маҳз дар замони истиқлолият имконпазир гардид. Панҷум, дар замони

истиклолият рамзҳо, арзишҳо ва боварҳои комилан нав ба вуҷуд оварда шуданд. Давлат бо истифода аз абзорҳои худ раванди эҷоди анъанасозиро рӯи даст гирифтааст, ки дар дарозмуддат он метавонад ҳам барои эҳёи суннату арзишҳои миллӣ мусоидат кунад ва, ҳамзамон, ба рушди устувори мамлакат таъсири мусбат расонад ва фарҳанги миллиро дар асри иттилоот ва ҷаҳонишавӣ рақобатпазир кунад. Мо, ҷавонон бояд заҳмати Пешвои миллатро дар ҷодаи шукрҳои Ватан, пойдори сулҳу ваҳдати миллӣ арҷгузори ба муқаддасоти миллӣ ҷонибдорӣ намуда, шукронаи неъмату Худо ва Пешвои оқилу фарзонаро кунем. Маҳз ҳакин ҷоннисариаш, далериаш, хислатҳои неку ҳақидааш дар назди Ватану миллат буд, ки мардуми кишвар ба ӯ яқдилона унвони Пешвои миллатро сазовору арзанда донишанд.

**Фаромӯз ҒАЮРОВ,
котиб - коргузор**

ПАЁМИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ- РОҶНАМОИ ЧАВОНОН

Бунёди ҷомеаи пешрафта ва давлати аз лиҳози сиёсату иқтисодӣ устувор мароми ҳар як кишвар буда, он дар сурати ҳукмфармо будани сулҳу субот, ваҳдати миллӣ, амнияти ҷомеа, тарҳрезӣ ва амалӣ намудани корҳои бузурги созандагиву ободкорӣ имконпазир аст. Дар кишвари мо бошад, зимни амалӣ намудани ин мақсадҳои наҷиб ва корҳои муҳиму шоиста, нақши Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мӯҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ҳамчун бунёдкори давлати навини тоҷикон ва ҳидоятгари ҷавонони дорои нерӯи азими зеҳнӣ вазифаи ҷавонӣ баҳри иштирок дар ҷараёни фаъолияти пурмаҳсули давлатсозӣ бениҳоят арзишманд мебошад.

Дар ҳошияи чунин як сиёсати хирадмандонаи Пешвои миллат ва таваҷҷӯҳи беандоза ба тақдирӣ ин кишри ояндаасоз, ҷавонони тоҷик, ҳамчун нерӯи боирода ва аз ҷиҳати зеҳни огоҳу бомаърифат, хушрӯи зирак ташаккул ёфтаанд, бо муттаҳид намудани қувваи зеҳнӣ ҷисмонӣ дар раванди бунёди рукнҳои давлатдорӣ камари ҷиммат бастанд.

Бамаврид аст, ки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мӯҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми худ ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон чунин қайд намуданд, ки "Ҷавонони мо давомдиҳандагони қору фаъолияти насли калонсол, нерӯи тавоно ва иқтидори воқеии пешрафти ҷомеа, хулоса, ояндаи давлат буда, фароҳам овардани шароити мусоид барои фаъолияти онҳо минбаъд низ ҳамчун яке аз масъалаҳои муҳимтарини сиёсати Ҳукумат боқӣ мемонад.

Насли ҷавони кишвари мо бо дарки масъулияти баланд, иродаи мустақам, садоқати муҳаббати ватандорӣ, эътиқод ба арзишу муқаддасоти миллӣ ва ақлу заковати худ исбот намуд, ки роҳи интиҳобкардаи мо дар масири ватансозиву ватандорӣ дуруст мебошад.

Мо иштироки фаъолонаи ҷавонони мамлакатро дар сохтмони нерӯгоҳу корхонаҳои азими кишвар, аз ҷумла нерӯгоҳи барқи обии «Роғун» ва корҳои бунёдкориву созандагӣ баръало мушоҳида менамоем.

Сафи ҷавонон дар соҳаҳои дигар, аз ҷумла саноату сохтмон, маорифу тандурустӣ ва кишоварзӣ низ торафт афзоиш ёфта истодааст.

Саҳми ҷавонон, дар ҳифзи Модар - Ватан шоистаи таҳсин буда, онҳо дар тамоми ҷузъу томҳои Қувваҳои Мусаллаҳ ва дигар сохторҳои ҳарбӣ содиқона хизмат мекунанд ва дар ҷимояи сарҳади давлатӣ низ нақши бузург мебаранд."

Яке аз дастовардҳои бузурги даврони соҳибистиқлолӣ маҳз ба таври нодир ва мутобиқ ба сабуку усули тоҷикона ташаккул ёфтани сиёсати давлатии ҷавонон ва тадриҷан фароҳам овардани имкониятҳои васеи рушди тақомули ҷавонон дар шароити мураккаби тағйирёбии сохториву ҷамъияти арзёбӣ мегардад. Шароитҳои фароҳамовардашуда

бошад, баҳри рушди инкишофи имкониятҳои зеҳнӣ, ҳамчун як шахси комил бо донишҳои замонавӣ мусаллаҳ гардидани насли наврасу ҷавонони кишвар мусоидат намуд, ки ин дар навбати худ дар замири онҳо қобилиятҳои нави инсониро кашф ва боварию эътимодашонро ҷиҳати анҷоми корҳои созандагӣ ба маротиб боло бурд.

Ҷавонони тоҷик дар асл, насли хушбахту саодатманд мебошанд, чунки онҳо аз лаҳзаҳои аввали соҳибистиқлолии кишвар то имрӯз аз ғамхорӣ, меҳру муҳаббати беандоза ва дастгириҳои беназири Пешвои муаззами миллат баҳравар ҳастанд.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мӯҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз давраи ба вазифаи Раиси Шӯрои Олӣ интиҳоб шуданашон ба вазъи нороми дохилӣ нигоҳ накарда, ба ин кишри аъзамӣ ҷомеа таваҷҷӯҳи хоса доштанд, бо онҳо суҳбатҳо анҷом дода, доир ба нақшаҳои бунёдкорӣ давлатсозӣ изҳори андеша мекарданд.

Дар ҳама давраҳои минбаъда раванди давлатсозии миллии Пешвои миллат ҳамеша ба насли ҷавони кишвар таъя намуда, онҳоро ба иштироки фаъолона дар ҳаёти сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангии мамлакат ва ба ин васила саҳм гузоштан дар даврони давлатсозии навини Тоҷикистони соҳибистиқлол раҳнамун месохтанд.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мӯҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 26 декабри соли 2019 диққати ҷидди ба соҳаи варзиш дода, қайд карданд, ки «Варзиш ба фаъолияти ҷавонон алоқамандии мустақим дорад.

Имрӯз дар кишвар 10 ҳазор иншооти варзиш фаъолият дошта, тайи солҳои 2011-2018 қариб 2200 иншооти соҳаи варзиш бунёд ва 1059 иншоот таъмиру таҷдид гардидааст.

Дар соли 2019-ум 358 иншооти варзиш, аз ҷумла зиёда аз 200 иншоот дар пойтахти кишвар сохта шудааст.

Мо бояд дар оянда низ ба оммавигардонии варзиш ва таблиғи тарзи ҳаёти солим диққати аввалиндараҷа диҳем ва барои тандурустии аҳли ҷомеа шароити боз ҳам беҳтар фароҳам оварем».

Ин гуфтаҳо бори дигар моҷавононро водор менамоянд, ки дар пешрафти тамоми соҳаҳои ҳаёти ҷомеа иштироки фаъолона дошта, сиёсати пешгирифти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Пешвои миллатро ҳамеша ҷонибдорӣ намоем ва дар раванди он бевосита ширкат варзидаю саҳмгузор бошем. Барҳақ Пешвои муаззами миллатамон гуфтаанд, ки «Ҳеҷ як халқу миллат давлати моро омада обод намегардонанд. Мо бояд ин диёри ниёгони ҳешро, ки хокаш зарнисор ҳасту биҳишти руи дунёст обод созем».

Мо, ҷавонон, бояд тамоми қувваи зеҳнӣ ҷисмонӣ худро истифода бурда зеро ҳидоятҳои роҳнамоии ин марди бузург- Пешвои маҳбубамон зиракии сиёсиро аз даст надода, ободкору созандаи диёри ҳеш бошем.

ШАРИФЗОДА Судоба Файзали донишҷӯи курси 3-юми ихтисоси муносибатҳои байналмилалӣ

Асри XX баъзе минтақаи давлатҳои ҷаҳонро ба маркази муҳими тараққиёти туризм табдил доданд. Дар баъзе

роити мусоид фароҳам овард. Аз ҷумла, рушди инфрасохтори сайёҳӣ, маданият ва маърифати муносиби сайёҳии шаҳрвандон аз талаботи асосии ин самти иқтисодӣ ба ҳисоб меравад. Зеро Ҷумҳурии Тоҷикистон яке аз кишварҳои дорои захираҳои бойи туристии муосир, мероси бузурги фарҳангӣ-таърихӣ, табиати зебои дилчасп, мавъзеҳои

шуд, ки 6,47 маротиба зиёд мебошад. Бояд қайд намуд, ки дар Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 26-декабри соли 2019 таъкид гардид: «То имрӯз дар кишвар зиёда аз 200 ширкати сайёҳӣ фаъолият дошта, 15 лоиҳаи инфрасохтори сайёҳӣ аз имтиёзҳои андозии бархурдор гардидааст.

ИМКОНИЯТҲОИ РУШДИ САЙЁҲИ ВА ҶАЛБИ САЙЁҲОН БА ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

давлатҳои ҷаҳон (Миср, Юнон, Италия, Швейтсария, ва Туркия ва ғайра) туризм соҳаи муҳими даромади аҳоли, таъмин ба ҷои кор ва пешрафти иқтисодиёти ташкил медиҳад. Туризм дар алоқамандӣ бо дигар тарафҳои зиндагии аҳолии мамлакатҳои ҷаҳон инкишоф ёфта, на танҳо ба вазъи сиёсӣ ва иқтисодии онҳо, балки ба ҳолати иқтисодии мамлакатҳои алоҳида низ таъсир худро мерасонад.

Ҷумҳурии Тоҷикистон аз соли 2007 инҷониб аъзои комилҳуқуқи Созмони умумиҷаҳонии туристӣ мебошад ва намоёндагони бахши туризми кишвар дар доираи Барномаи давлатии рушди туризм аз соли 2011 инҷониб дар чорабиниҳои сиёсӣ ин созмони бонуфуз иштирок намуда, сифати маҳсулоти тарғиботию иттилоотии худро баланд бардошта истодаанд.

Бояд қайд намуд, ки дар Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 26-декабри соли 2019 таъкид гардид: «Рушди соҳаи сайёҳӣ самти афзалиятноки сиёсати давлатии мо ба ҳисоб рафта, ҷиҳати боз ҳам тараққӣ додани он аз ҷониби Ҳукумати мамлакат вобаста ба пардохти андоз ва боқҳои гумруки як қатор имтиёзҳои пешбини гардидаанд».

Ин дастгириҳои Ҳукумати мамлакат ҳадафҳои гуногуни наҷиб дорад ва нахустҳадафаш боз ҳам тақвият бахшидани сатҳи некуаҳолии мардум ва таъмини ҳаёти шоиста барои ҳар як шаҳрванди Тоҷикистони азизамон мебошад.

Тоҷикистон ҳамчун кишвари рӯ ба инкишоф ба манбаъҳои гуногуни мусоидаткунанда ба ташаккул ва рушди имкониятҳои иқтисодӣ ниёз дорад, ки яке аз чунин манбаи муътамад ва устувор туризм мебошад. Дар ин роҳ, яъне рушди сайёҳӣ мебошад ша-

фароғатӣ ва олами нотакрори ҳайвоноту наботот мебошад. Аз ҷумла бозёфтҳои бостонии Тоҷикистон ба асри санг мансуб мебошанд. Ин бозёфтҳо ба ҳазорсолаи 8-5-и то замони мо рост меоянд. Перомуни кӯҳҳо, қуллаҳо ва халқҳои сокини ҳудуди Тоҷикистони имрӯза дар манбаъҳои муаллифони антикаи Юнон қайд гардидааст. Сайёҳи венесиягӣ Марко Поло дар бораи саёҳаташ ба кӯҳҳои Помир маълумоти дақиқ ироа намудааст. Инчунин тоҷикон дар рушди маънавияти таъмадуни ҷаҳонӣ бо ҳамдастии олимони варзида, файласуфон, адибон таъсири арзишманде боқӣ гузоштаанд, ки инҳо Одамушшуаро Абӯабдуллоҳи Рудақӣ, «Шоҳнома»-и безаволи Ҳаким Фирдавсий, «Қонуни тиб»-и Абӯалӣ ибни Сино, ва шеъри ҷаҳонии Хайём, Румӣ, Саъдӣ, Ҳофиз, Ҷомӣ, ҳунарварон Борбад, Монӣ, Беҳзод ва ғайраҳо бо мероси бузурги гузаштаи худ имрӯзҳо метавонанд ҳазорҳо сайёҳонро ба худ ҷалб намоянд.

Дар ин самт яке аз усулҳои муосир ва мувофиқ, бахусус барои кишварҳои рӯ ба тараққӣ чун Тоҷикистон, ин ташаккул ва рушди туризми дохилӣ ба ҳисоб меравад, ки бо ин роҳ метавон дар муддати кӯтоҳ ва сарфаи маблағ ҳадамоти зиёди сайёҳӣ ташкил намуд. Маърифат, маданият ва фарҳанги шаҳрвандонро дар самти хизматрасонии сайёҳӣ баланд гардонид.

Теъдоди сайёҳон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон сол то сол афзоиш ёфта истодааст. Аз рӯи таҳлилҳо бармеояд, ки теъдоди сайёҳон дар соли 2010 160 000 нафарро ташкил дода, дар соли 2018 ин нишондод ба 1034767 нафар расид, ё ин ки 6,47 маротиба афзоиш ёфтааст. Даромади ба даст омада дар соли 2010 80 000 000 доллари амрикоиро ташкил дод ва ин нишондод дар соли 2018 ба 517383500 доллари амрикоӣ баробар

Дар нух моҳи соли 2019 беш аз як миллион нафар сайёҳон аз мавъзеҳои нодир кишвари мо дидан кардаанд, ки нисбат ба соли гузашта 20 фоиз зиёд мебошад».

Ҳамчунин бунёди силсилаи меҳмонхонаҳои сатҳи баланди байналмилалӣ дар шаҳри Душанбе ва ташкили инфрасохтори аввалиндараҷа дар манотиқи гуногуни мамлакат амалӣ шуда истодааст, ки дар оянд барои ҷалби сайёҳон мусоидат менамояд. Қобили зикр аст, ки соли 2014 аз рӯи раддабандии (рейтинги) нашриҳои электронии Globe Spots, Тоҷикистон аз ҷиҳати ҷаззобият барои сайёҳӣ дар ҷаҳон баъди кишвари Малакка ҷои дуюмро гирифт.

Сайёҳии дохилӣ, миллии ва ё ватанӣ ин саёҳати шаҳрвандон дар ҳудуди мамлакатаи худ мебошад. Он бо яқинд бартариятҳо барои Тоҷикистон дар самти рушди туризм ва ба ин васила, иқтисодиёти миллии бисёр муносиб ва саривақтӣ маҳсуб мешавад. Тоҷикистон аз қобили кишварҳои мебошад, ки захираҳои зиёди сайёҳӣ, ба монанди мавъзеҳои таърихӣ фарҳангӣ, табиати зинда ва ҳаловатбахш, шаҳрҳои сохтмонҳои шакли муосир, осорхонаҳо, китобхонаҳо, боғу гулгаштҳои таърихиву тозабунёд дошта, таваҷҷӯҳи сайёҳон, шаҳрвандон, дӯстдорони сайру сайёҳат ва фарҳангдӯстонро ҷалб кардааст.

Хулоса, миллати тоҷик, бахусус наврасон ва ҷавонон аз қадимулайём дӯстдори сайру сайёҳат буда, дар роҳи пайдо кардани маълумоти беш аз таъриху тамаддун ва дастовардҳои даврони соҳибистиқлолии кишвар ба дидан намудани ҷойҳои таърихӣ, мавъзеҳои сайёҳӣ ва шаҳрҳои бузурги ҷумҳури завқи баланд ва хоҳиши зиёд доранд.

БОБОЗОДА Одилҷони Олим

ЧАМЪБАСТИ «СОЛИ ФАЙЗБОР» ДАР АКАДЕМИЯ

Дар Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳфили фарҳангӣ – маърифати тахти унвони «Соли файзбор» бахшида чамъбасти соли 2019 ва истиқболи соли 2020 баргузор гардид.

Дар он Аҳмадзода Зулфия – муовини Ректор оид ба корҳои тарбиявӣ, Абдуалимзода Исмоил- сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсус, Бобозода Фаридун – декани факултети муносибатҳои байналмилалӣ, Миҳай Барсан - устоди Донишгоҳи Трансилвания Руминия инчунин устодон, кормандон, магистрантон

донишҷӯён иштирок ва суҳанронӣ намуданд.

Қабл аз оғози чорабинӣ Суруди миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон садо дод.

Бобозода Фаридун, чорабиниро ифтитоҳ намуда, аҳли нишастро бо фарорасии Соли нави миллодӣ таҳният гуфта, иброд дошт, ки соли сипарӣ гардид, барои мардуми шарафманди мо соли таърихию сарнавиштсоз буд. Бо роҳбарӣ ва сиёсати пешгирифти

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ҳамаи самтҳои хоҷагидорӣ пешравиҳо ба даст омаданд. Дар ин сол яке аз дастоварди муҳиму сарнавиштсоз ин ба истифода додани агрегати дуҷуми НБО «Роғун» аст, ки аҳамияти бузурги иқтисодӣ дошта, барои амалигардии ҳадафҳои созанда созгор аст ва бозгӯи иттиҳоди ваҳдати комили мардуми кишвар маҳсуб мебад.

Ҳамчунин, зикр гашт, ки барои ҳайати устодон, кормандон, магистрантон донишҷӯёни АИДНПҚТ низ соли 2019

соли бобарору хотирмон ва таърихӣ буд. Зеро дар ин сол Пешвои миллат бо қудуми файзбори худ ба таълимгоҳи мо ташриф оварда шоҳинои наву замонави Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро, ки аз 12 – ошёна иборат аст ҷавобгӯ ба стандартҳои байналмилалӣ мавриди истифода қарор доданд. Боиси ифтихор аст, ки дар чамъбасти сол як қатор устодону донишҷӯёни фаъоли аз рӯи номинатсияҳои «Устоди беҳтарини соли 2019» «Донишҷӯи беҳтарини соли 2019» «куратори беҳтарини соли 2019», «Кафедраи беҳтарини соли 2019» инчунин «Дипломати ҷавон», ки дар озмунҳои гуногуни дохилӣ, ҷумҳуриявӣ бо дониш ва лоиҳаҳои худ номи Академияро баланд бардоштанд бо сипоснома ва тухфаҳои хотиравӣ қадр гардидаанд.

Қайд карда шуд, ки имсол донишҷӯи курси сеюми факултет Заррина Саидова дар озмуни ҷумҳуриявӣ «Донишҷӯи сол- 2019» ширкат намуда, миёни 40 муассисаи олии кишвар сазовори ҷои дуум гардид.

Дар рафти чорабинӣ аз ҷониби донишҷӯёни факултет рақсу суруд ва саҳнаҳои ҳаҷвӣ бо забонҳои тоҷикӣ русӣ ва англисӣ пешниҳод гардид.

Дар чамъбасти Зулфия Аҳмадзода, иброд намуд, ки соли сипарӣ гардид,

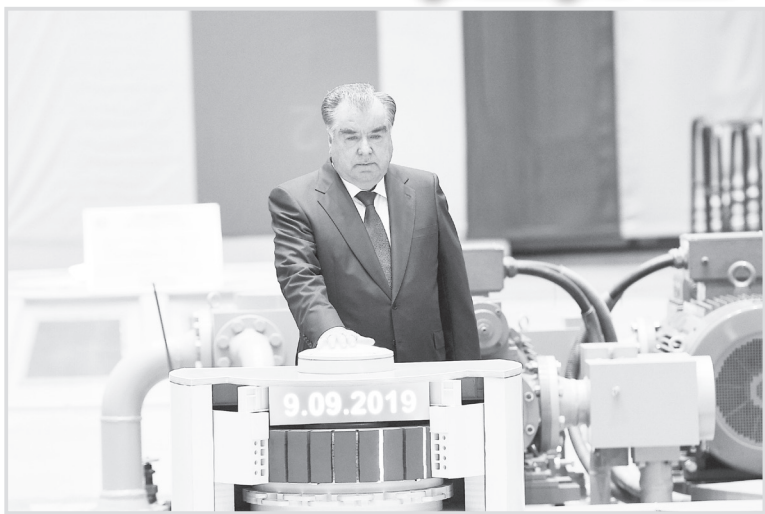
барои мардуми шарафманди мо соли таърихию сарнавиштсоз буд.

Чамъбасти хуби соли сипаригашта боварио ба ояндаи нек афзун намуда, барои фаъолияти пурсамари минбаъда қувваи тоза мебахшад. Маҳз неруи созандаву фаъолияти эҷодкоронаву ташаббускорона ва муносибати дилсӯзонаву содиқона, шавқу завқ ва рӯҳияи баланди устодон ва насли ҷавон дар самти баланд бардоштани сифати таълими тарбия ва пешравии таълимгоҳ омили асосӣ маҳсуб мегардад ва дорои ин сифатҳо будани ҳар кадоми мо шарт зарур аст.

Умедворем, ки соли 2020 низ барои устодон, кормандон ва донишҷӯёни магистрантони Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон соли фатҳу кушоиш ва соли ташаббусу муваффақиятҳои нав ба нав мегардад.

Бардошт аз Паём

АҲМИЯТИ МАБЛАҒГУЗОРӢ БА МАНБАЪҲОИ БАРҚАРОРШАВАНДАИ ЭНЕРГИЯ ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Паёми имсолаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барномаи муҳими танзими фаъолият барои ноил шудан ба зиндагии шоистаи босаодат мебошад. Дар он ба масъалаи рушди соҳаи энергетика диққати хоса дода шудааст.

Энергетика соҳаи муҳимтарину базавии саноат ва иҷтимоӣ, умуман тамоми хоҷагии халқ ба шумор рафта, танҳо зимни рушду тараққиёти он метавон ба пешрафти ҳамаи соҳаҳои зиндагӣ ноил гардид. Тоҷикистон ҳамчун кишвари дорои захираҳои бузурги нерӯи барқӣ- обӣ дар тамоми олам машҳур аст ва ҳанӯз аз марҳилаҳои аввали даврони Шӯравӣ аз худ кардани ин захираҳо шурӯъ шуда буд. Зеро пешрафти ояндаи Тоҷикистон аз рушди гидроэнергетика вобаста аст. Дар ҳудуди Тоҷикистон зиёда аз 65%-и тамоми захираҳои оби Осиёи Марказӣ тавлид меёбад ва Ватани мо 73%-и захираҳои оби минтақаро дар ихтиёр до-

рад. Амалӣ шудани объектҳои бузурги гидроэнергетикӣ дар Тоҷикистон боиси татбиқи сиёсати рушди иқтисодӣ дар асоси меъёрҳои аниқ дурнамои рушди иқтисодию иҷтимоии мамлакат аҳамияти хоса дорад. Ба ин васила, истифодаи дурусти сармояи калони бунёд ва рушди низоми гидроэнергетикӣ, беш аз ҳама, ба баланд бардоштани маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ, кам кардани сатҳи бекорӣ, камбизоатӣ, баланд бардоштани ҳосилнокии меҳнат, таъмини амнияти озуқаворӣ ва аз бунбасти коммуникатсионӣ баровардани кишвар, ҷалби бештари маблағгузорӣ ба ин самт хело муфид аст. Қайд кардан ба маврид аст, ки барои рушд додани сармоягузорӣ ба соҳаи энергетика дар Паёми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 26 декабри соли 2019 диққати ҷидди дода, таъкид намуданд, ки: «Ҳоло дар соҳаи энергетика 12 лоиҳаи давлатии

Захираҳои гидроэнергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар дарёҳои Вахш, Панҷ, Зарафшон ва Кофарниҳон

Дарё	Захираҳо бо миллиард кВт. Соат	Аз ҷиҳати техникӣ бехатар аст бо миллиард кВт.соат
Вахш	80,132,976	80,132,976
Панҷ	122,900	82,000
Зарафшон	33,940	10,550
Кофарниҳон	37,220	8,700
Ҳамагӣ	274,192 976	181,382 976

сармоягузорӣ ба маблағи умумии 16,1 миллиард сомонӣ тадбиқ шуда истодааст.

Амалишавии лоиҳаҳо дар соҳаи энергетика имкон дод, ки ҳаҷми истеҳсоли нерӯи барқ дар 7 соли охир, яъне солҳои 2013-2019-ум аз 16 миллиард ба зиёда аз 20 миллиард киловатт-соат афзоиш ёбад».

Таҷрибаи ҷаҳонӣ собит намунадаст, ки давлатҳои тараққиқардае, ки асоси рушди иқтисодии онҳо аз ҳисоби содир ва фурӯши нафту газ сурат мегардад ва асрорашон низ ҳамчун асбори хорича эътироф шудааст, ин захираҳо тамошаванда буда, эҳтимолияти анҷомёбии ин захираҳо дар солҳои дур ё наздик аз мадди назар дур нест. Вале захираи гидроэнергетикии Тоҷикистон тӯлонӣ буда, метавонад Тоҷикистонро дар арсаи ҷаҳонӣ ҳамчун як давлати тараққиқардаи ҷаҳонӣ аз ҳисоби заминаи гидроэнергетикӣ муаррифӣ намояд.

Пешрафти ояндаи ҷаҳон аз энергияи барқароршаванда вобастагии зиёд дорад. Зеро он омили муҳими таъмин намудани тараққиёти босуботи иқтисодиву иҷтимоӣ, ташаккули «иқтисоди сабз», ҳифзи муҳити зист, пешгирии офатҳои табиӣи вобаста ба тағйирёбии иқлим ва қоҳиши партовҳои гази карбон мебошад. Тоҷикистон чун кишвари дорои захираҳои фаровони об ҷонибдори

истифодаи одилонаву оқилонаи ин захираҳо тавассути ҳамкориҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ мебошад ва татбиқи пайгириҳои дипломатияи ҳамкорӣ дар соҳаи обро ягона василаи ҳалли мушкилот дар ин самт меҳисобанд.

Соли 2015 дар давлатҳои Осиёи Марказӣ тақрибан 157,7 миллиард кВт - соат нерӯи барқ истеҳсол шудааст, ки ин талаботи аксари мамолики минтақаро қонеъ намекунад. Бар иловаи ин, талабот ба нерӯи барқ то соли 2020 ба 180 миллиард кВт - соат ва то соли 2025 ба андозаи 206 миллиард кВт – соат меафзояд. Дар заминаи талаботи рӯзафзуни кишвари мо, ки дорои захираҳои азими нерӯи барқӣ- обист, метавонад дар минтақа нақши калидӣ дошта бошад. Алҳол аз захираи муътамади нерӯи барқи мо, ки аз рӯи ҳисоби мутахассисон дар як сол 527 миллиард кВт – соатро ташкил медиҳад, ки аз ин миқдор тақрибан 20 миллиард кВт – соатро истифода мекунанд.

Дар оянда мо метавонем, ки дигар манбаъҳои барқароршавандаи энергияро дар Тоҷикистон роҳандозӣ намоем. Чунки иқлими Ҷумҳурии Тоҷикистон барои рушди энергияи офтобӣ, энергияи геотермалӣ, энергияи биогаз ва энергияи шамолӣ хело муфид мебошад.

Энергияи офтобӣ - ҷумҳурии мо пурра дар «Минтақаи офтобии ҷаҳон» ҷойгир шуда, иқтидори захираҳои фаровони об ҷонибдори

энергияи офтобӣ дорад. Давомнокии солони рӯшноии офтоб дар ҳудуди ҷумҳурий аз 2100 то ба 1370 соатро дар як сол ташкил медиҳад. Тоҷикистон ба унвони кишваре, ки рӯзҳои офтобиаш аз рӯзҳои сарду боронӣ бештар аст, дар сурати густариши имкони дастрас кардани таҷҳизоти техникаи табдили нури офтоб ба энергия бурди бештар хоҳад кард.

Энергияи геотермалӣ - дар Тоҷикистон имкониятҳои истифодаи энергияи геотермалӣ ба қадри кифоя омӯхта нашудаанд. Маълум аст, ки як қатор манбаъҳои гармӣ дар доманкӯҳҳои Тяньшон ҷойгиранд. Дар Тоҷикистон ҳамчун манбаъҳои геотермалӣ – Ҳоҷа Оби Гарм, ки ҳарорати оби он ба 900 С ва Гармчашма то 500 С мерасад, маълум мебошанд.

Энергияи биогаз - поруи ҳайвонот, партовҳои хоҷагии кишоварзӣ ва ҷангал метавонанд аз ҳисоби онҳо гирифтани биогаз, ҳамчун манбаи иловагии энергия шаванд. Ашёи хом истифодашудаи онҳо бошад, поруи баландсифат барои истеҳсолоти кишоварзӣ мебошад. «Дар Тоҷикистон бо истифодаи поруи шумораи умумии ҳайвонот дар маҷмӯъ наздики 0,1 миллиард М3 биогаз гирифтани мумкин аст. Истеҳсоли биогаз метавонад 5-20% талаботро аз ҳаҷми умумии гази табиӣ, ки дар Тоҷикистон ҳар сол мегиранд, пӯшонад.»

Энергияи шамолӣ – барои иқлими Ҷумҳурии Тоҷикистон хело муфид аст. Аз рӯи ҳисоби мутахассисон энергияи шамол дар ҷаҳон 100 миллиард кВтс ташкил медиҳад. Аз ин лиҳоз, истифодаи энергияи шамол дар минтақаҳои алоҳидаи ҷумҳурий, ки суръати шамол хело зиёд аст (зиёда аз 5-6 м/с дар баландии 10м аз сатҳи болои Хучанд, Қайроқум, Файзобод, ағбаи Шахристон, Анзоб ва дигар қитъаҳо), характери стратегӣ дорад.

Хулоса барои расидан ба истиқлолияти энергетикӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳарчи бештар ҷалби маблағгузорӣ ба ин самт хело муфид мебошад. Зеро ояндаи рушди иқтисодии Тоҷикистон аз соҳаи энергетика вобастагии калон дорад.

**БОБОЗОДА
Афзалшоҳи Олимҷон
Муовини декани факултети
муносибатҳои байналмилалӣ
оид ба илм**

КОНФЕРЕНСИЯИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ: САМТҲОИ АФЗАЛИЯТНОКИ ИДОРАКУНИИ ДАВЛАТӢ ВА ХИЗМАТИ ДАВЛАТӢ ДАР ҶАҲОНИ МУОСИР

диққат дода мешавад. Дар санадҳои муҳими сиёсӣ ҳуқуқӣ ислоҳоти идора чун яке аз самтҳои муҳими таъмини рушди мамлакат эътироф мегардад.

Қабули Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, №1713 аз 15 март соли 2006 «Дар бораи тасдиқи Стратегияи ислоҳоти системаи идоракунии давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ҳамчун яке аз санадҳои муҳими ҳуқуқӣ ба ин раванд хусни оғоз бахшида, то анҷоми он, яъне то соли 2015 маҷмӯи васеи чорабиниҳои ташкилӣ – ҳуқуқӣ амалӣ гардиданд. Мақсади асосии он ҷорӣ намудани низоми самарабахш ва шаффофи идоракунии давлатӣ, бунёди ҷомеаи шахрвандӣ ва таъмини минбаъдаи рушди устувори иқтисодӣ мебошад.

Заминаи ҷама гуна ислоҳоти низоми идоракунии давлатӣ ва хизмати давлатиро бе ҳаллу фасли масъала ва проблемаи дигаргунии сифатии субъектҳои татбиқунандаи ин ислоҳот тасаввур кардан ғайриимкон аст ва маҳаки ҷама гуна чунин ислоҳотро пеш аз ҷама салоҳиятнокӣ ва баланд бардоштани касбияти хизматчиӣ давлатӣ ташкил медиҳад.

Воқеан, яке аз масъалаҳои муҳиме, ки дар назди давлат қарор дорад ин тарбияи насли нави хизматчиёни давлатии дорои донишу ҷаҳонбинии муосири ба талаботи ҷаҳони имрӯза ва идоракунии давлатӣ ҷавобгӯ мебошад.

Абил Ерлан, иброд дошт, ки ҷомеаи ҷаҳони Тоҷикистонро бо ташаббусҳои наҷибонаи Президент муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар самти об мешиносанд. Боиси хушнуди ва сарфарозист, ки имрӯз мо дар конференсияи байналмилалӣ дар мавзӯи «Самтҳои афзалиятноки идоракунии давлатӣ ва хизмати давлатӣ дар ҷаҳони муосир» дар Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гашта истодааст иштирокдорем ва бисёр хушрол гаштем, ки Донишқадаи Шумо бо пешниҳоди Президенти Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Академия ба табдил дода шуд.

8 - 9 ноябр дар Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавзӯи «Самтҳои афзалиятноки идоракунии давлатӣ ва хизмати давлатӣ дар ҷаҳони муосир» Конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ баргузор гардид.

Дар ҳамоиши илмӣ Ғафурзода Абдухалил Давлаталӣ – д.и.ғ., профессор, ректори Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Палчик Геннадий Владимирович - ректори Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Беларусия, Қосимзода Гурез Ҷураҳон – муовини аввали директори Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Абил Ерлан Куанишули – Ректори Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Қазоқистон, Акматалиев Алмазбек Акматалиевич – ректори Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Қирғизистон, Макс Георг Майер – Роҳбари Бунёди Ханс Зайдел дар Осиеи Марказӣ, намояндагони институтҳои Академияи идоракунии давлатӣ ва хоҷагии халқи назди Президенти Федератсияи Россия, сафоратҳои Ҷумҳурии Федеративии Олмон дар Тоҷикистон, Узбекистон, Беларусия, Қазоқистон ва дигар муассисаҳои таҳсилоти олиӣ касбӣ ва илмӣ-тадқиқотии дохил ва хориҷи мамлакат иштирок ва суҳанронӣ намуданд.

Нахуст, Ректори Академия Абдухалил Ғафурзода, меҳмононро ба сарзамини биҳиштоси Тоҷикистон хайрамақдам гуфта, ба кори конференсия оғоз бахшида, иброд дошт, ки бунёди ҷомеаи пешрафта ва давлати аз лиҳози сиёсӣ иқтисодӣ устувор мароми ҳар як кишвар буда, он дар сурати ҳукмфармо будани сулҳ субот, ваҳдати миллӣ, амниятӣ ҷомеа, тарҳрезӣ ва амалӣ намудани корҳои бузурги созандагиву ободкорӣ имконпазир аст. Дар кишвари мо бошад, зимни амалӣ намудани ин мақсадҳои наҷиб ва корҳои муҳиму шоиста нақши Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳамчун бунёдгузори давлати нави тоҷикон ва ҳидоятгари ҷавонони дорои

неруи азими зеҳнӣ ҷисмонӣ, баҳри иштирок дар раванди фаъолияти пурмаҳсули давлатсозӣ бениҳоят арзишманд мебошад.

Барои Тоҷикистони муосир такмил ва самаранок намудани дастгоҳи идораи давлатӣ яке аз масъалаҳои хеле ҳассос ва муҳим арзёбӣ карда мешавад. Барои ҷомеаи муосири мо ҳар як навоҷарӣ дар ҳаёти ҷамъият пеш аз ҷама бо равандҳои идораи ҷомеа алоқаманд буда, аз сатҳи сифати худӣ ҷамъият низ вобаста аст. Ин омил бо назардошти равандҳои муосири ҷаҳонӣ, ки низоми муқтадирӣ давлатдорӣ ва ба рақобат тобовар будани дастгоҳи давлатӣ ва дар маҷмӯи ҷамъиятро тақозо мекунанд хислати хеле муҳимро барои худ касб мекунанд.

Ҷумҳурии Тоҷикистон пас аз ба даст овардани Истиқлолияти давлатӣ ба марҳилаи нави инкишофи таърихӣ - бунёди давлати соҳибхатӣ, демократӣ, ҳуқуқбунёд, дунявӣ, ягона ва иҷтимоӣ ворид гардид. Рушди устувори сиёсӣ иқтисодӣ ва иҷтимоӣ фарҳангии ҷомеа аз самаранокӣ идоракунии давлатӣ вобастагӣ дорад.

Зикр гашт, ки бинои нави Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ ба стандартҳои байналмилалӣ буда, 1 сентябри соли 2019 бо иштироки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон мавриди баҳрабардорӣ қарор гирифт. Ҷамчунин, Пешвои миллат таъкид намуданд: «Ҷиҳати тайёр кардани кадрҳои соҳибхатӣ, афзудани неруи зеҳнӣ ва рушди сармояи инсонӣ дар хизмати давлатӣ, инчунин, таҳлили илмӣ сифат ва самаранокӣ идоракунии давлатӣ зарурати баланд бардоштани мақоми ин муассиса ба миён омадааст.

Бинобар ин, пешниҳод менамоем, ки Донишқадаи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон табдил дода шавад.

Таъсиси Академияи идоракунии давлатӣ ба омодагии сифатан беҳтари касбии кадрҳои роҳбарикунандаи хизмати давлатӣ ва татбиқи сиёсати пешгирифти Ҳукумати

мамлакат мусоидат хоҳад кард.

Ин иқдом метавонад, инчунин, ба ташкили боз ҳам васеътари даврони бозомӯзӣ, тақмили ихтисоси хизматчиёни давлатӣ, ташкили таҳқиқоти бунёди оид ба идоракунии давлатӣ ва хизмати давлатӣ тақозо ҷиддӣ бахшад».

Дар конференсия масъалаҳои идоракунии давлатӣ ва хизмати давлатӣ дар ҷаҳони муосир, масъалаҳои таҳлили хизматчиёни давлатӣ, самтҳои афзалиятноки тақмили идоракунии давлатӣ ва хизмати давлатӣ, ташаккули ҳукумати электронӣ ҳамчун самти афзалиятноки хизмати давлатӣ, коркарди консепсияҳои нави идоракунии давлатӣ, таҳияи стандартҳои хизматрасонии давлатӣ дар мақомоти марказӣ ва маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, коркард ва татбиқи қарорҳои идораи: ҳолат, дурнамо ва арзёбӣ, стратегия ва тактикаи таҳияи рушди идоракунии давлатӣ дар ҷумҳурии мавриди баррасӣ қарор гирифтанд.

Қосимзода Гурез, зимни суҳанронии худ иброд дошт, ки солҳои охир дар Ҷумҳурии

Тоҷикистон бо мақсади ташаккули низоми самаранокӣ идоракунии давлатӣ ҷиҳати таъмини банақшагирии стратегӣ ва рушди устувори иқтисодӣ иҷтимоӣ мамлакат ба масъалаҳои идоракунии давлатӣ ва тақмили низоми он, аз ҷумла таъмини устувори ҳаёти шахсӣ дар мақомоти марказӣ ва маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ҳар чӣ беш

Ҷамчунин, баъди кори конференсия Самити ректорони Академияҳои идоракунии давлатҳои Осиеи Марказӣ баргузор гардид ва дар он Ректорон ва намояндагони Академияҳои идоракунии давлатҳои Осиеи Марказӣ воҳури анҷом дода оид ба ҳамкориҳои минбаъда созишнома ба имзо расонданд.

ВОҲӮРИИ АБДУХАЛИЛ ҒАФУРЗОДА БО ЕРИК ХАН

Дар Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воҳурии Ғафурзода Абдухалил Давлаталӣ - ректори Академия бо Ерик Хан президенти Донишқадаи рушди менеҷменти Сингапур доир гардид.

Нахуст, Ректори Академия меҳмононро ба сарзамини Тоҷикистон хайрамақдам гуфта, доир ба фаъолияти Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумот дода, ҳамзамон, таъкид намуд, ки Академияи идоракунии давлатӣ ҷиҳати тайёр намудани кадрҳои баландихтисосӣ соҳаи идоракунии давлатӣ, хизмати давлатӣ омода аст ҳамкориҳоро бо Донишқадаи рушди менеҷменти Сингапур дар сатҳи хуби ҳамкорӣ ба роҳ монад.

Доктор Ерик Хан иброд дошт, ки Донишқадаи рушди менеҷменти Сингапур имрӯзҳо дар ҷумҳуриҳои Узбекистон, Ҳиндустон, Малайзия, Чин марказҳои таълими худро дошта, метавонад дар Ҷумҳурии Тоҷикистон низ намояндагии худро фаъол намояд.

Ҷонибҳо зимни мулоқот масъалаҳо ва роҳҳои тақими ҳамкориҳои дуҷонибаро мавриди баррасӣ қарор доданд.

ИНТИХОБОТ - ШАКЛИ ОЛИИ ИЗҶОРИ ИРОДАИ ХАЛҚ

Дар Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон вохӯрии устодону донишҷӯён бо Қодирзода Абдучаббор - муовини раиси Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Соҳибов Муҳаммадҷон, ва Қодиров Далер – устодони ДМТ оид ба интихоботи вакилони Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.

Нахуст, Фафурзода Абдухалил Давлаталӣ, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор ректори Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон меҳмоннонро ба ин даргоҳи илму маърифат хайрамақдам гуфта, иброз дошт, ки интихобот шакли олии изҳори иродаи халқ аст. Халқ чун сарчашмаи ягонаи ҳокимияти давлатӣ дар интихобот иродаи худро бевосита изҳор мекунад. Мувофиқи моддаи 1-уми Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи интихоботи маҷлиси вакилон ба маҷлисиҳои маҳаллии вакилони халқ «Интихобот ба Маҷлисиҳои вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоят, шаҳри Душанбе, шаҳр ва ноҳия дар ҳавзаҳои ҳудудии якмандии интихобот дар асоси ҳуқуқи интихоботи умумӣ, баробар ва мустақим бо овоздиҳии пинҳонӣ ба мӯҳлати панҷ сол гузаронида мешавад».

Қодирзода Абдучаббор, изҳор дошт, ки 4 декабри соли 2019 Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таъин намудани интихоботи давлати нави Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва маҷлисиҳои маҳаллии вакилони халқ» ба имзо расид.

Тибқи фармони мазкур интихоботи давлати нави вакилон ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маҷлисиҳои вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо, инчунин вакилони ҷамоатҳои шаҳрак ва деҳот рӯзи 1 март соли 2020 доир мегардад. Муқаррар гардидааст, ки интихоботи давлати нави аъзои Маҷлиси миллии Тоҷикистон 27 март соли

2020 баргузор карда шавад.

Ҷамҷунин, зикр гашт, ки бо мақсади иҷрои талаботи қонунгузори интихоботи Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ҷиҳати дар сатҳи баланд гузарондани интихоботи парлумонӣ аз ҷониби Комис-

сияи марказии интихобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳудуди кишвар 46 ҳавзаи интихоботӣ ва дар хориҷи мамлакат, дар 30 давлати ҷаҳон 39 участкаи интихобот ташкил карда шудааст.

Соҳибов Муҳаммадҷон, вобаста иштироки шаҳрвандон дар интихоботи парлумонӣ суҳанронӣ намуда, иброз намуд, ки интихобот роҳи аз ҳама беш интишорёфтаи иштироки шаҳрвандон дар ҳаёти ҷамъиятӣ-сиёсии давлат буда, ҳамзамон дар ҷомеаи муосир ҳамчун низомӣ аз ҳама бештар демократии ташаккули сохторҳои роҳбарӣ ва идоракунии давлат ба ҳисоб меравад. Аз ин рӯ, табиист, ки ҳуқуқ ба ширкат дар интихобот, яъне интихоб намудан ва ӯ интихоб шудан аз ҳуқуқҳои волотарини ҳар як фарди ҷомеа шинохта шудааст. Дар баробари ин, таъмини иштироки фаъоли шаҳрвандон дар интихобот яке аз ҳадафҳои роҳбарияти сиёсии ҳар гуна кишвар мебошад.

Паёми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои расидан ба ҳадафҳои миллӣ ва рушди устувори иқтисоди мамлакат санади муҳим буда, татбиқи амалии саривақтии дастури ҳидоятҳои Сарвари давлат аз ҳар як сокини кишвар меҳнати софдилонаву содиқоноро тақозо менамояд. Яке аз масъалаҳои калидӣ барномаи сиёсӣ ва стратегияи давлатӣ, ки Пешвои муаззами миллат ба он таваҷҷуҳи ҷиддӣ зоҳир намуданд, баланд бардоштани сатҳи сифати зиндагии шоибаи мардум, махсусан рушди деҳот ва ободу зебо кардани кӯчаю маҳаллаҳои аҳолинишини мебошад. Зимни натиҷагирӣ ва пайгирӣ аз фаъолияти солони давлат ва Ҳукумати Тоҷикистон ба таври фарогир таъкид гашт, ки саҳмгузори фарзандони бонангу номуси кишвар дар рушди бахшҳои гуногун ҳоҷагии халқ хеле ҷашнрас аст ва ба ин нукта таваҷҷуҳи махсус зоҳир намуда, иброз доштанд: «Аллакай дар зарфи соли якуми эълон гардидаани «Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва хунарҳои мардумӣ» дар

таҳия гардида, то 6 моҳи минбаъда маълумоти дахлдор ба шабакаи ягонаи электронӣ гузаронда мешавад».

Ҷ а м и н ғ а м х о р и ҳ о и Сарвари давлат аст, ки имрӯз дар мамлакат расондани ёри ба оилаҳои камбизоат, ятимону бепарасторон ва шахсони эҳтиҷманд ба ҳукми анъана даромадааст. Халқи сарбаланди тоҷик дар ҳама давру замон ба табақаҳои ниёзманд дасти ёри дароз карда, саховату ҳимматбаландии ибратомӯз нишон додааст.

Пешвои миллат таъкид намудаанд, ки Ҳукумати мамлакат минбаъд низ ба ин ғуруҳи

ПАЁМ ВАЪЪИ ИҶТИМОӢ МАВРИДИ ТАВАҶҶУҲИ ҲУКУМАТИ КИШВАР БОҶӢ МЕМОНАД

деҳоти мамлакат як қатор пешравиҳо ба назар расида, рушди сайёҳӣ ва омузиши хунарҳои мардумӣ идома ёфта истодааст. Бо вучуди ин, мо бояд суръати ободонӣ ва бунёдкориро боз ҳам вусъат бахшем, мушкilotи чойдоштаро бартараф созем ва барои рушди деҳот, сайёҳӣ ва тақвияти омузиши хунарҳои мардумӣ тадбирҳои иловагиро роҳандозӣ намоем».

Иҷрои нишондодҳои Паём ҷиҳати ба як кишвари мутараққӣ ва рақобатпазир табдил ёфтани Тоҷикистони соҳибистиқлол қадами ҷиддӣ хоҳад буд. Сарвари малакат ҳадафи асосии давлат ва Ҳукумати ҷумҳуриро мисли солҳои қаблӣ таъмин намудани шароити хуб ва ҳаёти арзанда барои шаҳрвандони ҷумҳури арзёби карданд.

Ҷамҷунин, бо мақсади дастгирии иҷтимоии табақаҳои осебпазири ҷомеа нафақаи шаҳрвандони маъюби то 18 - сола, инчунин, дигар гурӯҳҳои маъюбон, ки кор намекунанд ва ба нигоҳубин эҳтиёҷ дошта, ба онҳо дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таъмини нафақаи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон» нафақаи иҷтимоӣ таъин шудааст, пешниҳод менамоям, ки аз 1 сентябри соли 2020 нафақаи онҳо 50 фоиз зиёд карда шуда, андозаи он ба нафақаи нафақагироне, ки тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи нафақаҳои суғуртави ва давлатӣ» муқаррар гардидааст, баробар карда шавад.

Ин нукта, ки дар Паёми навбатии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Оли баён шуд, аз ҷониби ҳозирон бо кифӯбҳои зиёд истикбол гардид. Тавре Пешвои миллат таъкид намуданд, ин тадбири мазкур имкон медиҳад, ки ваъъи иҷтимоии қариб 30 ҳазор нафақагир бехтар гардад. Президенти мамлакат, ҷамҷунин, дар Паём иброз доштанд: «Бо мақсади танзими раванди таъйини нафақаи маъюбӣ ва пешгирӣ кардани пардохти нафақаҳои маъюбии беасос ҳоло дар ҳамаҷумраи бо шарикони рушд лоиҳаи «Таҳкими низомӣ ҳифзи иҷтимоӣ» амалӣ шуда истодааст, ки тибқи он маҳзани ягонаи иттилоотӣ ва тартиби муосири баҳисобири шаҳсони маъюб

иҷтимоӣ, аз ҷумла ятимону маъюбон, шахсони бемору барҷоманда, оилаҳои камбизоат кумак мерасонад ва бовар дорам, ки соҳибкорону тоҷирон ва дигар шахсони саховатпеша дар амалҳои хайру савоб боз ҳам фаъолона саҳм хоҳанд гузошт.

Лозим ба ёдоварист, ки ба шарофати ҳидоятҳои хирадмандонаи Пешвои миллат дар раванди корҳои ободонӣ ва созандагӣ саҳми фарзандони бонангу номуси кишвар, аз ҷумла соҳибкорон ва афроди саховатпеша торафт меафзояд. Сарвари давлат ба ин нукта таваҷҷуҳи махсус зоҳир намуда, иброз доштанд: «Бояд гуфт, ки танҳо дар се соли охир, тибқи нақшаи корҳои ободониву бунёдкорӣ ба истикболи 30 - солагии Истиқлолияти давлатӣ, дар шаҳру деҳоти кишвар аз ҳисоби соҳибкорону шахсони саховатпеша ва аҳоли 1450 километр роҳҳои ҷумҳуриявӣ маҳаллӣ ва 108 пул бунёду таҷдид карда шуданд. Чунин корҳо, ки гувоҳи фаъолнокии баланди мардуми кишвар ба хотири ояндаи неки Ватани маҳбубамон ба ҳисоб мераванд, ҳоло бомаром идома доранд».

Чунин афроди некукор дар ҳамаи манотиқи кишвар сарҷамъона кӯшиш доранд, ки дар роҳи ободониву гулгулушукуфӣи Ватан пайрави арзандаи Пешвои миллат бошанд. Чунки маҳз роҳандозии сиёсати оқилона, иқдоми пешгирӣфтаи ин марди абарқудрат ва фароҳамсозии шароити мусоиди қору сармоягузори дар кишвар аст, ки онҳо низ дар фазои сулҳу ваҳдат кор карда, тиҷорату фаъолиятанон рушду равнақ ёфтааст.

Пайравӣ аз сиёсати созандаи Пешвои муаззами миллатро сокинони мамлакат пешаи худ қарор дода, аз он ифтихор мекунанд ва кӯшиш доранд, ки бо ҳисси баланди ватандӯстӣ ва бо дили гарму саршор аз меҳри бепоеён, ҳисси худро дар пешрафти Ватан гузаранд.

ШАМСУЛОЗОДА Шукрулло,
мудири кафедраи идоракунии молияи давлатӣ

РОҶИ САФЕД ХИЗМАТИ СОДИҚОНА БА ХАЛҚУ ВАТАН!

Дар Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон маросими супурдани дипломҳо ба хатмкунандагони магистрантони хизматчиёни давлатӣ баргузор гардид.

Дар он Абдухалил Фафурзода - Ректори Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор, Олимшоҳ Меҳрӣ - мушовири бахши Ёрдамчи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои кадрӣ, Аюбӣ Бибиосия - муовини Директори Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, намояндагони Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиш ва Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Андреас Протманн - Сафири Ҷумҳурии Федеративии Олмон дар Тоҷикистон, Доктор Макс Майер - Роҳбари Бунёди Ханс Зайдел Олмон дар Осиеи Марказӣ, инчунин,

устодону кормандон ва хатмкунандагон иштирок ва суҳанронӣ намуданд.

Қабл аз оғози чорабинӣ Суруди миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таври зинда аз ҷониби иштирокчиён хонда шуд!

Ректори Академия нахуст вобаста ба Паёми Пешвои миллат суҳанронӣ намуда иброз дошт, ки Паёми навбатии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Оли самтҳои асосии сиёсати дохилию хориҷии мамлакатро барои даврони оянда муайян намуда, оид ба таъмини пешрафти соҳаҳои иқтисоду саноат, энергетика, роҳу нақлиёт, амнияти худифа, ҳифзи ҳуқуқи тартибот, тандурустӣ, фарҳанг, илму маориф, ҳифзи иҷтимоии аҳоли, ҷавонон, варзиш ва сайёҳӣ вазифаҳои мушаххас ба миён гузоштанд.

Зикр гашт, ки имрӯз дар кишвар 39 муассисаи таҳсилоти олий ба омода кардани мутахассисони соҳаҳои

гуногун машғуланд. Миёни онҳо Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ягона муассисаи олист, ки ба омода кардани кадрҳои соҳаи хизмати давлатӣ машғул аст.

Аюбӣ Бибиосия, иброз намуд, ки ҷалби ҷавонон ба илмомӯзӣ аз рӯзҳои нахустини соҳибистиқлолӣ дар меҳвари таваҷҷуҳи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Ҳукумати кишвар қарор дорад. Имрӯз қисми зиёди хизматчиёни давлатиро ҷавонон ташкил медиҳанд. Ин аз он шаҳодат медиҳад, ки Пешвои миллат ба садоқати насли ҷавон боварӣ ва эътимоди қавӣ доранд.

Фирдавс Иброҳимзода, хатмкунандаи магистратураи хизматчиёни давлатӣ аз таваҷҷуҳи ғамхориҳои пайвасти Пешвои миллат ва Ҳукумати мамлакат нисбат ба насли ҷавон изҳори андеша намуда, чунин

иброз дошт: «Мо ҷавонон бояд аз ҳама қишрҳои ҷомеа бештар фаъол бошем, ташаббусҳои созанда нишон диҳем, рамзҳои давлатӣ, муқаддасоти миллӣ ва дастовардҳои истиқлолиятро ҳифз намоем, ҳамзамон дар ҳаёти сиёсиву иҷтимоии Тоҷикистон бо дасту дили гарм ва неруи бунёдгарона ширкат варзида, амнияти давлат ва шарафу номуси ватандориро ҳимоя кунем ва ҳамчун пайравони асили Пешвои миллат ба халқу Ватан хизмат намоем».

Мавриди зикр аст, ки магистратураи хизматчиёни давлатӣ соли 2009 дар доираи Созишномаи дучонибаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Бунёди Ханс Зайдели Олмон аз рӯи ихтисоси идоракунии давлатӣ ба рои дастгирии хизматчиёни давлатӣ

таъсис дода шудааст, ки дар он маҳз хизматчиёни давлатӣ аз тамоми вазорату идораҳои давлатӣ ва мақомотҳои маҳаллӣ ҷалб карда мешаванд.

Дар давоми 10 соли фаъолият 680 нафар хизматчиёни давлатӣ дар зинаи нафар хизматчиёни давлатӣ дар зинаи дипломи магистрӣ гардиданд, ки аз инҳо 200 нафарашонро занон ташкил медиҳанд. Дар соли таҳлили 2019 65 нафар дар зинаи магистратураи идоракунии давлатии хизматчиёни давлатӣ таҳсил намуда онро хатм намуданд, ки аз ин нишондод 18 нафарашонро занон ташкил медиҳанд.

Дар фарҷоми чорабинӣ аз ҷониби Роҳбарияти Академия ва меҳмонони ба хатмкунандагон дипломҳо супорида шуд.

ИШТИРОКИ РЕКТОРИ АКАДЕМИЯ ДАР ФОРУМИ 11-УМИ ГАЙДАР 2020

Ректори Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор Ғафурзода Абдухалил Давлаталӣ дар Форуми 11-уми Гайдар таҳти унвони «Россия ва ҷаҳон: Мушкilotи даҳсолаи нав», ки чанде пеш дар Академияи идоракунии давлатӣ ва хоҷагии халқи назди Президенти Федератсияи Россия доир гардид, иштирок ва суҳанронӣ намуд.

Дар форуми мазкур ректорони Академияҳои идоракунии давлатии Россия, Тоҷикистон, Қазоқистон, Чин, Қирғизистон, Беларусия, инчунин, олимону сиёсатмадорон, намояндагони доираҳои молиявӣ ва элитаи тиҷоратию ҷаҳонӣ иштирок ва дар мавзӯҳои гуногун суҳанронӣ карданд.

Ректори Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Абдухалил Ғафурзода, дар ҷаласаи Шӯрои ҷамъиятии муассисаи заминавии давлатҳои аъзои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил оид ба оморасозии кадрҳо дар самти идоракунии давлатӣ, ки дар доираи Форум доир гардид, аз таҷрибаи Тоҷикистон суҳанронӣ намуд.

Ҷамҷунин, Абдухалил Ғафурзода, дар сессияи «Як камарбанд - як роҳ» ва концепсияи рушди иттиҳоди иқтисодии Авруосиё ибраз дошт, ки Тоҷикистон ба татбиқи бомуваффақияти Ташаббуси «Як камарбанд - як роҳ» аҳамияти хос медиҳад.

Ташаббуси мазкур метавонад ба Тоҷикистон дар татбиқи Стратегияи миллии рушд барои давраи то соли 2030 ва ноил шудан ба Ҳадафҳои рушди устувор мусоидат намояд. Иштироки Тоҷикистон дар ин ташаббус, ҷамҷун кишваре, ки ба бахр барномад надорад, ба рушди иқтисоди транзитии он мусоидат менамояд.

Дар доираи Форуми 11-уми Гайдар, вохӯрии ректорони академияҳои идоракунии давлатии Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил баргузор гардид, ки дар он масъалаҳои анҷом додани тадқиқоти илмӣ, гузаронидани конференсияҳои муштарак илмӣ-амалӣ ва амалисозии барномаҳои магистрӣ, оморасозии аспирантҳо ва таъдбули таҷрибаи ҳамдигар мавриди баррасии қарор гирифт.

Баъди анҷоми форуми мазкур, дар шаҳри Москва Ректори Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо магистрантону аспирантони тоҷик, ки дар Академияи хоҷагии халқ ва хизмати давлатии назди Президенти Федератсияи Россия дар доираи ҳамкориҳо таҳсил менамоянд, дидору вохӯрӣ анҷом дод.

ТАШАККУЛИ ҲУКУМАТИ ЭЛЕКТРОНӢ ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон курси тақмили ихтисос барои мутахассисони пешбар, сармутахассисони раёсатҳо, мудириҳои шӯба, бахшҳои умумии мақомоти марказии ҳокимияти иҷроия аз рӯи барномаи «Ташаккули ҳукумати электронӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки аз 20 то 25 январи соли 2020 баргузор мегардад, ифтитоҳ гашт.

Дар расми ифтитоҳи курси Файзализода Чумаҳон - муовини ректор оид ба таълим, Аҳмадзода Зулфия - муовини ректор оид ба корҳои тарбиявӣ, Иброҳимов Саодат - декани факултети тақмили ихтисоси хизматчиёни давлатӣ инчунин, Азизова Қумринисо - намояндаи Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок ва суҳанронӣ намуданд.

Муовини ректор оид ба таълим Файзализода Чумаҳон ибраз дошт, ки дар ҷумҳурии соҳибистиклоламон 30 декабри соли 2011 қарори Ҳукумат «Дар бораи концепсияи ташаккули «Ҳукумати электронӣ» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» қабул гашт, ки таҳияи барномаҳои электронӣ вообаста ба рушди ҷамаи соҳаҳо дар бар мегирад. Ташкил кардани ҳукумати электронӣ вазифаҳои барои беҳтар намудани ҳамкориҳои мутақобила дар дохили мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ ва

идора дар асоси ҳуҷҷатгузорию ба коғаз, инчунин таъмини татбиқи вазифаҳои идораи давлатиро дар заминаи технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ осон мегардонад.

Зикр гашт, ки татбиқи ҳукумати электронӣ як воситаи дастрас кардани иттилоот ва расонидани хизматҳои давлатӣ ба шаҳрвандон, тиҷорат, дигар шохаҳои давлатӣ ва коркунони давлатӣ мебошад, ки дар он ҳамкориҳои мутақобилаи байни давлат ва дархосткунандагон хеле осон сурат мегирад ва аз технологияҳои иттилоотӣ ҳарчи бештар

истиқода мешавад.

Мақсад аз гузаронидани курси мазкур, истиқода аз усулҳои «Ҳукумати электронӣ» барои васеътар ҷорӣ намудани қонунгузорию ва ба сатҳи сифатан баланд бардоштани масъулияти хизматчиёни давлатӣ мебошад.

Дар рафти ифтитоҳи курси мазкур оид ба таваҷҷуҳи имрӯзаи давлату Ҳукумат ҷиҳати татбиқи сиёсати давлатӣ дар Тоҷикистон ва ҷамҷунин дастгирии мутахассисони ин соҳа ва ҷалби онҳо ба курсҳои омӯзишӣ ёдрас шуда аз ҷумла қайд гардид, ки курсҳои тақмили ихтисос воситаи хубеанд, ки хизматчиёни давлатӣ дониши худро тақмил дода, аз таҷрибаи ҳамдигар дар фаъолияти минбаъдаи худ истиқода мебаранд.

ҲАДАФИ ИФРОТГАРОӢН - ТАФРИҚААНДОЗӢ МИӢНИ ҶОМЕА

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон 26 декабри соли 2019 зимни ироаи паёмашон ба маҷлиси Олӣ ибраз доштанд: «Амалҳои даҳшатноки террористӣ, ки солҳои охир дар ғӯшаҳои гуногуни олам содир гардида, боиси марги ҳазорон одамони бегуноҳ шуда истодаанд, возеҳ нишон медиҳанд, ки терроризм имрӯзҳо ба таҳдиди воқеиву ҷиддӣ ба амнияти суботи ҷаҳон ва пешрафти инсоният табдил ёфтааст. Инсоният дар симои терроризми байналмилалӣ бо душмани бераҳму шафқат ва маккоре рӯ ба рӯ омадааст, ки тамоми меъёрҳои ахлоқӣ ва арзишҳои умуминсониро поймол карда, барои расидан ба ҳадафҳои худ аз ягон ваҳшоният рӯй намегардонад».

Мавриди зикр аст, ки дар шароити кунунӣ намудҳои гуногуни ифротгарой аз худ дарак додаанд, ки дар байни онҳо ифротгароии динӣ мақоми махсусро ишғол менамояд. Мақсади онҳо зӯран ғасб намудани ҳокимият, ба мафкураи мардум ҷой намудани идеологияҳои мазҳабии худбофтаву худсохта, ноором кардани вазъ ва амнияти кишвар, бо ин мақсад барангехтани

душмани ва бадбинии динӣ дар ҷомеа равона шудааст.

Ҳадафи ифротгароёни динӣ барангехтани ҳисси нобоварӣ нисбат ба давлату Ҳукумат ва тафриқаандозӣ миёни ҷомеа аст. Ин гуна ашхоси ифротӣ аз иштирок дар ҳаёти сиёсӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии мамлакат канораҷӯӣ намуда, ба ягон амали нек ва меҳнати ҳалол кор намегиранд. Баръакс, онҳо дар паноҳи баъзе қувваҳо ба айбҷӯйиву дасисакорӣ даст мезананд. Зери широрҳои бофтаву ҳаёли фиребандаи худ ба амалҳои низоангезӣ ва тундгарой ҷавононро даъват намуда, амалҳои бади худро бо номи «қаҳрамонӣ», «фидокорӣ» ва «хизмат ба дин» анҷом медиҳанд. Бо ин роҳ мехоҳанд ба мақсадҳои нопоки худ ноил шаванд, яъне нуфузу дастовардҳои миллиро то андозае паст зананд.

Аз мутолиаи назарияҳои давлатдорӣ маълум мегардад, ки террор дар ҷомеа воситаи асосию паҳнгарштаи замони муборизаҳои инқилобӣ ба гуногуни сиёсӣ ва ҷамъиятӣ барои ҳокимият аз қадим мавҷуд буд. Террористон барои расидан ба мақсадҳои нопоки худ даст ба зӯрӣ, даҳшат ва куштори одамон мезадад.

Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таъкид намудаанд, ки созмонҳои террористӣ бо истиқода аз технологияҳои муосирӣ иттилоотӣ ва бо роҳи тафсири ғаразнокӣ сарчашмаҳои динӣ дар мафкураи ҷавонони камтаҷрибаву ноогоҳ ғояҳои тундгароиро ҷой карда, онҳоро ба қатлу куштор, барҳам задани амният ва суботи оромӣ дар мамлакатҳои гуногун ташвиқ менамоянд. Дар асл дини мубини ислом бо арзишҳои олиии худ дар тӯли таърих ҳамеша мардумро ба иттиҳод, шинохти ҳақиқат, таҳаммулгарой, суботи оромӣ даъват намудааст. Инчунин, таъкид кардааст, ки аз фитна, тафриқаандозӣ,

куштор, тухмат, дилозорӣ бо шинохти рисолату масъулият барканор бошанд.

Фарҳанги миллии мо дар ҳамабастагӣ бо арзишҳои динӣ ташаккул ёфтааст ва он аз рӯкҳои муҳими ҷаҳонбинӣ, маънавият ва ахлоқи ҷомеа ба шумор меравад. Ҳамин аст, ки ҳанӯз чанд сол пеш бо дарку эҳсоси густариши ин зухуроти фоҷибор Сарвари давлат таъкид доштанд: «Мо бояд дини мубини исломро аз тафриқаангезӣ ва олудашавӣ бо ифротгарой ҳифз намоем, ҷавҳар ва чеҳраи ҳақиқии маънавияи ахлоқӣ ва таҳаммулгароии онро ба мардум ва махсусан, ба насли ҷавономон нишон диҳем ва дар тарбияи ахлоқиву маънавияи онҳо аз арзишҳои исломӣ

истиқода намоём».

Барои шинохти исломи асли ва арзишҳои олиии он бо дастури Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нахустин бор Қуръони карим бо забони тоҷикӣ дар се давр 200000 нусха нашр ва ба мардум роӣгон тақдим гардид. Инчунин, дигар китобҳои динӣ, аз қабилӣ «Саҳеҳ»-и Имом Бухорӣ, «Муснад»-и Имоми Аъзам, «Эҳёи улуми дин», «Кимийи саодат»-и Имом Муҳаммади Ғазолӣ аз ҳисоби бучети давлатӣ ва Фонди эҳтиётии Президенти мамлакат ба таъби расиданд.

Барои мо - тоҷикон, ки таҷрибаи душвори таърихию дар ибтидои давраи соҳибистиклолии кишвар аз сар гузарондем ва ба ҷанги шаҳрвандӣ рӯ ба рӯ гардидем, бояд ба қадри сулҳу ваҳдат бештару бештар бирасем.

Зеро ин неъматҳои бебаҳо ба туфайли меҳнати чандинсолаи давлату Ҳукумати кишвар зери роҳбарии хирадмандонаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба даст омадааст ва гиромӣ доштани он аз вазифаҳои муқаддаси ҳар фарди ҷомеа ба шумор меравад.

Ҷавонони боғайрат, далер ва сулҳхоҳи мо иродаи матиндоранд ва онҳо дар роҳи ёфтани терроризм ва ифротгарой дар марзуби Ватани азизамон - Тоҷикистон бо ҳар роҳ, яъне амаливу маънавияи мубориза хоҳанд бурд.

Амриддин ИСЛОМОВ,
директори парки технологӣ

Рӯзгори ИБРАТБАХШ

Дар ҷомеаи навини кишвар, яъне пас аз ба даст даровардани истиқлолияти сиёсӣ симои Ҷумҳурии Тоҷикистон куллан дигар шуд ва тағйиротҳои сиёсӣ, иқтисодӣ, фарҳангӣ ба кишвари мо вуруд гардид ва кишвари мо ба муваффақиятҳои назаррас ноил гардид.

Инчунин, пас аз соҳибхитиёр гардидани Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби сарвари давлат Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳамаи он заҳмату талошҳои занҷоро ба инобат гирифта, барои баланд бардоштани мавқеашон як қатор тадбирҳо андешид ва онҳоро низ амалӣ намуданд.

Боиси тазаккур аст, ки занони тоҷик аз азал барои миллати худ хизматҳои шоён кардаанд, ки бисёр аз бузургони мо онҳоро дар осорҳои ҷаҳон ситоиш кардаанд.

Ҳамагон медонем, ки занҳои тоҷик тарбиятгари наслҳо ва ғамхортарин занҳои қаҳон ба шумор мераванд. Яке аз чунин занҳои ғамхор ва бо фазлу дониш Хайдарӣ Сабоҳат Саид ба шумор меравад, ки дар тарбияи наслҳои ҷавон ва инчунин дар тайёр намудани кадрҳои болаёқати кишвар саҳми арзанда дорад. Ин зани наҷиб тамоми умри хешро ба омӯзгори ва тарбияи наслҳо сарф карда, дорои малакаи касбии баланд мебошад. Хайдарӣ Сабоҳат Саид зане мебошад, ки дар касби худ устувор, чунки ӯ дар тамоми вазниниҳои ҳаёташ касби пурифтихори худро тарк накардааст. Ӯ ҳамеша мекушад, ки ба насли ҷавон як маънавияте омӯзонанд. Ӯ санаи якуми декабри соли 1963 дар ноҳияи Варзоб (собиқ ноҳияи Ленин) дар оилаи омӯзгор дида ба олам кушодааст. Муассисаи миёнаро дар зодгоҳаш бо баҳои хубу аъло ба итмом расонидааст. Соли 1983 ба риштаи муаррих – ҷомеашиносӣ Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (Университети давлатӣ Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин) дохил шуда, онро соли 1988 хатм намудааст. Дар даврони донишҷӯӣ муаллима донишҷӯӣ намунаӣ буда, таваҷҷуҳи устодонро бо дониши худ ҷалб намуда буд. Маҳз ба ин хотир, Хайдарӣ Сабоҳатро пас аз хатми Донишгоҳ бо дархости мудири кафедраи таърих ва назарияи маданияти Донишгоҳи миллии Тоҷикистон профессор, Наврӯзов С.Н. ба сифати коромӯз ба қор қабул мекунанд.

Дар баробари дар донишгоҳ фаъолият намуданаш боз ба ҳайси омӯзгор дар муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №68-и ноҳияи Исмоили Сомонӣ фаъолият менамуд. Солҳои 1992 – 1995 ба аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дохил шуда онро низ бо муваффақият хатм намудааст. Аз соли 2000 ба ҳайси омӯзгор дар кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносӣ Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур ба донишҷӯён дарс гуфтааст. Баъдан солҳои 2004- 2013 фаъолияти омӯзгориашро дар факултети забонҳои романӣ-германи Донишқадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон оғоз намуда, дар ҳамаи солҳо муовини декан оид ба илм ҳам фаъолият намудааст.

Хайдарӣ Сабоҳат моҳи майи соли 2012 кори илмиашро дар Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар риштаи таърихи фалсафа зери роҳбарии профессор, Шамолов А.А. дар мавзӯи «Ақидаҳои фалсафӣ ва ахлоқии Абуабакри Рӯзӣ» номзадшиносно ҳимоя намуда, соҳиби унвони илмӣ гардидааст.

Соли 2013 ӯ ба тариқи озмун ба Донишқадаи идоракунӣ давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қор омадааст. Бояд тазаккур диҳем, ки муаллима аввалин декани факултети идоракунӣ давлатии Донишқадаи идоракунӣ давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Дар рӯзҳои аввали фаъолияти факултети идоракунӣ давлатӣ ва рушд додани ин факултет муаллима Хайдарӣ нақши бориз доранд.

Хайдарӣ Сабоҳат то соли 2017 роҳбарии факултети идоракунӣ давлатиро ба зима дошт. Шурӯъ аз соли 2017 то 2018 ҷонишини декани факултети азнавтэйёркуни, тақмили ихтисоси хизматчиёни давлатии донишқадаи мазкур фаъолият намудаанд. Ҳоло муаллима зиёда аз як сол мешавад, ки мудири Кафедрои идоракунӣ захираҳои инсонии донишқадаро бар уҳда дорад.

Барои хизматҳои шоён ва назаррас дар ҷодаи илму маориф ба Хайдарӣ Сабоҳат соли 2012 бо «Ифтихорнома»-и Раёсати маорифи шаҳри Душанбе, соли 2018 бо «Ифтихорнома»-и Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар соли 2019 бо нишони сарисинагии Аълоии маорифи ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон сарфароз гардонид шудааст. Саҳми муаллима дар тайёркуни кадрҳои ҷавон хеле назаррас буда, барои пешрафт ва рушди соҳаи маориф хизматҳои шоёнро ба анҷом расонидааст. Ҳаёти ин муаллимаи наҷиб барои бонувони имрӯза намунаи ибрат мебошад.

АВҒОНОВ Худойод, масъули саҳифа

Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замони истиқлолияти давлатӣ таҳти роҳбарии оқилонаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар тамоми соҳаҳои ҳаёти хоҷагии халқӣ мамлакат, аз ҷумла соҳаи хизмати давлатӣ, ба дастовардҳои назаррас мушарраф гардид.

Пешвои муаззами миллат соҳаи хизмати давлатиро самти афзалиятнокъэлон карда, онро барҳақ омили муҳимтарини таҳкими идоракунӣ самараноки давлат номиданд. Ин аст, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мунтазам ба рушду инкишофи беамалони соҳаи хизмати давлатӣ ва идоракунӣ давлатӣ, сатҳу сифати дониш ва кордонии хизматчиёни давлатӣ дар ҳама зинаи мақомоти давлатӣ таваҷҷуҳи хосса зоҳир менамояд.

Маҳз натиҷаи дастгирӣю ғамхориҳои Президенти маҳбуби кишвар ба соҳаи хизмати давлатӣ буд, ки имрӯзҳо сатҳи дониш ва таҷриба миёни

НАҚШИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ ДАР ТАШАККУЛ ВА РУШДИ ХИЗМАТИ ДАВЛАТӢ

«Яке аз масъалаҳои муҳимтарини рӯз танзими муносибатҳои вобаста ба хизмати давлатӣ мебошад. Хизматчиёни давлатӣ неруи пешбарандаю таҳкимбахши давлату давлатдорӣ мебошанд. Аз ин рӯ, онҳо бояд намунаи интизоми олию меҳнати фидокорона ва содиқона бошанд».
Эмомалӣ РАҲМОН

хизматчиёни давлатӣ боло рафта, шумораи хизматчиёни давлатӣ рӯз то меафзояд. Пешвои миллат дар паёмашон ба Маҷлиси Олӣ зикр намуданд: «Ҳалли муваффақонаи масъалаҳои рушди минбаъдаи кишвар, пеш аз ҳама, бо самаранокии низоми идоракунӣ, баланд бардоштани масъулияти хизматчиёни давлатӣ, бартараф намудани монеаҳои сунъӣ ва таъмини шаффофияти фаъолияти мақомоти давлатӣ алоқаманд мебошад».

Ин ҳарфҳо аз ҳар як хизматчиёни давлатӣ масъулияти бештар дар иҷрои вазифаю уҳдадорӣҳои худ талаб намуда, онҳоро ба хизмати содиқонаву поквичдонона раҳнамун месозанд.

Табиист, ки дар роҳи татбиқи сиёсати Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон вобаста ба рушди соҳаи хизмати давлатӣ нақши Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Донишқадаи идоракунӣ давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон назаррасу намоён аст. Ин ду ниҳод бо дастгирӣ роҳбарияти олию кишвар сол ба сол иқтидори бештар касб намуда, шеваҳои кори худро ба меъёрҳои байналмилалӣ мутобиқ намудааст. То имрӯз бо мақсади

Дастгирӣю ғамхориҳои Пешвои миллат нисбат ба ин соҳа ҳар як хизматчиёни давлатиро водор месозад, ки боз ҳам зиёдтар заҳмат кашид, ба масъалаи самаранокии идоракунӣ давлатӣ аҳамияти бештар диҳад. Сатҳу

сифати идоракунӣро бештар намуда, барои хизматрасони босифат аз тамоми имконоти истифода карда тавонанд. Зеро сифати омодаسازی мутахассисони оянда аз ҳамаи омилҳо вобастагӣ бештар дорад.

Дар робита ба ин, мо устодони Академияи идоракунӣ давлатиро лозим аст, ки ҷиҳати боло бурдани сатҳу сифати дониши хизматчиёни давлатӣ, омӯзиши илмҳои муосир ва забонҳои хориҷӣ тадбирҳои иловагӣ андешида, ба масъалаи баланд бардоштани ҳисси худшиносӣ миллӣ, ватандӯстӣ, ифтихори ватандорӣ ва дар рӯҳияи инсонпарварӣ тарбия намудани насли ҷавони кишвар кӯшиш ба харҷ диҳем.

**ҶОИНАЗАРЗОДА
Саид Муҳаммадназар,
декани факултети идоракунӣ давлатӣ**

ДИЛ БА ДАСТ ОВАР, КИ ҲАҚҚИ АКБАР АСТ...

Ғамхорӣ дар ҳаққи ятимон ва дароз кардани дастӣ хайру саҳо ба онҳо вазифаи ҳар як фарди бонангу номус ва шахсони саховатпеша мебошад.

Эмомалӣ РАҲМОН

Дастгирӣю ятимону бепарасторон, маъюбону ниёзмандон, оростани дастархони идонаву супоридани тухфаҳои гуногун ба онҳо дар арафаи ҳар иду айём аз иқдомҳои ҳамешагии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ- Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон мебошад.

Устодону донишҷӯёни Академияи идоракунӣ давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи Нақша – чорабиниҳои факултети идоракунӣ давлатӣ бо ташаббуси кафедраи «Идоракунӣ захираҳои инсонӣ» ҷиҳати дар амал татбиқ намудани дастуру ҳидоятҳои Пешвои муаззами миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон оид ба дастгирӣю ятимону бепарасторон барои аёдат ба Хонаи бачагони № 2 - и шаҳри Душанбе рафтанд.

ислоҳоти низоми идоракунӣ давлатӣ зиёда аз сад санади меъёрии ҳуқуқии соҳаи хизмати давлатӣ қабул гардида, дар рушди соҳа тақони нав бахшидаанд. Ба истифода додани бинои наву замонавии Донишқадаи идоракунӣ давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иборат аз 12 – ошёна бо муосиртарин таҷҳизот ҷиҳозондани он яке хизматҳои Пешвои муаззами миллат нисбати соҳаи хизмати давлатӣ мебошад.

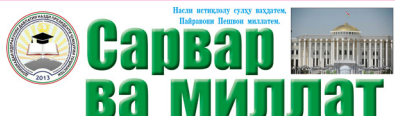
чорабини фарҳангӣ фароғати низ доир гардид, ки шодии кӯдакон ҳуду канор

надошт. Хайдарӣ Сабоҳат, омӯзгорон, мураббияҳо ва кӯдаконро аз номи Раёсати Академияи идоракунӣ давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида ба Рӯзи Парчами давлатӣ табрику таҳният гуфта, иброд дошт, ки агар имрӯз насли наврас дар рӯҳияи ватандӯстӣю хештаншиносӣ, нақурию созандагӣ ва бунёдкорӣ тарбия ёбад, ояндаи ҷомеа пурифтихор хоҳад буд.

Хонаи бачагони № 2 - и шаҳри Душанбе яке аз муассисаҳои ба шумор меравад, ки дар таълиму тарбияи насли наврас нақши муҳим дорад. Дастпарварони он пайваста аз ғамхориҳои давлат ва Ҳукумати ҷумҳурӣ бархурдоранд. Тарбиятгирандагони ин даргоҳ бо хобгоҳҳои алоҳидаи духтаронаву писарона таъмин буда, ҳуҷраву толоҳҳои хобгоҳҳои ободу зебо ва бо ашёву лавозимоти зарурӣ муҷаҳҳаз ва аз хизматрасони тиббӣ бархурдоранд. Омӯзгорону мураббияҳои ғамхор пайваста аз дарди дили ҳар як нафар оғаҳӣ пайдо карда, мекушанд то мушкиле дар зиндагиашон роҳ наёбад ва онҳо худро танҳо ҳис накунанд.

Дар ин муассиса, кӯдакони ятими кул ва нимиятимон, инчунин фарзандон аз оилаҳои ниёзманд, афроди бепарастор, фарзандони волидайнашон гирифтори бемориҳои руҳӣ ба таълиму тарбия фаро гирифта шудаанд.

Омӯзгорону мураббияҳои хонаи бачагони № 2 бо дарки ин ҳақиқат пайваста талошдоранд, ки рисолати худро бо масъулияти баланд иҷро намуда, дар таълиму тарбияи кӯдакон ва шукуфоии ҷомеа саҳми босазо гузоранд.

МУАССИС: Донишқадаи идоракунӣ давлатӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҳаёти мушовара:
Раҳмон Озода Эмомалӣ, Абдуҷаббор Раҳмонзода,
Асадулло Раҳмон, Абдуҳалил Ғафурзода

Ҳаёти таҳририя:
Ҷ. Ғайзализода, З. Аҳмадзода,
З. Мухторов,

САРМУҲАРРИР
Раҳматулло КАРИМОВ

Рӯзнома дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №145/РЗ-97 аз 28 июли соли 2019 ба қайд гирифта шудааст

Нишонии рӯзнома:
734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, кӯчаи Саид
Носир, 33,
телефон 881-88-80-41

Рӯзнома дар ҚВД КТН «Шарқи озода» бо теъдоди 1000 нуса ба нашр расид.

Дар рӯзнома ба хотири чандандешагӣ матолибе низ нашр мешавад, ки идораи нашрия зимнан метавонад бо муаллифон ҳамакида набояд ва масъулияти онро ба дӯш нагирад.

Тарроҳ:
Аброри АҲРОР